

27

VYRIAUSYBĖS TEISĖS AKTO
(SPRENDIMO) PROJEKTAS
Nr. 15-0322-04-415-0323-03-4
15-0324-03-4
15-0325-03-415-0326-03-4
15-0327-03-4
15-0328-03-4
15-0329-03-4

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA	
2015-11-09	13745
data	Nr.

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (8 5) 273 5501 / 262 4821, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751, PVM mokėtojo kodas LT100001016116

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2015-11-06 Nr. 12-01-2146

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1443 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PAKEITIMO ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Krašto apsaugos ministerija, vykdydama Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2014 m. rugsėjo 26 d. rezoliucija Nr. 72-3388, ir atsižvelgdama į tarpinstitucinės darbo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2014 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. V-1013 „Dėl tarpinstitucinės darbo grupės Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymui įvertinti sudarymo“, priimtus sprendimus, parengė Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas) ir su juo susijusius įstatymų pakeitimo projektus: Lietuvos Respublikos civilinės krašto apsaugos tarnybos statuto 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos poligrafo naudojimo įstatymo Nr. VIII-1906 2, 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo Nr. IX-1601 3 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 51 ir 53² straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 9, 18, 18¹, 18³, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 20 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

Projekto tikslas – sudaryti teisinės prielaidas efektyviai valstybės ir tarnybos paslapčių apsaugai. Išsamesnė informacija apie Projektą nurodoma aiškinamajame rašte.

Projektas vertinti buvo pateiktas Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentui, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Valstybinei duomenų

apsaugos inspekcijai. Dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, pridedama derinimo pažyma.

Projektas ir su juo susiję įstatymų projektai buvo svarstyti 2015 m. lapkričio 2 d. Vyriausybės pasitarime. Įgyvendinant pasitarime priimtą sprendimą, ginčytinos Projekto nuostatos darbo tvarka buvo aptartos su Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento atstovais. Atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos antrinėje išvadoje pateiktas pastabas, Vyriausybės pasitarimo metu Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento išsakytas pastabas (dėl neviešintinos tarnybinės informacijos), pakeista Projekto 11 straipsnio 1 dalies formuluotė, papildytas Projekto aiškinamasis raštas. Į Vidaus reikalų ministerijos pasiūlymą (dėl poligrafo naudojimo) neatsižvelgta. Europos teisės departamento prie Teisingumo ministerijos išsakytos pastabos įvertintos ir su atstovais sutarta dėl vėlesnio jų įgyvendinimo. Taip pat pakeista Projekto ir su juo susijusių įstatymų pakeitimo projektų įsigaliojimo data.

Projektą ir su juo susijusius įstatymų pakeitimo projektus parengė Krašto apsaugos ministerijos Administracijos departamento (direktorė Daiva Beliackienė, tel. (8 5) 273 5556) patarėjas Darius Valatkevičius, tel. (8 5) 265 7522, el. p. darius.valatkevicius@kam.lt, ir Informacijos apsaugos skyriaus vedėjas mjr. Mindaugas Milius, tel. (8 5) 273 5929, el. p. mindaugas.milius@kam.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 pakeitimo įstatymo projektas, 35 lapai.
2. Aiškinamasis raštas, 8 lapai.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
4. Derinimo pažyma, 13 lapų.
5. Lietuvos Respublikos civilinės krašto apsaugos tarnybos statuto 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
6. Lietuvos Respublikos civilinės krašto apsaugos tarnybos statuto 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
7. Lietuvos Respublikos poligrafo naudojimo įstatymo Nr. VIII-1906 2, 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
8. Lietuvos Respublikos poligrafo naudojimo įstatymo Nr. VIII-1906 2, 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
9. Lietuvos Respublikos saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo Nr. IX-1601 3 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

10. Lietuvos Respublikos saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo Nr. IX-1601 3 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

11. Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 51 ir 53² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

12. Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 51 ir 53² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

13. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 9, 18, 18¹, 18³, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 2 lapai.

14. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 9, 18, 18¹, 18³, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.

15. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

16. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

17. Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 20 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

18. Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 20 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

19. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2015 m. spalio 30 d. rašto Nr. (1.36.) 2T-1435 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 pakeitimo įstatymo projekto“ kopija, 2 lapai.

20. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Nacionalinio saugumo ir krizių valdymo skyriaus 2015 m. spalio 30 d. rašto Nr. NV-3485 „Dėl Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 pakeitimo įstatymo projekto ir su juo susijusių įstatymų pakeitimo projektų“ kopija, 2 lapai.

Krašto apsaugos ministras

Juozas Olekas

15-0325-03-Y
15-0326-03-Y
15-0324-03-Y
VYRIAUSYBĖS TEISĖS AKTO
(SPRENDIMO) PROJEKTAS

Nr. 15-0322-04-Y

Projektas

15-0323-03-Y

15-0328-03-Y

15-0324-03-Y

15-0329-03-Y

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1443 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PAKEITIMO PROJEKTŲ PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI

2015 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos civilinės krašto apsaugos tarnybos statuto 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos poligrafo naudojimo įstatymo Nr. VIII-1906 2, 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo Nr. IX-1601 3 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 51 ir 53² straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 9, 18, 18¹, 18³, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 20 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir pateikti juos Lietuvos Respublikos Seimui.

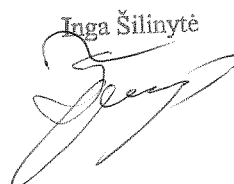
2. Įgalioti krašto apsaugos ministrą Juožą Oleką, o jam negalint dalyvauti – krašto apsaugos viceministrą Mariją Veličką, atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Krašto apsaugos ministras

Juozas Olekas
Krašto apsaugos ministras

Teisės departamento
Teisėkūros skyriaus vedėja

Inga Šilinytė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO
NR. VIII-1443 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINĖS KRAŠTO APSAUGOS TARNYBOS STATUTO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS POLIGRAFO NAUDOJIMO
ĮSTATYMO NR. VIII-1906 2, 8 IR 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGIŲJŲ DOKUMENTŲ IR SAUGIŲJŲ
DOKUMENTŲ BLANKŲ GAMYBOS ĮSTATYMO NR. IX-1601 3 IR 20 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ
ĮSTATYMO NR. I-480 51 IR 53² STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316 9, 18,
18¹, 18³, 19 IR 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS
RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ, ATLIEKAMŲ GYNYBOS IR SAUGUMO SRITYJE,
ĮSTATYMO NR. XI-1491 32 IR 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽVALGYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1861 20 IR 32
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Projektas) siekiama:

1) išspręsti Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo (toliau – Įstatymas) praktinio taikymo problemas, panaikinti tarpusavyje prieštaraujančias, neįgyvendintinas Įstatymo nuostatas;

2) atsisakyti procedūrinio pobūdžio nuostatų, jas paliekant sureguliuoti įgyvendinamaisiais teisės aktais, panaikinti perteklines procedūrinės normos;

3) remiantis NATO informacijos apsaugos teisinio reglamentavimo praktika ir atsižvelgiant į poreikį patikimai apsaugoti valstybės ir tarnybos paslapties nesudarantią, tačiau viešai neskelbtiną informaciją, numatyti galimybę informaciją pripažinti neviešintina tarnybine informacija;

4) patobulinti teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo procedūras;

5) sukurti prielaidas dirbti su įslaptinta informacija esant Įstatyme nereglamentuotoms situacijoms, pavyzdžiui, karinių pratybų metu, mobiliosiose vadavietėse ir pan.;

6) supaprastinti galimybes vykdyti įslaptintus sandorius, kurių metu bus susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima ne aukštesne kaip „Riboto naudojimo“ slaptumo žyma, patikslinti tiekėjo patikimumo pažymėjimo neišdavimo pagrindus.

Projekto tikslas – sudaryti teises prielaidas efektyviai valstybės ir tarnybos paslapčių apsaugai.

Atsižvelgiant į Projekto nuostatas, siūlomi redakcinio pobūdžio Lietuvos Respublikos civilinės krašto apsaugos tarnybos statuto, Lietuvos Respublikos poligrafo naudojimo įstatymo, Lietuvos Respublikos saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo ir Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo pakeitimai.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Projekto iniciatorė – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija. Projektą parengė Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2014 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. V-1013 sudaryta tarpinstitucinė darbo grupė (vadovas – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos kancleris Tomas Gražiūnas).

3. Kaip šiuo metu reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Nemaža dalis Įstatymo 2 straipsnyje pateiktų sąvokų yra netikslios, neaktualios, neturi norminės reikšmės, yra aprašomojo pobūdžio ar paaiškina terminus, kurie vartojami tik pačiose sąvokose. „Valstybės paslapties“ ir „Tarnybos paslapties“ apibrėžtys nesutampa su Įstatymo 5 straipsnyje esančių slaptumo žymų apibrėžimais, kurie atitinkamai nėra visiškai suderinti tarpusavyje.

Įstatymo 7 straipsnyje esančiame įslaptinamos informacijos kategorijų sąrašė vartojamos sąvokos nedera su pasikeitusia Lietuvos Respublikos žvalgybos, Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos, Lietuvos Respublikos saugiujų dokumentų ir saugiujų dokumentų blankų gamybos, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymų terminija. Kai kurios įslaptintos informacijos kategorijos yra neaktualios, pavyzdžiui, nacionalinės ir bazinės valiutos kurso nustatymo projektai, arba svarbi saugotina informacija nėra numatyta, pavyzdžiui, valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos apsaugai naudojami kodinių užraktų ir elektroninių įeigos kontrolės sistemų kodai, ar tam tikra jų dalis dubliuoja viena kitą, pavyzdžiui, Įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 20, 27, 28 punktai. Paslapčių subjektai, vadovaudamiesi šiuo metu galiojančia Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostata, parengtus mobilizacinius planus įslaptina slaptumo žyma „Slaptai“. Tokios žymos suteikimas visų institucijų mobilizaciniams planams daugeliu atvejų yra nepagrįstas, nes minėtuose planuose įvardijamos informacijos praradimas ar neteisėtas atskleidimas nepažeistų valstybės gynybinės galios ir nepadarytų žalos valstybės interesams.

Įstatymas nenumato galimybės saugoti neskelbtiną, neviešintą informaciją kitais, su įslaptinimu nesusijusiais būdais.

Nors Įstatymo 12 straipsnyje numatyta, kad įslaptintos informacijos apsaugos politiką formuoja Vyriausybė ir Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija, Vyriausybės kompetencija įslaptintos informacijos apsaugos srityje yra fragmentiška, nėra aiškaus funkcijų pasidalijimo. Dalis privalomų įslaptintos informacijos apsaugos kontrolės reikalavimų yra tvirtinama Vyriausybės nutarimais, dalis Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos protokolinais sprendimais.

Pagal Įstatymą, asmeniui išduodamas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, patvirtinantis asmens teisę dirbti ar susipažinti su Lietuvos Respublikos įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“, „Konfidencialiai“. Prireikus asmeniui išduodamas ir kitas dokumentas – asmens patikimumo pažymėjimas, patvirtinantis asmens teisę dirbti ar susipažinti su užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų perduota įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymų „Visiškai slaptai“, „Slaptai“, „Konfidencialiai“ atitikmenimis. Tačiau šių dviejų dokumentų išdavimo procedūros ir pagrindai, galiojimo terminai ir panaikinimo pagrindai yra tapatūs, skiriasi tik dokumentą išduodantis subjektas. Todėl nėra prasmės asmeniui išduoti du atskirus dokumentus, kurie rodo valstybės požiūrį į jo patikimumą ir lojalumą.

Pagal Įstatymo 15¹ straipsnį, paslapčių subjekto darbuotojams – valstybės tarnautojams teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikiama paslapčių subjekto nustatyta tvarka, o paslapčių subjekto darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, ar juridinio asmens, kuriam yra išduodamas įmonės patikimumą patvirtinantis pažymėjimas, darbuotojams tokią teisę suteikia Valstybės saugumo departamentas. Valstybės tarnautojams Įstatyme nenumatoma kokių nors tokios teisės nesuteikimo kriterijų, o darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, jie yra numatyti.

Įstatymas nenumato pareigos asmenis, turinčius leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, supažindinti su galimomis grėsmėmis, kylančiomis dėl užsienio valstybių žvalgybos, saugumo tarnybų veiklos, ar instrukuoti kitais asmens pažeidžiamumo ir įslaptintos informacijos apsaugos klausimais.

Įstatymo V skirsnyje numatyti įslaptintų dokumentų administravimo reikalavimai labiau tinka popieriniams įslaptintiems dokumentams administruoti, tačiau nėra pritaikyti elektroniniams įslaptintiems dokumentams ir įslaptintų dokumentų skaitmeninėms kopijoms administruoti. Taip pat pagal Įstatymą neaišku, kaip turėtų būti rengiami ir administruojami įslaptintų dokumentų projektai.

Įstatymo 31 straipsnyje numatyta, kad teritorijos ir patalpos, kuriose dirbama arba kuriose saugoma įslaptinta informacija, pagal informacijos slaptumo žymas, saugojimo pobūdį ir nesankcionuoto susipažinimo su įslaptinta informacija tikimybę skirstomos į atskiras saugumo zonas. Kitose vietose – ne teritorijose ar patalpose – dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija Įstatymas neleidžia.

Įstatymo 33 straipsnio 2 dalyje numatoma, kad įslaptintas sandoris gali būti sudarytas tik su rangovu, kuriam šio Įstatymo nustatyta tvarka yra išduotas įmonės patikimumą patvirtinantis pažymėjimas ar rangovo (subrangovo) leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Visi rangovai (subrangovai) išduodant įmonės patikimumą patvirtinantį pažymėjimą yra tikrinami vienodai, nepriklausomai nuo įslaptinto sandorio metu perduodamos įslaptintos informacijos slaptumo žymos. Praktika parodė, kad 2012 metais įtvirtinus reikalavimą įmonėms, kurios vykdo įslaptintus sandorius, kurių metu dirbama su „Riboto naudojimo“ įslaptinta informacija, turėti įmonės patikimumą patvirtinantį pažymėjimą, tapo sunku vykdyti tokius įslaptintus sandorius. Dėl mažos sandorių vertės įmonės atsisako dalyvauti konkursuose. Kita vertus, sudaromos nevienodos sąlygos Lietuvos įmonėms dalyvauti konkursuose dėl tokių sandorių sudarymo, palyginti su NATO, Europos Sąjungos valstybėse registruotomis įmonėmis, kadangi daugumoje (25 iš 28) valstybių tokio reikalavimo nėra.

Įstatymas draudžia sudaryti įslaptintus sandorius su ne Lietuvos Respublikos piliečiu.

Įstatymo VIII skirsnio nuostatos leidžia automatizuotai apdoroti ir perduoti įslaptintą informaciją tik įteisintomis Lietuvos Respublikos automatizuoto duomenų apdorojimo (toliau – ADA) sistemomis ir tinklais. Įstatymo 41 straipsnis reikalauja, kad ADA sistemose ir tinkluose būtų įdiegtos apsaugos priemonės, leidžiančios apsaugoti įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žyma „Konfidencialiai“ ar aukštesne slaptumo žyma, nuo atskleidimo pavojaus dėl elektromagnetinio spinduliavimo.

Įstatymo 45 straipsnis numato, kad Lietuvos Respublikos įslaptintos informacijos apsaugos politikos įgyvendinimą ir įslaptintos informacijos apsaugos veiksmų įgyvendinimą visose institucijose šalies viduje ir užsienyje kontroliuoja Valstybės saugumo departamentas.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo 2 straipsnyje siūloma atsisakyti neaktualių, norminės reikšmės neturinčių, aprašomojo pobūdžio sąvokų, dalis sąvokų tikslinama ar keičiama kitomis, teisės aktuose plačiau vartotinomis sąvokomis.

Atsižvelgiant į tai, kad tarnybos paslaptimi pripažįstama ir ta informacija, kurios praradimas gali sukelti pavojų žmogaus sveikatai, šis požymis numatomas Įstatymo 5 straipsnyje esančios slaptumo žymos „Konfidencialiai“ apibrėžime. Analogiškai dėl pavojaus žmogaus sveikatai suvienodinti slaptumo žymos „Slaptai“ ir valstybės paslapties apibrėžimai. Slaptumo žymų „Konfidencialiai“ ir „Riboto naudojimo“ apibrėžimai taip pat tikslinami, siekiant jas aiškiau atriboti pagal informacijos praradimo sukeliamas pasekmes.

Įstatymo 7 straipsnyje atnaujinamas ir papildomas įslaptinamos informacijos kategorijų sąrašas: jis suderinamas su Lietuvos Respublikos žvalgybos, Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos, Lietuvos Respublikos saugiujų dokumentų ir saugiujų dokumentų blankų gamybos, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymų ir Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nuostatomis, patikslinamas atsižvelgiant į pokyčius įvedus eurą, Lietuvos banko vykdomos veiklos apimtis ir kt.

Įstatymo 11 straipsnyje siūlomas naujas neviešintinos tarnybinės informacijos institutą. Naujo teisinio reguliavimo priežastys:

1) NATO ir ES informacijos apsaugos praktikoje, be keturių slaptumo žymų, yra ir žyma, skirta neviešintinai informacijai žymėti (NATO – žyma UNCLASSIFIED, ES – žyma LIMITE). Nors šių žymų naudojimo praktika NATO ir ES nėra vienoda, tačiau esmė ta pati – žymomis pažymėta informacija nėra įslaptinta, bet gali būti naudojama tik tarnybos tikslais ir negali būti platinama viešai.

2) Pagal galiojantį teisinį reguliavimą saugoma ta informacija, kuri atitinka valstybės ir tarnybos paslapčių kategorijas. Tačiau institucijų veikloje yra daug tarnybinės informacijos, kuri susijusi su tarnybos paslapčių kategorijomis, tačiau pagal savo turinį ar pavišininu sukeliamas pasekmes neatitinka Įstatymo reikalavimų ir jai formaliai neturėtų būti suteikiama apsauga kaip tarnybos paslapčiai.

3) Šiuo metu Įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad 7 straipsnio 1 dalyje esanti informacija (valstybės paslapčių kategorijos) įslaptintą informaciją rengiančio paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu gali būti įslaptinama kaip tarnybos paslaptis, jei pagal savo turinį ir galimos žalos, kurią patirtų valstybė ją neteisėtai atskleidus ar praradus, dydį tokia informacija nereikalauja aukštesnio apsaugos lygio. Analogiškas teisinis reguliavimas galimas ir tarnybos paslapčių kategorijų atžvilgiu.

Atsižvelgiant į šias priežastis Projekte siūloma numatyti galimybę Įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją pripažinti neviešintina tarnybine informacija. Informacija galėtų būti pripažįstama neviešintina tarnybine informacija, jeigu pagal savo turinį ir galimos žalos, kurią patirtų valstybės institucija ją neteisėtai atskleidus ar praradus, dydį tokia informacija nereikalauja aukštesnio apsaugos lygio. Atsižvelgiant į tai, kad neviešintina tarnybinė informacija kiekvienu atveju bus susijusi ir kils iš tarnybos paslapties kategorijų sąrašo, institutą siūloma įtvirtinti šiame įstatyme, o ne Visuomenės informavimo ar Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybės įstaigų įstatymuose, kurie reguliuoja viešosios informacijos teikimo, o ne jos apsaugos klausimus. Be to, šiuose įstatymuose neteiktina informacija neįvardijama, bet duodama nuoroda į kitus įstatymus.

Ar konkreti informacija turėtų būti saugoma kaip tarnybos paslaptis, ar jai galėtų būti suteikta ši nauja žyma („Tarnybiniam naudojimui“), spręstų informacijos rengėjas. Toks informacijos vertinimas ir žemesnio apsaugos lygio nustatymas paslapčių subjektams nebūtų naujas (Įstatymo 7 straipsnio 3 dalis), be to, dalis valstybės paslapčių sąrašo numatytos įslaptintinos informacijos yra numatyta ir tarnybos paslapčių sąrašo ir tik nuo paslapčių subjekto priklauso, kaip bus įvertinta informacijos svarba ir kokia įslaptinimo žyma bus suteikta. Neviešintina tarnybine informacija galės būti pripažįstami, pavyzdžiui, apsaugos darbuotojų budėjimo grafikai, instrukcijos apsaugos darbuotojams, elektroninių gaisrinės apsaugos signalizacijų administratoriaus kodai (7 straipsnio 2 dalies 5 punkto pagrindu), suvestiniai duomenys apie Lietuvos kariuomenės aprūpinimą apranga (7 straipsnio 2 dalies 8 punkto pagrindu), suvestiniai duomenys apie karinių vienetų aprūpinimą lengvaisiais šaulių ginklais, apsaugos priemonėmis (7 straipsnio 2 dalies 16 punkto pagrindu) ir kt. Projekte numatytas reikalavimas paslapčių subjektams patvirtinti detalius neviešintinos tarnybinės informacijos sąrašus, kurie kartu su detaliais įslaptinamos informacijos sąrašais leis aiškiai praktikoje atskirti neviešintiną tarnybinę informaciją nuo tarnybos paslapties. Kartu bus užkertamas kelias nepagrįstam žymos „Tarnybiniam naudojimui“ naudojimui.

Atsižvelgiant į tai, kad neviešintinos tarnybinės informacijos paviešinimas sukeltų mažesnę žalą valstybės institucijoms, negu paviešinus tarnybos paslaptį, nėra tikslinga taikyti tapačių jos apsaugos priemonių. Pagrindinis tokios informacijos apsaugos reikalavimas – ji galės būti teikiama ir prieinama tik asmenims, kuriems vykdant tarnybines pareigas reikia su ja dirbti ar susipažinti, ir negalės būti viešai skelbiama.

Įstatyme siūloma susisteminti ir praplėsti Vyriausybės funkcijas įslaptintos informacijos apsaugos srityje – paslapčių subjektams ar tiekėjams privalomus atskirų įslaptintos informacijos apsaugos sričių ir įslaptintos informacijos apsaugos kontrolės reikalavimus siūloma tvirtinti Vyriausybės nutarimais. Taip privalomų teisės normų nustatymas būtų pavedamas įprastam teisėkūros subjektui – Vyriausybei, o Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija teisėkūros procese dalyvautų teikdama išvadas dėl Vyriausybei teikiamų teisės aktų projektų, susijusių su įslaptintos informacijos apsauga. Komisijai paliekamos įslaptintos informacijos apsaugos koordinavimo, rekomendacijų ir konsultacijų teikimo bei ginčų nagrinėjimo funkcijos. Taip pat siūloma suteikti teisę Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos pirmininkui vienasmeniškai priimti tam tikrus techninio, procedūrinio pobūdžio sprendimus, nešaukiant Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos posėdžio.

8

Įstatyme atsisakoma asmens patikimumo pažymėjimo – teisė dirbti ar susipažinti tiek su Lietuvos Respublikos įslaptinta informacija, tiek su užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų įslaptinta informacija bus suteikiama vienu dokumentu – leidimu dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Siekiant efektyvesnio leidimų išdavimo proceso numatoma, kad leidimus išduos patikrinimą atlikusi institucija.

Atsižvelgiant į poreikį ir kylančias grėsmes, Įstatymo 20 straipsnyje siūloma asmenims išdavus leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slapta“, ar asmenims, kurių einamos ar pretenduojamos eiti pareigos yra susijusios su didelėmis grėsmėmis įslaptintos informacijos saugumui, atlikti saugumo instruktažą – supažindinti su galimomis grėsmėmis, kylančiomis dėl užsienio valstybių žvalgybos, saugumo tarnybų arba asmenų, kurių interesai gali kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams, veiklos, taip pat instrukuoti kitais asmens pažeidžiamumo ir įslaptintos informacijos apsaugos klausimais.

Siekiant užtikrinti lygiateisiškumo principą, Įstatymo 17 straipsnyje siūloma suvienodinti teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo tvarką – visi darbuotojai (taip pat ir valstybės tarnautojai) turės atitikti Įstatyme numatytus kriterijus, o informaciją, ar asmuo atitinka šiuos kriterijus, surinks paslapčių subjekto vadovas arba jo įgaliotas asmuo rašytiniu prašymu kreipdamasis į teisėsaugos, kontrolės ir kitas institucijas, įstaigas ar įmones.

Atsižvelgiant į nedideles asmenų ar įmonių patikimumo tikrinimo apimtis, Įstatyme siūloma atsisakyti Specialiųjų tyrimų tarnybos funkcijos pačiai tikrinti savo darbuotojus išduodant jiems leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba vykdyti savo įslaptintų sandorių saugumo užtikrinimo funkciją. Šias funkcijas, kaip ir daugelio paslapčių subjektų atžvilgiu, vykdys Valstybės saugumo departamentas.

Įstatymo V skirsnyje, be procedūrinio ar redakcinio pobūdžio pakeitimų, Įstatymą siūloma pildyti normomis, susijusiomis su elektroninių įslaptintų dokumentų ir įslaptintų dokumentų skaitmeninių kopijų administravimu, įtvirtinti dokumentų projektų, kol jie nepažymėti slaptumo žyma, administravimo reikalavimus.

Įstatymo VI skirsnyje peržiūrėti ir patikslinti saugumo zonoms keliami reikalavimai, panaikinti tarpusavyje prieštaraujantys, pertekliniai reikalavimai, numatytos išimtys dėl užšifruotų elektroninių laikmenų laikymo. Taip pat siūloma fizinės saugos reikalavimus pritaikyti ne tik patalpoms ir teritorijoms (kaip buvo iki šiol), bet numatyti, kad tarnybos užduočių vykdymo, karinių operacijų, mokymų, pratybų metu paslapčių subjekto vadovo arba jo įgalioto asmens sprendimu dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija būtų galima ir kitose vietose, kurios nėra priskirtos saugumo zonoms. Tokios nuostatos sudarys sąlygas su įslaptinta informacija dirbti ir nestacionariuose objektuose (mobiliosiose vadavietėse, laivuose, lėktuvuose ir pan.).

Įstatymo 32 straipsnyje numatoma, kad vykstant posėdžiams ir pasitarimams, kurių metu naudojama įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slapta“ ar „Slapta“, papildomai turės būti taikomos Vyriausybės nustatytos apsaugos nuo neteisėto informacijos fiksavimo ir perdavimo priemonės.

Įstatymo VII skirsnyje mažinami reikalavimai įslaptintiems sandoriams, kurių metu bus susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima ne aukštesne kaip „Riboto naudojimo“ slaptumo žyma, – norint sudaryti tokius sandorius bus reikalaujama gauti įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančią pažymą, o ją išduodant bus tikrinamas tik įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų įgyvendinimas ir juridinio asmens darbuotojų, kurie pretenduoja gauti teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, patikimumas. Įslaptintų sandorių, kurių metu bus susipažįstama su informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slapta“, „Slapta“, „Konfidencialiai“, dalyviai ir toliau bus tikrinami plačiau – juridinio asmens kapitalo ir valdymo struktūra, kapitalo kilmė, savininkai ir teisinė registracija, juridinio asmens padaryti teisės aktų pažeidimai, juridinio asmens darbuotojų, savininkų ar valdymo organų narių padarytos nusikalstamos veikos, juridinio asmens verslo ryšiai ir t. t.

Tikslinamos įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo neišdavimo sąlygos – atsisakoma tokių pažymėjimo neišdavimo pagrindų, kaip negaliojanti licencija, pradėta likvidavimo ar reorganizavimo procedūra, esanti mokestinė nepriemoka. Šie klausimai yra aktualesni viešojo pirkimo, o ne įmonės patikimumo vertinimo metu, todėl tai galės pasitikrinti perkančioji organizacija, sudarydama įslaptintą sandorį.

Įstatymo 40 straipsnyje panaikinama šiuo metu esanti diskriminacinė norma, draudžianti sudaryti įslaptintus sandorius su ne Lietuvos Respublikos piliečiu. Jeigu įslaptintas sandoris būtų sudaromas su juridiniu asmeniu, pagal galiojantį reguliavimą, jo darbuotojas galėtų būti užsienietis, bet jeigu sandoris būtų sudaromas su fiziniu asmeniu – jis turėtų būti Lietuvos Respublikos pilietis.

Įstatymo VIII skirsnyje (ir visame Įstatyme) sąvoka „automatizuoto duomenų apdorojimo sistemos ir (ar) tinklai“ keičiama sąvoka „įslaptintos informacijos ryšių ir informacinės sistemos“. Siūlomos sąvokos prasmė ir turinys labiau atitinka Europos Sąjungos ir NATO dokumentuose vartojamą sąvoką „Communication and information systems“ (CIS).

Šiame skirsnyje numatomos naujos nuostatos dėl Lietuvos Respublikos įslaptintos informacijos perdavimo užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų valdomomis įslaptintos informacijos ryšių ir informacinėmis sistemomis. Atsisakoma reikalavimo įslaptintos informacijos ryšių ir informacinėse sistemose įdiegti apsaugos priemonės, leidžiančias apsaugoti įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žyma „Konfidencialiai“ ar aukštesne slaptumo žyma, nuo atskleidimo pavojaus dėl elektromagnetinio spinduliavimo – taip bus sudarytos teisinės prielaidos įteisinti mobiliąsias ryšių ir informacines sistemas. Taip pat nebelieka netikslios „kompiuterių informacijos laikmenos“ sąvokos.

Įslaptintos informacijos patikrinimas iš Įstatymo V skirsnio perkeliamas į Įslaptintos informacijos apsaugos kontrolės skirsnį ir pervardijamas į įslaptintos informacijos inventorizaciją, numatomas jos atlikimo periodiškumas, pagrindai ir rezultatai.

Įstatymo 48 straipsnyje detalizuojama įslaptintos informacijos apsaugos būklės tikrinimo tvarka, išplečiamas vykdančių subjektų ratas, numatomas tikrinimų periodiškumas, tikrinimus atliekančių asmenų teisės ir patikrinimo rezultatai. Įstatymo 49 straipsnyje numatoma, kas atlieka tyrimą, kai kyla įtarimų ar išaiškėja, kad įslaptinta informacija prarasta ar neteisėtai atskleista, kam ir kada apie tai yra pranešama, kada informuojamos teisėsaugos institucijos, kas atsakingas už prevenciją ir galimos žalos mažinimą.

Kaip norminio krūvio neturinčią nuostatą siūloma naikinti Įstatymo X skirsnį „Atsakomybė“ – Įstatymas pats nenumato atsakomybės, o tik duoda nuorodą į kitus teisės aktus.

Atsižvelgiant į tai, kad Projekte nebelieka „asmens patikimumo pažymėjimo“ ir „įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo“ sąvokų, yra siūlomi atitinkami Lietuvos Respublikos civilinės krašto apsaugos tarnybos statuto, Lietuvos Respublikos poligrafo naudojimo įstatymo, Lietuvos Respublikos saugiujų dokumentų ir saugiujų dokumentų blankų gamybos įstatymo, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo ir Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo redakciniai pakeitimai. Be to, kaip bendrojo pobūdžio nuostatą, neturinčią savarankiškos reikšmės, siūloma pripažinti netekusia galios Lietuvos Respublikos poligrafo naudojimo įstatymo 2 straipsnio 5 dalį ir pakeisti 10 straipsnį, suderinant jį su Projekto nuostatomis, kurios yra susijusios su atsisakymu tirtis poligrafu. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 18³ straipsnio 6 dalyje esanti nuoroda tikslinama atsižvelgiant į pakitusią Įstatymo straipsnių ir jų dalių numeraciją.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogenei situacijai, korupcijai

Projektas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priėmus Projektą sumažės reikalavimai juridiniams asmenims, siekiantiems gauti įmonės patikimumą patvirtinantį pažymėjimą, suteikiantį teisę sudaryti įslaptintus sandorius. Naujo ūkio subjektų veiklos ar jos priežiūros teisinio reguliavimo nenumatoma.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant Projektą inkorporuoti į teisinę sistemą, kartu siūloma keisti:

- 1) Lietuvos Respublikos civilinės krašto apsaugos tarnybos statuto 3 straipsnį;
- 2) Lietuvos Respublikos poligrafo naudojimo įstatymo Nr. VIII-1906 2, 8 ir 10 straipsnius;
- 3) Lietuvos Respublikos saugiujų dokumentų ir saugiujų dokumentų blankų gamybos įstatymo Nr. IX-1601 3 ir 20 straipsnius;
- 4) Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 51 ir 53² straipsnius;
- 5) Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 9, 18, 18¹, 18³, 19 ir 20 straipsnius;
- 6) Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 32 ir 33 straipsnius;
- 7) Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 20 ir 32 straipsnius.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Projekte vartojamos naujos sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų parengti, šių aktų metmenys

Projektui įgyvendinti iki jo įsigaliojimo reikės:

- 1) patikslinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. balandžio 10 d. nutarimą Nr. 407 „Dėl Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos nuostatų patvirtinimo“;
- 2) priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą dėl asmenų, pretenduojančių gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, tikrinimo tvarkos patvirtinimo;
- 3) patikslinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gruodžio 5 d. nutarimą Nr. 1307 „Dėl įslaptintos informacijos administravimo taisyklių patvirtinimo“;
- 4) patikslinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 28 d. nutarimą Nr. 1193 „Dėl Elektroninių įslaptintų dokumentų valdymo taisyklių patvirtinimo“;
- 5) patikslinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 7 d. nutarimą Nr. 1014 „Dėl įslaptintai informacijai įrašyti skirtų laikmenų administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- 6) priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą dėl įslaptintos informacijos fizinės apsaugos reikalavimų ir jų įgyvendinimo tvarkos patvirtinimo;
- 7) priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą dėl tiekėjų patikimumo vertinimo tvarkos nustatymo;

8) priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą dėl žinybinių saugumo priežiūros tarnybų steigimo tvarkos nustatymo ir bendrųjų jų veiklos taisyklių patvirtinimo;

9) patikslinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 30 d. nutarimą Nr. 367 „Dėl įgaliotos institucijos įslaptintos elektroninės informacijos kriptografinės apsaugos srityje paskyrimo“;

10) patikslinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. rugpjūčio 21 d. nutarimą Nr. 759 „Dėl Automatizuoto duomenų apdorojimo sistemų ir tinklų, kuriuose saugoma, apdorojama ar kuriais perduodama įslaptinta informacija, steigimo ir įteisinimo taisyklių patvirtinimo“;

11) patikslinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 18 d. nutarimą Nr. 1545 „Dėl nacionalinės komunikacijų apsaugos, saugumo priežiūros, nacionalinės šifrų paskirstymo tarnybų ir institucijų, užtikrinančių apsaugą nuo informatyviojo elektromagnetinio spinduliavimo, funkcijų atlikimo“.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Igyvendinant Projektą papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės, valstybės biudžeto lėšų sutaupyti nenumatoma.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Projektą, jo nuostatos buvo derinamos su Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentu, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisija, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai: „valstybės paslaptis“, „tarnybos paslaptis“, „įslaptinta informacija“, „įslaptintas sandoris“, „įslaptinimo terminai“, „personalo patikimumo patikra ir instruktavimas“, „įslaptintos informacijos fizinė apsauga“, „įslaptintos informacijos administravimas“, „leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija“, „įslaptintos informacijos ryšių ir informacinės sistemos“, „saugumo zona“, „vykdytojas“, „tiekėjo patikimumo pažymėjimas“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Kitų su Projektu susijusių pagrindimų ar paaiškinimų nėra.

Juozas Olekas
Išrašo apsaugos ministras

12

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ
ĮSTATYMO NR. VIII-1443 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2015 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymą Nr. VIII-1443 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ
ĮSTATYMAS**

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis Įstatymas reglamentuoja valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos žymėjimo, įslaptinimo, saugojimo, naudojimo, išslaptinimo, apsaugos veiksmų koordinavimo bei kontrolės (priežiūros) pagrindus ir tvarką, nustato minimalius atskirų įslaptintos informacijos apsaugos sričių (personalo patikimumo patikros ir instruktavimo, įslaptintos informacijos administravimo, įslaptintos informacijos fizinės apsaugos, įslaptintų sandorių saugumo, įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų apsaugos) reikalavimus, neviešintinos tarnybinės informacijos apsaugos pagrindus.

2. Užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų įslaptinta informacija, perduota Lietuvos Respublikai, saugoma ir naudojama Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir šiomis sutartimis grindžiamų bei jas įgyvendinančių tarptautinių organizacijų sprendimų, Europos Sąjungos teisės aktų ir šio Įstatymo nustatyta tvarka. Tais atvejais, kai Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ir (ar) jomis grindžiamuose, ir (ar) jas įgyvendinančiuose tarptautinių organizacijų sprendimuose, Europos Sąjungos teisės aktuose yra nustatyti kitokie užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų įslaptintos informacijos saugojimo ir naudojimo reikalavimai, negu nustato šis Įstatymas, yra taikomos tarptautinių sutarčių ir (ar) jomis grindžiamų ir (ar) jas įgyvendinančių tarptautinių organizacijų sprendimų, Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Atsakingas asmuo** – paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens, tiekėjo sprendimu paskirtas atskiras paslapčių subjekto, tiekėjo padalinys, darbuotojas, vykdamas įslaptintos informacijos apsaugos funkcijas.

2. **Darbuotojas** – asmuo, kurį su paslapčių subjektu ar tiekėju sieja tarnybos ar darbo santykiai.

3. **Informacijos įslaptinimas** – duomenų priskyrimas valstybės ar tarnybos paslapčiai, atitinkamos slaptumo žymos suteikimas, įslaptinimo termino nustatymas ir reikiamos apsaugos suteikimas.

4. **Įslaptinimo žinynas** – dokumentas, patvirtintas konkrečiam įslaptintam sandoriui vykdyti, kuriame nurodoma naudojama arba numatoma sukurti įslaptintina informacija, šios informacijos slaptumo žymos, įslaptinimo terminai ir slaptumo žymų pakeitimo arba informacijos išslaptinimo sąlygos.

5. **Įslaptinta informacija** – bet kokios formos duomenys, neatsižvelgiant į jų fiksavimo ar perdavimo būdą, sudarantys valstybės ar tarnybos paslaptį.

6. **Įslaptintas dokumentas** – fiksuota valstybės ar tarnybos paslaptimi pripažinta informacija, nepaisant jos fiksavimo būdo, formos ir laikmenos, taip pat bet koku būdu ar priemonėmis padarytos tokios informacijos kopijos, nuorašai, išrašai ar vertimai.

7. **Įslaptintas sandoris** – sutartis dėl prekių tiekimo, paslaugų teikimo ar darbų atlikimo, kurią sudarant ir (ar) vykdant bus susipažįstama su įslaptinta informacija, tokia informacija bus patikėta, naudojama ar sukuriamą.

8. **Įslaptinto dokumento skaitmeninė kopija** – įslaptinto dokumento atvaizdas, gautas informacinių technologijų priemonėmis perkeliant dokumento vaizdą į kompiuterio rinkmeną.

9. **Įslaptintos informacijos administravimas** – įslaptintos informacijos, užfiksuotos dokumentuose, rengimo, įforminimo, registracijos, siuntimo, gabenimo, gavimo, dauginimo, laikymo, naikinimo ir apskaitos procedūros.

10. **Įslaptintos informacijos fizinė apsauga** – visuma priemonių ir metodų, užtikrinančių teritorijų, patalpų, kitų vietų, kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar kuriose tokia informacija yra laikoma, apsaugą nuo neteisėto patekimo į jas ir jose laikomos įslaptintos informacijos apsaugą nuo pagrobimo, kitokio neteisėto įgijimo, atskleidimo, sugadinimo, praradimo.

11. **Įslaptintos informacijos gavėjas** – paslapčių subjektas ar jo padalinys, paslapčių subjektui pavaldi ar jo reguliavimo sričiai priskirta įstaiga, įmonė, tiekėjas, darbuotojas, gavęs kito paslapčių subjekto parengtą įslaptintą informaciją.

12. **Įslaptintos informacijos išslaptinimas** – duomenims suteiktos slaptumo žymos ir nustatytos apsaugos panaikinimas.

13. **Įslaptintos informacijos rengėjas** – paslapčių subjektas, paslapčių subjektui pavaldi ar jo reguliavimo sričiai priskirta įstaiga, įmonė, parengusi ir įslaptinusi informaciją, arba jos teisių perėmėjas.

14. **Įslaptintos informacijos ryšių ir informacinė sistema (toliau – IIRIS)** – iš vieno ar daugiau kompiuterių, išorinių įrenginių ir programinės įrangos sudarytos ir informacinių technologijų pagrindu veikiančios infrastruktūros visuma, skirta įslaptintai informacijai apdoroti, ir elektroninių ryšių tinklai, kuriais perduodama įslaptinta informacija (išskyrus viešuosius ryšių tinklus).

15. **IIRIS apsauga** – mechaninių, programinių, procedūrinių ir elektroninių apsaugos priemonių visuma, užtikrinanti IIRIS apdorojamos ir perduodamos įslaptintos informacijos slaptumą (konfidencialumą), prieinamumą teisėtiems įslaptintos informacijos naudotojams ir tokios informacijos vientisumą bei autentiškumą.

16. **Įslaptintų sandorių apsauga** – įslaptintos informacijos apsaugos priemonių ir procedūrų taikymas sudarant ir (ar) vykdant įslaptintus sandorius.

17. **Įslaptintų sandorių apsaugą užtikrinanti institucija** – institucija, įgyvendinanti įslaptintų sandorių apsaugos reikalavimus ir atliekanti įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų vykdymo kontrolę (priežiūrą) iki įslaptinto sandorio pasirašymo ir (ar) tokio sandorio vykdymo metu.

18. **Leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija** – dokumentas, patvirtinantis asmens teisę dirbti ar susipažinti su Lietuvos Respublikos įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“, „Konfidencialiai“, taip pat su užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų perduota įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymų „Visiškai slaptai“, „Slaptai“, „Konfidencialiai“ atitikmenimis, arba tokią informaciją saugoti ar gabenti.

19. **Paslapčių subjektas** – valstybės ir savivaldybės institucija, kurios veikla susijusi su informacijos įslaptinimu, išslaptinimu, įslaptintos informacijos naudojimu ir (ar) apsauga, tokiai institucijai pavaldi ar jos reguliavimo sričiai priskirta įstaiga, įmonė, kuriai suteiktas paslapčių subjekto statusas, pritarus Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai (toliau – Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija).

20. **Personalo patikimumo patikra ir instruktavimas** – nustatytos darbo ar susipažinimo su įslaptinta informacija sąlygos ir asmenų, kurie pretenduoja gauti leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma

„Riboto naudojimo“, tikrinimo procedūros, leidžiančios priimti sprendimą, ar asmeniui galima patikėti įslaptintą informaciją, taip pat šių asmenų kontrolė (priežiūra) ir periodiškasis instruktavimas apie įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimus ir supažindinimas su atsakomybe už tokių reikalavimų pažeidimą.

21. **Saugumo zona** – saugoma teritorija ar patalpa, skirta dirbti su įslaptinta informacija ir šiai informacijai laikyti.

22. **Tarnybos paslaptis** – įslaptinta informacija, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali pakenkti valstybės institucijų interesams arba sudaryti prielaidas kilti pavojui žmogaus sveikatai.

23. **Tiekėjas** – kiekvienas ūkio subjektas, galintis pasiūlyti ar siūlantis prekes, paslaugas arba darbus, su kuriuo paslapčių subjektas numato sudaryti ar yra sudaręs įslaptintą sandorį.

24. **Tiekėjo leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija** – fiziniam asmeniui išduotas dokumentas, kuriuo patvirtinama asmens teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, tokia informaciją laikyti ir kuriuo suteikiama teisė sudaryti įslaptintus sandorius.

25. **Tiekėjo patikimumo pažymėjimas** – juridiniam asmeniui, kitai organizacijai ar jos padaliniui išduotas dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad tiekėjas laikomas patikimu ir turi teisę sudaryti įslaptintus sandorius, kuriuos sudarant ir vykdant bus susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“, „Konfidencialiai“, tokia informacija bus patikėta, naudojama ar sukurama.

26. **Valstybės paslaptis** – įslaptinta informacija, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali sukelti grėsmę Lietuvos Respublikos suverenitetui, teritorijos vientisumui, gynybinei galiai, padaryti žalos valstybės interesams, sukelti pavojų žmogaus gyvybei ar sveikatai arba sudaryti prielaidas kilti pavojui žmogaus gyvybei.

27. **Vykdytojas** – darbuotojas, parengęs įslaptintą informaciją ir (ar) vykdamas užduotis, tiesiogiai susijusias su įslaptinta informacija.

28. **Žinybinė saugumo priežiūros tarnyba** – paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu paskirtas arba įsteigtas paslapčių subjekto padalinys, institucija ar įstaiga, vykdanči IIRIS apsaugos priežiūrą ir išduodanti leidimus naudoti IIRIS.

3 straipsnis. Pagrindiniai įslaptintos informacijos apsaugos organizavimo principai

1. Informacija turi būti įslaptinama ir išslaptinama vadovaujantis teisėtumo, pagrįstumo ir savalaikiškumo principais.

2. Informacija turi būti įslaptinama, jeigu ji atitinka bent vieną iš šio Įstatymo 7 straipsnyje nurodytų informacijos kategorijų ir jeigu jos atskleidimas ar praradimas sukeltų grėsmę Lietuvos Respublikos suverenitetui, teritorijos vientisumui, gynybinei galiai, padarytų žalos valstybės interesams, pakenktų valstybės institucijų interesams, sukeltų pavojų ar sudarytų prielaidas kilti pavojui žmogaus gyvybei ar sveikatai.

3. Nustatoma informacijos slaptumo žyma ir tokiai informacijai suteikiamas apsaugos lygis turi būti proporcingas įslaptinamos informacijos svarbai ir žalos, kuri atsirastų tokią informaciją neteisėtai atskleidus ar praradus, dydžiui.

4. Paslapčių subjektas, įslaptinęs informaciją, privalo užtikrinti, kad įslaptinta informacija pasibaigus įslaptinimo būtinybei arba tuo atveju, jei informacijai pagal jos svarbą nereikia anksčiau nustatyto apsaugos lygio, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo anksčiau minėtų aplinkybių paaiškėjimo būtų išslaptinama arba tokiai informacijai būtų suteikta žemesnė slaptumo žyma ir apie tai būtų pranešta šios įslaptintos informacijos gavėjams.

5. Visuose įslaptintos informacijos administravimo etapuose turi būti užtikrinta reikiama informacijos apsauga visą jos įslaptinimo terminą.

6. Įslaptinta informacija turi būti patikima griežtai laikantis principo „Būtina žinoti“. Principas „Būtina žinoti“ reiškia, kad įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“, „Konfidencialiai“, užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduota įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymų „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“ atitikmenimis, gali būti patikėta tik asmenims, turintiems atitinkamus

leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, kuriems vykdant tarnybines pareigas reikia susipažinti ir dirbti su šia informacija, o įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduota įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymos „Riboto naudojimo“ atitikmeniu, gali būti patikėta tik asmenims, turintiems teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“ arba leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, kuriems vykdant tarnybines pareigas reikia susipažinti ir dirbti su šia informacija.

7. Įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti turi būti kompleksškai taikomi visų įslaptintos informacijos apsaugos sričių (personalo patikimumo patikros ir instruktavimo, įslaptintos informacijos administravimo, įslaptintos informacijos fizinės apsaugos, įslaptintų sandorių saugumo, ĮIRIS apsaugos) reikalavimai.

4 straipsnis. Įslaptintos informacijos nuosavybės teisė, įslaptintos informacijos perdavimas užsienio valstybėms, Europos Sąjungai, tarptautinėms organizacijoms ar ūkio subjektams

1. Įslaptinta informacija, išskyrus užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų paslaptį sudarančią informaciją, yra Lietuvos Respublikos nuosavybė.

2. Įsigyjant valstybės nuosavybės informaciją, kuri pagal savo pobūdį ir svarbą turėtų būti įslaptinta, tačiau nuosavybės teise priklauso fiziniam ar juridiniam asmeniui, kuris nėra paslapties subjektas, turi būti teisingai atlyginama. Sprendimą dėl informacijos įsigijimo valstybės nuosavybės priima Vyriausybė. Paslapties apsaugos koordinavimo komisija paslapties subjektų teikimu įvertina tokios informacijos įsigijimo pagrįstumą ir nustato galimą atlygį informacijos savininkui. Informacijos savininkui sutikus su siūlomu atlygiu, paslapties subjektas kreipiasi į Vyriausybę, kad būtų priimtas atitinkamas sprendimas. Informacijos savininkui nesutikus su siūlomu atlygiu, informacija Vyriausybės sprendimu paimama valstybės nuosavybės tokios informacijos savininkui atlyginant Paslapties apsaugos koordinavimo komisijos nustatyta kaina. Informacijos savininkas tokį Vyriausybės sprendimą gali apskųsti teismui.

3. Valstybės paslaptį sudaranti informacija perduodama tik toms užsienio valstybėms, Europos Sąjungai ar tarptautinėms organizacijoms, su kuriomis Lietuvos Respublika yra pasirašiusi sutartis dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos. Užsienio valstybėms, Europos Sąjungai ar tarptautinėms organizacijoms, su kuriomis Lietuvos Respublika nėra sudariusi sutarties dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos, tokia informacija perduodama Paslapties apsaugos koordinavimo komisijos sprendimu.

4. Tarnybos paslaptį sudaranti informacija užsienio valstybėms, Europos Sąjungai ar tarptautinėms organizacijoms perduodama paslapties subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, kai tai būtina paslapties subjekto funkcijoms atlikti.

5. Perduodant įslaptintą informaciją strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčioms ar nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, kurioms reikia susipažinti su įslaptinta informacija, tokią informaciją naudoti ar sukurti, *mutatis mutandis* taikomi šio Įstatymo VII skirsnio reikalavimai.

ANTRASIS SKIRSNIS

ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS ŽYMĖJIMAS, ĮSLAPTINIMAS, IŠSLAPTINIMAS

5 straipsnis. Įslaptintos informacijos skirstymas ir žymėjimas

1. Įslaptinta informacija pagal svarbą, galimos žalos, kurią patirtų valstybė, jos institucijos ar asmenys, jeigu ši informacija būtų prarasta arba atskleista neturintiems teisės ją sužinoti asmenims, dydį ir pagal apsaugos, būtinos tokiai informacijai apsaugoti, lygį yra skirstoma į visiškai slaptą, slaptą, konfidencialią ir riboto naudojimo informaciją.

2. Slaptumo žyma „Visiškai slaptai“ suteikiama valstybės paslaptį sudarančiai informacijai, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali sukelti grėsmę Lietuvos Respublikos suverenitetui

ar teritorijos vientisumui arba turėti ypač sunkių pasekmių valstybės interesams, arba sukelti pavojų žmogaus gyvybei.

3. Slaptumo žyma „Slaptai“ suteikiama valstybės paslaptį sudarančiai informacijai, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali pažeisti valstybės gynybinę galią ar padaryti žalos valstybės interesams arba sudaryti prielaidas kilti pavojui žmogaus gyvybei ar sukelti pavojų žmogaus sveikatai.

4. Slaptumo žyma „Konfidencialiai“ suteikiama tarnybos paslaptį sudarančiai informacijai, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali turėti ypač sunkių pasekmių valstybės institucijų interesams ar sudaryti prielaidas kilti pavojui žmogaus sveikatai.

5. Slaptumo žyma „Riboto naudojimo“ suteikiama tarnybos paslaptį sudarančiai informacijai, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali padaryti žalos valstybės institucijų interesams.

6. Slaptumo žymos nuo aukščiausios iki žemiausios yra šios:

- 1) „Visiškai slaptai“;
- 2) „Slaptai“;
- 3) „Konfidencialiai“;
- 4) „Riboto naudojimo“.

7. Draudžiama šiame straipsnyje nustatytas informacijos slaptumo žymas suteikti šio Įstatymo nereglamentuojamai informacijai.

6 straipsnis. Informacijos įslaptinimas

1. Informacijos įslaptinimo pagrindas – šio Įstatymo 7 straipsnyje išdėstytas įslaptinamos informacijos kategorijų sąrašas, remiantis šiuo sąrašu paslapčių subjektų parengti ir patvirtinti detalūs įslaptinamos informacijos sąrašai ir konkrečios informacijos turinys.

2. Informacijai slaptumo žymas suteikia, keičia ir jos įslaptinimo terminus nustato informaciją parengę paslapčių subjektai šio Įstatymo nustatyta tvarka.

3. Įslaptintos informacijos rengėju nelaikomas paslapčių subjektas, paslapčių subjektui pavaldį ar jo reguliavimo sričiai priskirta įstaiga, įmonė, disponuojanti bet koku būdu gauta, bet kokio pobūdžio ir kilmės kito paslapčių subjekto parengta, įslaptinta ir jai perduota informacija ar savo veikloje ją naudojanti.

4. Už informacijos slaptumo žymų suteikimo, keitimo ar įslaptinimo terminų nustatymo pagrįstumą atsako paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo, paslapčių subjektui pavaldžios ar jo reguliavimo sričiai priskirtos įstaigos, įmonės, parengusios ir nustatyta tvarka įslaptinusios informaciją, vadovas.

7 straipsnis. Įslaptinamos informacijos kategorijų sąrašas

1. Valstybės paslaptį gali sudaryti:

1) detalūs duomenys apie valstybės gynybinį rezervą ir suvestiniai detalūs duomenys apie mobilizacinį materialinių išteklių rezervą;

2) detalūs duomenys, atskleidžiantys valstybės mobilizacines galimybes, valstybės pasirengimo gynybai pajėgumus ir galimybes;

3) detalūs duomenys apie technologinės apsaugos priemonių, naudojamų saugiesiems dokumentams, saugiesiems dokumentų blankams, banknotams, monetoms nuo suklastojimo apsaugoti, kūrimą, naudojimą, gamybos technologijas, techninius duomenis;

4) detali informacija apie technologinių procesų panaudojimą tobulinant ginkluotę, karinę techniką, kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų veikloje naudojamas technines priemones;

5) detali informacija apie derybas su užsienio valstybėmis, Europos Sąjunga ar tarptautinėmis organizacijomis; su užsienio valstybėmis, Europos Sąjunga ar tarptautinėmis organizacijomis susijusi informacija, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali pakenkti valstybių tarpusavio santykiams, valstybės interesams arba sutarčių sudarymui;

6) detali informacija apie bendradarbiavimo su užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų saugumo, žvalgybos, kriminalinės žvalgybos tarnybomis eigą, objektus, turinį, rezultatus;

7) detalūs duomenys apie branduolinės energetikos objekto, branduolinės energetikos objekto aikštelės ir branduolinių medžiagų fizinės saugos sistemą;

8) detalūs duomenys apie įslaptintai informacijai perduoti skirtų tinklų kabelines magistrales, įrenginių įjungimo, elektros tiekimo ir nekriptografinės apsaugos sistemas bei jų detalias schemas;

9) duomenys apie šifrus, šifravimo techniką, skirtą įslaptintai informacijai šifruoti ar jai apsaugoti, ir su tuo susijusius dokumentus, šifravimo darbų organizavimą ir atlikimą;

10) duomenys apie IIRIS įrangą, veikimą, pažeidžiamumą, taikomas apsaugos priemonės, IIRIS įrangos ir patalpų, kuriose saugoma įslaptinta informacija, informatyviojo elektromagnetinio spinduliavimo matavimo rezultatai;

11) detalūs duomenys apie radijo dažnių, šaukinių naudojimą karo ar nepaprastosios padėties atveju, taip pat telekomunikacijų tinklų sandarą, ryšio schemas ir jungiamųjų linijų, telekomunikacijų tinklų eksploatavimą valstybės saugumo ir gynybos tikslams;

12) valstybės gynybos, kariuomenės ir kitų ginkluotųjų pajėgų valdymo ir vadovavimo planai;

13) detalūs duomenys apie valstybės gynybai naudojamą oro erdvės stebėjimo ir kontrolės sistemą;

14) mobilizaciniai kariuomenės ir jos rūšių, kitų ginkluotųjų pajėgų išdėstymo planai, mobilizacinio pranešimo ir mobilizacinio išdėstymo valdymo schema, taip pat informacija apie kovinės parengties kategorijos priskyrimą kariniam vienetui;

15) suvestiniai detalūs Lietuvos Respublikos ginklų fondo prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Ginklų fondas) tvarkomo registro duomenys, kai ginklo savininkas, valdytojas ar naudotojas yra krašto apsaugos sistemos institucija, vidaus reikalų sistemos institucija ar kriminalinės žvalgybos subjektas arba žvalgybos institucija;

16) informacija, galinti atskleisti kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių, įslaptintų žvalgybos pareigūnų ir žvalgybos slaptųjų bendradarbių asmens tapatybę;

17) detalūs duomenys apie kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių, įslaptintų žvalgybos pareigūnų, apdraustų valstybiniu socialiniu draudimu ir privalomuoju sveikatos draudimu, įskaitą, valstybinio socialinio draudimo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokas, pajamų mokesčių įmokas, šių asmenų ir jų šeimos narių turto ir pajamų deklaravimo duomenys;

18) detalūs duomenys apie žvalgybos užduotis, žvalgybos institucijų veiklos organizavimą, eigą ir rezultatus, metodų, techninių ir kitų priemonių, medžiagų naudojimą, žvalgybos institucijų finansavimą, materialinį ir techninį aprūpinimą, taip pat žvalgybos informacija ir jos pagrindu parengta analitinė informacija;

19) detalūs duomenys apie kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių, įslaptintų žvalgybos pareigūnų ir žvalgybos slaptųjų bendradarbių vykdomos kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos, kontržvalgybos organizavimą, eigą ir rezultatus, priemonių ir metodų naudojimą, jų finansavimą, materialinį ir techninį aprūpinimą, kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių, įslaptintų žvalgybos pareigūnų ir žvalgybos slaptųjų bendradarbių kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos, kontržvalgybos metu gauta informacija ir jos pagrindu parengta analitinė informacija;

20) informacija, kurią esami ar buvę kitų valstybių saugumo ir (ar) žvalgybos tarnybų darbuotojai ar slaptieji bendradarbiai savanoriškai suteikė kriminalinės žvalgybos subjektams, žvalgybos institucijoms;

21) ikiteisminio tyrimo ar baudžiamosios bylos medžiagoje esantys įslaptinti liudytojo ar nukentėjusiojo asmens tapatybę padedantys nustatyti duomenys;

22) detalūs duomenys apie asmenų, kuriems taikoma apsauga nuo nusikalstamo poveikio, apsaugos organizavimą ir apsaugos finansavimą, informacija apie šių asmenų pajamų mokesčio įmokas, taip pat duomenys, galintys atskleisti tapatybę asmenų, kuriems taikant apsaugą nuo nusikalstamo poveikio buvo pakeisti asmens tapatybės ir biografijos duomenys ar asmens išvaizda;

23) kovos su terorizmu ir diversijomis operacijų planai;

24) informacija, susijusi su įslaptintais žvalgybos pareigūnais ir žvalgybos slaptaisiais bendradarbiais, apie jiems taikomas specialiąsias garantijas;

25) informacija, susijusi su kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų veiklą užtikrinančiais ir jai palankias sąlygas sudarančiais juridiniais asmenimis;

26) nacionalinį saugumą užtikrinančių institucijų parengta analitinė informacija, susijusi su užsienio rizikos veiksnių ir grėsmių įvertinimu;

27) duomenys apie krašto apsaugos sistemos specialiosios paskirties karinių vienetų operacijų eigą ir jų personalinę sudėtį;

28) detalūs duomenys apie naujas technologijas, mokslinius tyrimus, bandymus ir jų rezultatus, turinčius ypatingą reikšmę valstybės interesams;

29) valstybės paslaptį sudarančios informacijos apsaugai naudojami kodinių užraktų ir elektroninių įeigos kontrolės sistemų kodai.

2. Tarnybos paslaptį gali sudaryti:

1) detalūs duomenys, atskleidžiantys valstybės ir savivaldybių institucijų galimybes ir užduočių įgyvendinimą nepaprastosios ar karo padėties sąlygomis;

2) detalūs duomenys apie įslaptintos informacijos apsaugos organizavimą, tokios informacijos administravimą;

3) detalūs duomenys apie asmenų, pretenduojančių gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, tikrinimo tvarką ir eigą, taip pat tikrinimo metu apie juos surinkti detalūs duomenys, jei tokie duomenys nepriskiriami valstybės paslapčiai;

4) ikiteisminio tyrimo įstaigų detalūs planai dėl asmenų, įtariamų ar kaltinamų padarius nusikalstamas veikas, paieškos ir sulaikymo bei kompleksinių priemonių ir operacijų organizavimo;

5) detalūs duomenys apie valstybės institucijų ar jų padalinių saugomų asmenų ir svarbių valstybės bei karinių objektų apsaugos organizavimą, naudojamas apsaugos sistemas, tokių objektų projektavimo, statybos ir remonto darbų dokumentai;

6) informacija apie kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų sąveiką su savivaldybių institucijomis, įstaigomis, įmonėmis ir organizacijomis kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos tikslais;

7) suvestiniai detalūs duomenys apie Lietuvos kariuomenės materialinį ir techninį aprūpinimą, kiekybinę ir personalinę sudėtį, taip pat Lietuvos kariuomenės specialiosios paskirties padalinių struktūrą ir veiklos metodus;

8) suvestiniai detalūs duomenys apie valstybės materialinių išteklių rezervą;

9) duomenys apie Lietuvos kariuomenės specialiosios paskirties padalinių, kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų tvarkomą jų pareigūnų, apdraustų valstybiniu socialiniu draudimu, įskaitą ir duomenys apie išvardytų subjektų lėšas jų pareigūnų valstybinio socialinio draudimo įmokoms ir pajamų mokesčių įmokoms;

10) detalūs duomenys apie specialiųjų krovinių gabenimo organizavimą ir taktiką;

11) detalūs duomenys apie Lietuvos kariuomenės, kitų krašto apsaugos sistemos institucijų, vidaus reikalų sistemos institucijų, kriminalinės žvalgybos subjektų, žvalgybos institucijų valdymo ryšio priemonėmis sistemas;

12) su finansų rinkos priežiūra susijusi informacija;

13) duomenys apie Vyriausybės vertybinių popierių aukcionų dalyvius ir jų siūlymus, Lietuvos banko suteiktas likvidumo paskolas;

14) suvestiniai detalūs duomenys apie valstybės sienos apsaugos organizavimą ir vykdymą bei su tuo susiję planai;

15) detalūs duomenys apie Lietuvos kariuomenės, kitų krašto apsaugos sistemos institucijų ir ginkluotųjų pajėgų, vidaus reikalų sistemos institucijų, kriminalinės žvalgybos subjektų, žvalgybos institucijų, prokuratūros, Lietuvos banko, Ginklų fondo aprūpinimą ginklais, šaudmenimis, sprogmenimis, kovine technika, specialiosiomis priemonėmis, kriminalinės žvalgybos subjektų, žvalgybos institucijų aprūpinimą techninėmis priemonėmis, taip pat asmens saugos ir aktyviosios ginties, radiacinės ir cheminės saugos, specialiųjų degazavimo priemonių ir inžinerinės technikos saugojimo ir apskaitos normas, paskirstymą ir apsaugos organizavimą;

16) detalūs duomenys apie ginklų, šaudmenų, sprogmenų, kovinės technikos, specialiųjų priemonių, kriminalinės žvalgybos subjektų, žvalgybos institucijų veiklai skirtų techninių priemonių gamybos programas ir planus;

17) detalūs duomenys apie kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų lėšas ir išlaidas kriminalinei žvalgybai ir žvalgybai, kontržvalgybai vykdyti, šiai veiklai skirtoms specialiosioms ir techninėms priemonėms įsigyti;

18) detalūs duomenys apie kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų struktūrą, materialinį ir techninį aprūpinimą, kiekybinę ir personalinę sudėtį, kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos, kontržvalgybos organizavimą ir eigą, priemonių ir metodų naudojimą, užduotis, operacijas, jų finansavimą, rezultatus;

19) kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos, kontržvalgybos metu gauta informacija, jeigu tokia informacija nepriskiriama valstybės paslaptims, taip pat kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų parengta analitinė-informacinė medžiaga, kurioje naudojama kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos, kontržvalgybos metu gauta informacija;

20) strateginių objektų charakteristikos;

21) tyrimo poligrafu išvada ir tyrimo metu padaryti garso ir (ar) vaizdo įrašai (išskyrus galutinę tyrimo išvadą);

22) informacija apie Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme nurodytą strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių privatizavimo sandorių sudarymą, jeigu tokios informacijos atskleidimas padarytų žalą valstybės ekonominiams ir politiniams interesams;

23) valstybės institucijų parengta informacija apie kandidato į Lietuvos Respublikos diplomatinis atstovus asmenines ir dalykines savybes, turinčias įtakos sprendimo dėl jo paskyrimo priėmimui;

24) brandos egzaminų užduoties ar jos dalies turinys;

25) informacija apie žvalgybos institucijų bendradarbiavimą su Lietuvos Respublikos juridiniais ir fiziniais asmenimis, taip pat su užsienio valstybių, Europos Sąjungos žvalgybos, saugumo institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, jeigu tokia informacija nepriskiriama valstybės paslaptims;

26) informacija, susijusi su prašymo suteikti prieglobstį pateikimu ir nagrinėjimu;

27) tarnybos paslaptį sudarančios informacijos apsaugai naudojami kodinių užraktų ir elektroninių įrenginių kontrolės sistemų kodai.

3. Įslaptinta informacija, išvardyta šio straipsnio 1 dalyje, įslaptintą informaciją rengiančio paslapties subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu gali būti įslaptinama kaip tarnybos paslaptis, jei pagal savo turinį ir galimos žalos, kurią patirtų valstybė ją neteisėtai atskleidus ar praradus, dydį tokia informacija nereikalauja aukštesnio apsaugos lygio.

4. Paslapties subjektai, vadovaudamiesi įslaptinamos informacijos kategorijų sąrašu, sudaro detalius įslaptinamos informacijos, susijusios su jų veikla, sąrašus. Detaliuose įslaptinamos informacijos sąrašuose turi būti numatytos įslaptinamos informacijos slaptumo žymos, tokios informacijos įslaptinimo terminai arba išslaptinimo sąlygos. Detalius įslaptinamos informacijos sąrašus, pritarus Paslapties apsaugos koordinavimo komisijos pirmininkui, tvirtina ir keičia paslapties subjektų vadovai.

8 straipsnis. Įslaptinimo terminai

1. Informacija įslaptinama šiems terminams:

- 1) informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, – 30 metų;
- 2) informacija, žymima slaptumo žyma „Slaptai“, – 15 metų;
- 3) informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“, – 10 metų;
- 4) informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, – 5 metams.

2. Įslaptinta informacija, kurios atskleidimas gali sukelti pavojų žmogaus gyvybei ar sveikatai, įslaptinama 75 metams.

3. Tais atvejais, kai informaciją tikslinga įslaptinti trumpesniame įslaptinimo terminui, negu nustatyta šio straipsnio 1 dalyje, arba iki tam tikro įvykio, kuriam įvykus informacijos įslaptinimas nebetenka prasmės, šalia slaptumo žymos nurodomas įslaptinimo terminas, konkretus įvykis ar kitos informacijos išslaptinimo sąlygos.

4. Tais atvejais, kai valstybės paslaptį sudarančios informacijos įslaptinimo terminas turi būti ilgesnis, negu nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, šį klausimą paslapčių subjekto teikimu sprendžia ir įslaptinimo terminą pratęsia Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija. Tais atvejais, kai tarnybos paslaptį sudarančios informacijos įslaptinimo terminas turi būti ilgesnis, negu nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, šį klausimą sprendžia ir įslaptinimo terminą pratęsia įslaptintą informaciją parengusio paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Informacijos, žymimos slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“ ir „Slaptai“, įslaptinimo terminas gali būti pratęsiamas iki 10 metų, o informacijos, žymimos slaptumo žymomis „Konfidencialiai“ ir „Riboto naudojimo“, – iki 5 metų. Pratęsimų skaičius neribojamas.

9 straipsnis. Įslaptintos informacijos slaptumo žymų ir įslaptinimo terminų keitimas

1. Įslaptintą informaciją parengusio paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę šio Įstatymo nustatyta tvarka keisti nustatytą slaptumo žymą ir informacijos įslaptinimo terminą. Apie tokius pakeitimus raštu informuojami visi įslaptintos informacijos gavėjai.

2. Jeigu įslaptintos informacijos gavėjui atliekant savo funkcijas prireikia pakeisti nustatytą slaptumo žymą ar įslaptinimo terminą, jis motyvuotu prašymu privalo kreiptis į įslaptintą informaciją parengusio paslapčių subjekto vadovą ar jo įgaliotą asmenį. Įslaptintos informacijos gavėjas gali keisti nustatytą slaptumo žymą ir įslaptinimo terminą tik gavęs rašytinį įslaptintą informaciją parengusio paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sutikimą.

10 straipsnis. Įslaptintos informacijos išslaptinimas

1. Įslaptinta informacija išslaptinama, kai:

- 1) pasibaigia šio Įstatymo 8 straipsnyje nustatytas įslaptinimo terminas;
- 2) išnyksta įslaptinimo tikslingumas, nors nustatytas įslaptinimo terminas dar nepasibaigęs.

2. Įslaptinta informacija, kai nustatytas įslaptinimo terminas dar nepasibaigęs, išslaptinama tik įslaptintą informaciją parengusio paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu.

3. Pasibaigus nustatytam įslaptinimo terminui, informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“, išslaptinama įslaptintos informacijos rengėjo sprendimu. Sprendimas išslaptinti informaciją turi būti priimtas ne vėliau kaip atliekant artimiausią įslaptintos informacijos inventorizaciją.

4. Pasibaigus nustatytam įslaptinimo terminui, informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, laikoma išslaptinta nepriimant atskiro sprendimo, jeigu informacija neturi papildomos nuorodos „IPSS“ (išslaptinama paslapčių subjekto sprendimu) ir įslaptintos informacijos rengėjas nepranešė apie informacijos įslaptinimo termino pratęsimą.

11 straipsnis. Neviešintinos tarnybinės informacijos apsauga

1. Informacija, išvardyta šio Įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje, informacijos rengėjo sprendimu gali būti pripažįstama neviešintina tarnybine informacija, jei pagal savo turinį ir galimos žalos, kurią patirtų valstybės institucija ją neteisėtai atskleidus ar praradus, dydį tokia informacija nereikalauja aukštesnio apsaugos lygio.

2. Paslapčių subjektai tvirtina detalius su jų veikla susijusios neviešintinos tarnybinės informacijos sąrašus.

3. Neviešintina tarnybinė informacija žymima žyma „Tarnybiniam naudojimui“.

4. Neviešintina tarnybinė informacija administruojama kaip neįslaptinta informacija, tačiau teikiama ir prieinama tik asmenims, kuriems vykdant tarnybines pareigas reikia su ja dirbti ar susipažinti, ir negali būti skelbiama.

5. Žyma „Tarnybiniam naudojimui“ suteikiama iki 3 metų terminui. Jeigu nesuėjus šiam terminui išnyksta žymos „Tarnybiniam naudojimui“ suteikimo tikslingumas, žyma panaikinama informacijos rengėjo sprendimu.

TREČIASIS SKIRSNIS

VALSTYBĖS INSTITUCIJŲ ĮGALIOJIMAI ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS APSAUGOS SRITYJE

12 straipsnis. Vyriausybės įgaliojimai įslaptintos informacijos apsaugos srityje

Vyriausybė atlieka šias funkcijas:

- 1) tvirtina Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos nuostatus;
- 2) nustato Saugumo priežiūros tarnybos, Nacionalinės komunikacijų apsaugos tarnybos, Nacionalinės šifrų paskirstymo tarnybos, apsaugos nuo elektromagnetinio spinduliavimo tarnybų kompetenciją ir funkcijas užtikrinant Lietuvos Respublikos įslaptintos informacijos, užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos apsaugą;
- 3) nustato asmenų, pretenduojančių gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, tikrinimo tvarką;
- 4) nustato įslaptintos informacijos administravimo, išslaptinimo tvarką, neviešintinos tarnybinės informacijos administravimo tvarką;
- 5) nustato įslaptintos informacijos fizinės apsaugos reikalavimus ir jų įgyvendinimo tvarką;
- 6) nustato tiekėjų patikimumo vertinimo tvarką;
- 7) nustato žinybinių saugumo priežiūros tarnybų steigimo tvarką ir tvirtina bendrąsias jų veiklos taisykles;
- 8) tvirtina IIRIS steigimo ir įteisinimo taisykles;
- 9) nustato IIRIS saugumo, telekomunikacijų apsaugos, IIRIS apsaugos nuo elektromagnetinio spinduliavimo priemonėms keliamus reikalavimus;
- 10) nustato kriptografinių priemonių administravimo tvarką;
- 11) nustato įslaptintai informacijai įrašyti skirtų laikmenų administravimo tvarką.

13 straipsnis. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija

1. Lietuvos Respublikos įslaptintos informacijos apsaugos veiksmų įgyvendinimą ir užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos ar įslaptintos informacijos, parengtos užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų ir Lietuvos Respublikos institucijų bendrais veiksmais, apsaugos veiksmų įgyvendinimą Lietuvos Respublikos institucijose koordinuoja kolegiali institucija – Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija turi savo blanką ir antspaudą.

2. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija sudaroma iš šešių narių – po du narius deleguoja Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkas, Ministras Pirmininkas. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos nariu gali būti skiriamas Lietuvos Respublikos pilietis, turintis tarnybos ar darbo patirties įslaptintos informacijos apsaugos politikos įgyvendinimo srityje ir atitinkantis reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos pirmininką iš paskirtų narių skiria Ministras Pirmininkas. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos pirmininko pavaduotoją renka komisijos nariai.

3. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija atlieka šias funkcijas:

- 1) koordinuoja Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos reikalavimų įgyvendinimą, prireikus inicijuoja tokių sutarčių sudarymo ar sudarytų sutarčių denonsavimo procedūras;
- 2) vykdo užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos apsaugos veiksmų įgyvendinimo priežiūrą, atlieka kitas funkcijas, užtikrindama Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos saugumą pagal Europos Sąjungos teisės aktus ar Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis su užsienio valstybėmis arba tarptautinėmis organizacijomis;

3) įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančių institucijų teikimu sprendžia klausimus dėl galimybės išduoti tiekėjo patikimumo pažymėjimą tiekėjui, kurio dalyvis, turintis ne mažiau kaip 1/3 balsų dalyvių susirinkime, yra registruotas ne Europos Sąjungos ar Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (toliau – NATO) valstybėse narėse, valstybėse, pasirašiusiose Europos ekonominės erdvės sutartį, arba valstybėse, su kuriomis Lietuvos Respublika nėra sudariusi sutarties dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos;

4) nustato užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos administravimui reikalingas registratūrų sistemas, priima sprendimus dėl naujų Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos registratūrų steigimo ar įsteigtų registratūrų panaikinimo tikslingumo;

5) teikia siūlymus dėl šio Įstatymo ir kitų teisės aktų, susijusių su įslaptintos informacijos apsauga, tobulinimo ar pripažinimo netekusiais galios, galiojančios įslaptintos informacijos apsaugos teisinio reglamentavimo sistemos tobulinimo, taip pat teisės aktų, reguliuojančių Vyriausybei teikiamų teisės aktų projektų rengimo reikalavimus, nustatyta tvarka teikia išvadas dėl Vyriausybei teikiamų teisės aktų projektų, susijusių su įslaptintos informacijos apsauga;

6) teikia rekomendacijas, išaiškinimus ir metodinę pagalbą paslapčių subjektams, tiekėjams įslaptintos informacijos apsaugos klausimais;

7) vertina paslapčių subjektų sprendimų dėl paslapčių subjekto statuso suteikimo pavaldžioms ar jų reguliavimo sričiai priskirtoms įstaigoms, įmonėms projektus;

8) tvirtina detalių įslaptinamos informacijos sąrašų rengimo rekomendacijas;

9) paslapčių subjektams tarpininkaujant, sprendžia klausimus dėl galimybės išduoti leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija asmenims, turintiems dvigubą pilietybę, arba asmenims, neturintiems šio Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatyto nuolatinio gyvenimo Lietuvos Respublikoje, Europos Sąjungos ar NATO valstybėse narėse cenzos;

10) sprendžia ginčus tarp paslapčių subjektų, taip pat ginčus tarp paslapčių subjektų ir kitų asmenų, kylančius dėl informacijos įslaptinimo, įslaptintos informacijos saugojimo, naudojimo, išslaptinimo, apsaugos kontrolės (priežiūros);

11) teikia paslapčių subjektams siūlymus dėl informacijos, kuri pagal savo pobūdį ir svarbą turėtų būti įslaptinta, tačiau nuosavybės teise priklauso paslapčių subjektu nesančiam fiziniam ar juridiniam asmeniui, įsigijimo pagrįstumo ir galimo atlygio informacijos savininkui dydžio;

12) paslapčių subjektų teikimu sprendžia klausimus dėl galimybės valstybės paslaptį sudarančią informaciją perduoti užsienio valstybėms, Europos Sąjungai ar tarptautinėms organizacijoms, su kuriomis nėra sudaryta tarptautinių sutarčių dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos;

13) paslapčių subjektų teikimu tvirtina papildomų žymų, nurodančių įslaptintos informacijos naudojimo apribojimus, sąrašą;

14) paslapčių subjektų teikimu priima sprendimus dėl galimybės baigti įslaptinto sandorio, susijusio su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“, vykdymą, kai yra panaikintas tiekėjo patikimumo pažymėjimas;

15) nustato pareigybių, susijusių su didelėmis grėsmėmis įslaptintos informacijos saugumui, sąrašų sudarymo kriterijus.

4. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos pirmininkas nešaukdamas Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos posėdžio pritaria arba nepitaria paslapčių subjektų parengtiems ar keičiamiems detaliams įslaptinamos informacijos, susijusios su jų vykdoma veikla, sąrašams, užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų atitinkamų institucijų ar paslapčių subjektų prašymu teikia pažymas, patvirtinančias, kad asmenys turi teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba kad tiekėjas turi tiekėjo patikimumo pažymėjimą ar tiekėjo leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

5. Vykdydama šio straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodytą funkciją, Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija turi teisę už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingoms institucijoms pavesti atlikti veiksmus, numatytus Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar Europos Sąjungos teisės aktuose.

6. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sprendimai, priimti vykdant šio straipsnio 3 dalyje nurodytas funkcijas, yra privalomi paslapčių subjektams, tiekėjams.

7. Valstybės saugumo departamento padalinys, įgyvendinantis ir kontroliuojantis (prižiūrintis) įslaptintos informacijos apsaugos veiksmus, atlieka Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sekretoriato funkcijas. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sekretoriatas rengia Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos posėdžių medžiagą, Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos pavedimu vykdo komisijos priimtus sprendimus, kontroliuoja (prižiūri), kaip paslapčių subjektai, tiekėjai įgyvendina Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sprendimus.

8. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sprendimai skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

14 straipsnis. Įslaptintos informacijos apsaugos įgyvendinimas

1. Už bendrą įslaptintos informacijos, kuria disponuoja paslapčių subjektas, apsaugos organizavimą ir būklę atsako paslapčių subjekto vadovas. Už įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų vykdymą paslapčių subjektui pavaldžiose ar jo reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose, įmonėse, kuriose saugoma arba naudojama įslaptinta informacija, atsako šių įstaigų, įmonių vadovai. Už patikėtos įslaptintos informacijos praradimą ar neteisėtą atskleidimą atsako asmuo, kuriam tokia informacija patikėta.

2. Paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu turi būti paskirtas atsakingas asmuo.

3. Paslapčių subjektas tvirtina paslapčių subjektui pavaldžių ar jo reguliavimo sričiai priskirtų įstaigų, įmonių, kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar saugoma įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ar „Konfidencialiai“, sąrašą.

4. Paslapčių subjektai sudaro pareigybių, kurias užimantiems asmenims reikia leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, sąrašą. Jame nurodomas paslapčių subjekto, paslapčių subjektui pavaldžios ar jo reguliavimo sričiai priskirtos įstaigos, įmonės, taip pat jos padalinio, kurio struktūroje yra pareigybė, pavadinimas ir aukščiausia įslaptintos informacijos, su kuria asmenys, einantys sąraše nurodytas pareigas, gali dirbti ar susipažinti, slaptumo žyma.

5. Paslapčių subjektuose, paslapčių subjektui pavaldžiose ar jo reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose, įmonėse, disponuojančiose Lietuvos Respublikos, užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų įslaptinta informacija, turi būti sudarytas sąrašas asmenų, kuriems yra išduoti leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Šiame sąraše turi būti nurodoma aukščiausia įslaptintos informacijos, su kuria asmeniui yra leidžiama dirbti ar susipažinti, slaptumo žyma, leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija registracijos numeris, išdavimo data ir galiojimo terminas.

15 straipsnis. Specialioji ekspertų komisija

1. Paslapčių subjektuose įslaptintos informacijos apsaugą koordinuoja paslapčių subjekto vadovo sprendimu sudaromos nuolatinės specialiosios ekspertų komisijos. Jos:

1) rengia paslapčių subjekto teisės aktus, susijusius su įslaptintos informacijos apsauga, prižiūri, kaip šie teisės aktai vykdomi;

2) teikia paslapčių subjekto vadovui pasiūlymus dėl leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo asmenims arba išduotų leidimų panaikinimo;

3) teikia siūlymus paslapčių subjekto vadovui ir išvadas dėl informacijos įslaptinimo pagrįstumo, slaptumo žymų keitimo, įslaptintos informacijos išslaptinimo ar sunaikinimo;

4) organizuoja įslaptintos informacijos, kuria disponuoja paslapčių subjektas, apsaugos būklės tikrinimus ir teikia pasiūlymus paslapčių subjekto vadovui dėl įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimų prevencijos, sprendžia kitus klausimus, susijusius su įslaptintos informacijos apsauga.

2. Atsižvelgdamas į įslaptintos informacijos apimtį, paslapčių subjekto vadovas gali nesudaryti specialiosios ekspertų komisijos ir jos funkcijas pavesti atsakingam asmeniui.

3. Specialiosios ekspertų komisijos nariais ar atsakingais asmenimis gali būti tik asmenys, kurie šio įstatymo nustatyta tvarka yra gavę leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

Specialiosios ekspertų komisijos narių ar atsakingų asmenų leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija turi atitikti įslaptintos informacijos, kuria disponuoja paslapčių subjektas, aukščiausią slaptumo žymą.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PERSONALO PATIKIMUMO PATIKRA IR INSTRUKTAVIMAS

16 straipsnis. Darbo ar susipažinimo su įslaptinta informacija sąlygos

1. Lietuvos Respublikos įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“, užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduotą įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žymų „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“ atitikmenimis, naudoti, saugoti ar tokią informaciją gabenti gali tik atitinkamus leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija turintys asmenys.

2. Lietuvos Respublikos įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduotą įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žymos „Riboto naudojimo“ atitikmeniu, naudoti, saugoti ar tokią informaciją gabenti gali tik teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, arba leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija turintys asmenys.

3. Pagal pareigas susipažinti su įslaptinta informacija ir ja naudotis gali Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkas ir Ministras Pirmininkas.

4. Lietuvos Respublikos teismų teisėjai, vykdydami savo įgaliojimus, turi teisę susipažinti su įslaptinta informacija ir ja naudotis.

5. Atliekant ikiteisminį tyrimą ir nagrinėjant baudžiamąją bylą, kurių medžiagoje yra įslaptintos informacijos, įtariamasis, kaltinamasis, įtariamojo ar kaltinamojo gynėjas turi teisę susipažinti su bylos medžiagoje esančia įslaptinta informacija, išskyrus nukentėjusiojo ar liudytojo, kuriam taikomas anonimiškumas, asmens tapatybę padedančius nustatyti duomenis. Šiuo atveju netaikomi šio Įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 5 punkto ir 2 dalies 5 punkto, 26 straipsnio reikalavimai.

6. Lietuvos Respublikoje paskelbus karo ar nepaprastąją padėtį arba karinių operacijų metu paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu asmeniui, kuris neturi leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, gali būti suteikta teisė su ja susipažinti, išskyrus įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, jeigu tokia informacija yra neišvengiamai būtina atliekant jam pavestas funkcijas ar užduotis.

7. Išimtiniais atvejais, nustatytais NATO norminiuose dokumentuose, reglamentuojančiuose įslaptintos informacijos apsaugą, asmeniui, neturinčiam leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, paslapčių subjekto vadovas gali išduoti rašytinį laikiną leidimą susipažinti su Lietuvos Respublikos perduota NATO įslaptinta informacija. Šiame leidime privalo būti nurodyta, su kokia įslaptinta informacija asmeniui suteikiama teisė susipažinti.

8. Šio straipsnio 5–7 dalyse išvardyti asmenys, prieš jiems suteikiant teisę susipažinti su įslaptinta informacija, yra įspėjami dėl atsakomybės už įslaptintos informacijos neteisėtą atskleidimą ar praradimą ir atsakingam asmeniui turi pateikti rašytinį pasižadėjimą saugoti įslaptintą informaciją.

17 straipsnis. Teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“

1. Paslapčių subjekto darbuotojams teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikia paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Ši teisė paslapčių subjekto darbuotojams suteikiama iki darbo (tarnybos) santykių nutraukimo ar iki renkamų arba skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laiko pasibaigimo.

2. Teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, nesuteikiama arba panaikinama, jeigu asmuo:

1) įsiteisėjusiu apkaltinamuoju nuosprendžiu buvo pripažintas kaltu dėl labai sunkaus ar sunkaus nusikaltimo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

2) įsiteisėjusiu apkaltinamuoju nuosprendžiu buvo pripažintas kaltu dėl valstybės ar tarnybos paslapties atskleidimo, neteisėto disponavimo informacija, kuri yra valstybės paslaptis, valstybės paslapties praradimo, tarnybos paslapties pagrobimo ar kitokio neteisėto įgijimo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba baudžiamojo nusižengimo atveju nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 3 metai;

3) buvo atleistas iš pareigų dėl darbo su įslaptinta informacija tvarkos pažeidimo ar už tokius pažeidimus jam buvo panaikintas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, ir nuo tokio sprendimo dienos nepraėjo 5 metai;

4) buvo atleistas iš pareigų dėl priesaikos ar pasižadėjimo sulaužymo, pareigūno vardo pažeminimo, profesinės etikos pažeidimo ir nuo atleidimo iš pareigų dienos nepraėjo 3 metai;

5) yra ar per pastaruosius 5 metus buvo įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo ar narkomanijos arba per pastaruosius 3 metus daugiau negu 2 kartus buvo baustas už administracinius teisės pažeidimus, padarytus apsvaigus nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų;

6) turi psichikos ar kitų sveikatos apsaugos ministro patvirtintame sąraše numatytų sveikatos būklės sutrikimų, dėl kurių kyla grėsmė patikėtos įslaptintos informacijos saugumui.

3. Informaciją, ar asmuo atitinka šio straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas, surenka paslapčių subjekto vadovas arba jo įgaliotas asmuo rašytiniu prašymu kreipdamasis į teisėsaugos, kontrolės ir kitas institucijas, įstaigas ar įmones, tvarkančias atitinkamą informaciją, kad šios ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pateiktų apie tokį asmenį jų turimą informaciją.

4. Asmens tikrinimas dėl teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo pradedamas gavus asmens rašytinį sutikimą būti tikrinamam. Sprendimas dėl teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo tikrinimo pradžios.

5. Asmenys, kuriems yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“, nėra tikrinami dėl teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo.

6. Jeigu teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, asmeniui buvo panaikinta nutraukus darbo (tarnybos) santykius ar pasibaigus renkamų arba skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laikui, teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, asmeniui iš naujo suteikiama be tikrinimo, jeigu nuo darbo (tarnybos) santykių nutraukimo, ar renkamų arba skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laiko pabaigos nepraėjo 12 mėnesių ir nuo paskutinio asmens tikrinimo dėl teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, išdavimo nepraėjo 10 metų.

18 straipsnis. Leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo sąlygos, galiojimas ir sprendimų apskundimas

1. Asmeniui, pretenduojančiam gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, toks leidimas išduodamas, jeigu asmuo atitinka visas šias sąlygas:

1) asmuo yra Lietuvos Respublikos pilietis;

2) asmuo pateikia užpildytą nustatytos formos klausimyną ir pasirašytinai sutinka, kad būtų tikrinamas;

3) asmuo pasirašytinai pasižada saugoti įslaptintą informaciją;

4) tikrinimo metu nenustatoma nė viena šio straipsnio 2 dalyje nurodyta aplinkybė, dėl kurios asmuo negali būti laikomas patikimu ir lojaliu Lietuvos valstybei.

2. Asmuo nėra patikimas ir lojalus Lietuvos valstybei, jeigu:

1) nuolat gyveno Lietuvos Respublikoje, Europos Sąjungos ar NATO valstybėse narėse mažiau kaip 5 pastaruosius metus ir Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija priėmė sprendimą neišduoti leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija;

26

2) per pastaruosius 5 metus yra kreipęsis į atitinkamas valstybės institucijas dėl Lietuvos Respublikos pilietybės atsisakymo;

3) turi dvigubą pilietybę ir Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija priėmė sprendimą neišduoti leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija;

4) įsiteisėjusiu apkaltinamuoju nuosprendžiu buvo pripažintas kaltu dėl nusikaltimo Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai arba nusikaltimo visuomenės saugumui, arba bet kokio labai sunkaus nusikaltimo, nepaisant to, ar išnyko, ar buvo panaikintas teistumas;

5) įsiteisėjusiu apkaltinamuoju nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl bet kokio sunkaus nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

6) įsiteisėjusiu apkaltinamuoju nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl bet kokio apysunkio nusikaltimo arba nusikalstamos veikos dėl tarnybos paslapties pagrobimo, kitokio neteisėto įgijimo ar atskleidimo arba nusikalstamos veikos valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba baudžiamojo nusižengimo atveju nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 3 metai;

7) yra pripažintas neveiksniu ar ribotai veiksnium;

8) dėl Lietuvos Respublikai priešiško interesų bendradarbiauja ar yra bendradarbiavęs, palaiko ar palaikė ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba arba su asmeniu, bendradarbiaujančiu ar palaikančiu ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba;

9) palaiko ar per pastaruosius 5 metus palaikė ryšius su asmeniu, turinčiu neišnykusį ar nepanaikintą teistumą už nusikalstamą veiką, padarytą organizuotos grupės ar nusikalstamo susivienijimo, arba asmeniu, kuriam taikomos prevencinio poveikio priemonės pagal Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymą, jeigu tokių ryšių palaikymas kelia grėsmę patikėtos įslaptintos informacijos saugumui;

10) dalyvauja arba dalyvavo teroristinės organizacijos ar teroristinės grupės veikloje arba palaiko ar palaikė ryšius su asmeniu, priklausančiu teroristinei organizacijai ar grupei, jeigu tokių ryšių palaikymas kelia grėsmę patikėtos įslaptintos informacijos saugumui;

11) dalyvauja ar per pastaruosius 5 metus dalyvavo neregistruoto judėjimo veikloje, jeigu toks dalyvavimas kelia grėsmę patikėtos įslaptintos informacijos saugumui;

12) nuslėpė ar per pastaruosius 5 metus yra nuslėpęs arba jį tikrinančioms institucijoms pateikęs melagingus biografijos faktus arba kitus duomenis apie save, savo ryšius, turinčius įtakos sprendimo dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo priėmimui;

13) buvo atleistas iš pareigų dėl darbo su įslaptinta informacija tvarkos pažeidimo ar už tokius pažeidimus jam buvo panaikintas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ir nuo tokio sprendimo dienos nepraėjo 5 metai;

14) yra tas asmuo, kuriam taikomos ar per pastaruosius 5 metus buvo taikytos prevencinio poveikio priemonės pagal Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymą;

15) gauna arba yra gavęs pajamų iš užsienio valstybių karinių, žvalgybos ar saugumo tarnybų, jeigu tai nėra numatyta Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar susitarimuose;

16) negali pagrįsti savo turto, kurį valdo, naudoja ar kuriuo disponuoja, įgijimo teisėtumo ar nustatyta, kad jo gyvenimo lygis neatitinka gaunamų pajamų;

17) yra ar per pastaruosius 5 metus buvo įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo ar narkomanijos arba per pastaruosius 3 metus daugiau negu 2 kartus buvo baustas už administracinius teisės pažeidimus, padarytus apsvaigus nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų;

18) turi psichikos ar kitų sveikatos apsaugos ministro patvirtintame sąraše numatytų sveikatos būklės sutrikimų, dėl kurių kyla grėsmė patikėtos įslaptintos informacijos saugumui;

19) tikrinimo metu nustatomos ar per pastaruosius 3 metus buvo nustatytos asmens savybės, kita veikla ar ryšiai, ar kitos su asmeniu susijusios aplinkybės, ar faktai, dėl kurių valstybė negali patikėti asmeniui įslaptintos informacijos.

3. Asmenims, turintiems leidimus, suteikiančius teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima aukštesne slaptumo žyma, atskiras leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta

informacija, žymima žemesne slaptumo žyma, nereikalingas. Asmenį, turintį leidimą, suteikiantį teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima aukštesne slaptumo žyma, perkėlus į pareigas, kurioms eiti reikalingas leidimas, suteikiantis teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima žemesne slaptumo žyma, toks leidimas išduodamas neatliekant patikrinimo. Tokio iš naujo išduoto leidimo galiojimo terminas skaičiuojamas vadovaujantis šio straipsnio 5 dalimi, į šį terminą įskaitant anksčiau turėto leidimo galiojimo terminą. Asmeniui išdavus naują leidimą, anksčiau jam išduotas leidimas laikomas negaliojančiu.

4. Asmeniui prireikus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima aukštesne slaptumo žyma, negu yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, asmuo tikrinamas iš naujo, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikoje paskelbta karo ar nepaprastoji padėtis, arba karinių operacijų metu. Asmeniui išdavus leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, leidžiantį dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima aukštesne slaptumo žyma, anksčiau jam išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija laikomas negaliojančiu.

5. Leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, išduodamas ne ilgesniam kaip 5 metų terminui, o su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Slaptai“, „Konfidencialiai“, – ne ilgesniam kaip 10 metų terminui.

6. Likus 6 mėnesiams iki leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija galiojimo termino pabaigos, asmuo pradedamas tikrinti pakartotinai.

7. Jeigu leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija asmeniui buvo panaikintas vadovaujantis šio Įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 3 punktu, naujas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija asmeniui išduodamas neatliekant patikrinimo, jeigu nuo leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinimo dienos nepraejo 12 mėnesių ir iki šio straipsnio 5 dalyje nustatyto termino pabaigos liko ne mažiau kaip 6 mėnesiai. Asmeniui naujai išduodamo leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija galiojimo terminas negali būti ilgesnis už anksčiau išduoto leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija galiojimo terminą, o slaptumo žyma negali būti aukštesnė, negu buvo išduoto leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

8. Asmuo papildomai tikrinamas nesibaigus šio straipsnio 5 dalyje nustatytiems terminams, jeigu gauta duomenų, kad galėjo atsirasti šio straipsnio 2 dalyje numatytų aplinkybių. Tokiu atveju patikrinimo metu paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu asmeniui uždraudžiama dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“ ir aukštesne ar jos atitikmenimis. Patikrinimas negali trukti ilgiau, negu nustatyta šio Įstatymo 19 straipsnio 8 dalyje. Jeigu paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo nusprendžia, kad asmuo, kuriam uždrausta dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, negali vykdyti pavestų funkcijų nesinaudodamas įslaptinta informacija, jį perkelia į kitas pareigas, kurioms nenustatytas leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija reikalavimas, o jeigu nėra pareigų, į kurias šis asmuo galėtų būti perkeltas, – nušalina asmenį nuo pareigų. Asmuo į kitas pareigas perkeliamas arba nušalinamas nuo pareigų ne ilgesniam kaip šio Įstatymo 19 straipsnio 8 dalyje nustatytam asmens tikrinimo laikotarpiui.

9. Sprendimai dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija neišdavimo, uždraudimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

19 straipsnis. Asmens tikrinimas

1. Pagrindinis asmens tikrinimo tikslas – nustatyti, ar asmeniui, kuris pretenduoja gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, gali būti patikėta įslaptinta informacija, ar tikrinamas asmuo yra patikimas ir lojalus Lietuvos valstybei – nėra šio Įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje nurodytų aplinkybių. Asmenys tikrinami paslapčių subjekto, užsienio valstybės, Europos Sąjungos ar tarptautinės organizacijos institucijos teikimu.

2. Asmens tikrinimas dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo pradedamas gavus tinkamai užpildytą nustatyto pavyzdžio klausimyną ir asmens rašytinį sutikimą būti tikrinamam. Asmens rašytinio sutikimo būti tikrinamam nereikia gauti pradedant papildomą asmens tikrinimą.

3. Asmens tikrinimo metu negali būti naudojami kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdai ir priemonės, išskyrus apklausą ir duomenų, esančių kriminalinės žvalgybos informacinėje sistemoje, peržiūrą.

4. Asmens tikrinimo metu gavus duomenų, kad tikrinamas asmuo gali turėti psichinės veiklos sutrikimų, asmuo tikrinančios institucijos prašymu privalo pateikti valstybinės psichiatrijos įstaigos išvadą apie jo sveikatos būklę. Asmeniui atsisakius pateikti valstybinės psichiatrijos įstaigos išvadą, asmenį tikrinanti institucija sustabdo asmens tikrinimo procedūras ne ilgesniam nei 20 darbo dienų terminui. Jei per asmens tikrinimo procedūros sustabdymo terminą asmuo nepateikia valstybinės psichiatrijos įstaigos išvados, asmens tikrinimo procedūra nutraukiama ir leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija jam neišduodamas, o išduotas panaikinamas tik šio Įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 4 punkto pagrindu.

5. Tikrinančios institucijos tikrinamą asmenį gali iškviesti pokalbio, pareikalauti rašytinių asmens paaiškinimų ar tikrinimui reikalingų dokumentų, Lietuvos Respublikos poligrafo naudojimo įstatyme nustatytais atvejais ir tvarka atlikti tyrimą poligrafu. Asmeniui atsisakius atvykti pokalbio, pateikti rašytinius paaiškinimus, dokumentus ar tirtis poligrafu, asmenį tikrinanti institucija sustabdo tikrinimo procedūras ne ilgesniam nei 20 darbo dienų terminui. Jei per asmens tikrinimo procedūros sustabdymo terminą asmuo neatvyksta pokalbio, nepateikia rašytinių paaiškinimų, dokumentų ar neatvyksta tirtis poligrafu, asmens tikrinimo procedūra nutraukiama ir leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija jam neišduodamas, o išduotas panaikinamas tik šio Įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 4 punkto pagrindu.

6. Asmenis, kurie pretenduoja gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, tikrina:

1) Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos, kai tikrinamas asmuo eina ar pretenduoja eiti pareigas krašto apsaugos sistemoje, Lietuvos šaulių sąjungoje;

2) vidaus reikalų ministro įgaliotos institucijos, kai tikrinamas asmuo eina ar pretenduoja eiti pareigas vidaus reikalų sistemoje;

3) paslapčių subjektai, kai tikrinamas asmuo yra ar pretenduoja tapti slaptuoju kriminalinės žvalgybos dalyviu, įslaptintu žvalgybos pareigūnu ar slaptuoju žvalgybos bendradarbiu;

4) Valstybės saugumo departamentas, kai leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija pretenduoja gauti asmuo, nenurodytas šios dalies 1–3 punktuose.

7. Asmenį, kurio patikimumą dėl darbo su įslaptinta informacija prašo patikrinti užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų įgaliotos institucijos, dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo tikrina ir prireikus leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduoda Valstybės saugumo departamentas. Valstybės saugumo departamentas pateikia Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai informaciją apie asmeniui išduotą leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, ji atitinkamai užsienio valstybės, Europos Sąjungos ar tarptautinės organizacijos institucijai pateikia pažymą, patvirtinančią, kad asmuo turi teisę dirbti ar susipažinti su atitinkama slaptumo žyma žymima įslaptinta užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų informacija.

8. Tikrinimą atliekančios institucijos privalo patikrinti asmenį, pretenduojantį gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, ne ilgiau kaip per 40 darbo dienų, jeigu asmuo, pretenduojantis gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, yra pretendentas į teisėjus arba yra atrinktas pareigoms, susijusioms su įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Konfidencialiai“ ar aukštesne, naudojimu ar jos apsauga, kitais atvejais – ne ilgiau kaip per 120 darbo dienų.

9. Jeigu negauta iš institucijų ar specialistų tikrinimui atlikti reikalingos informacijos ar išvadų arba asmuo tiriamas poligrafu, šio straipsnio 8 dalyje nurodytas 40 darbo dienų tikrinimo terminas pratęsiamas tikrinančiosios institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, bet ne ilgiau kaip 40 darbo dienų.

10. Asmens tikrinimą atliekančios institucijos turi teisę neatlygintinai gauti duomenis apie tikrinamą asmenį iš valstybės registrų (kadastrų), klasifikatorių ir kitų duomenų bankų, taip pat kitą

informaciją apie tikrinamą asmenį iš visų valstybės, savivaldybės institucijų, antstolių, notarų, kitų įmonių, įstaigų, organizacijų, juridinių ar fizinių asmenų.

11. Asmenų tikrinimą atliekančios institucijos asmens duomenis tvarko automatiškai būdu, neatliekant Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme nustatytos išankstinės patikros.

12. Sprendimas dėl asmens tikrinimo nutraukimo gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

20 straipsnis. Leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimas ir saugumo instruktažas

1. Leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, įvertinęs asmens tikrinimą atlikusios institucijos išvadą, išduoda paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo.

2. Paslapčių subjektas iki kiekvieno mėnesio pabaigos privalo informuoti Valstybės saugumo departamentą apie išduotus leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

3. Asmeniui išdavus leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, atliekamas saugumo instruktažas. Saugumo instruktažą atlieka asmens patikrinimą atlikusi institucija. Saugumo instruktažas taip pat atliekamas išdavus leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“, jeigu asmens einamos ar pretenduojamos eiti pareigos yra susijusios su didelėmis grėsmėmis įslaptintos informacijos saugumui.

21 straipsnis. Leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinimas

1. Leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinamas, jeigu:

- 1) asmuo atsisako arba netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;
- 2) dėl asmens padaryto šiurkštaus darbo su įslaptinta informacija tvarkos pažeidimo kilo grėsmė, kad įslaptinta informacija gali būti prarasta ar neteisėtai atskleista;
- 3) su paslapčių subjektu nutraukiami darbo (tarnybos) santykiai, pasibaigia renkamų arba skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laikas;
- 4) atlikus pakartotinį ar papildomą asmens tikrinimą nustatoma kuri nors iš aplinkybių, nurodytų šio įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje.

2. Apie šio straipsnio 1 dalies 4 punkte numatytų aplinkybių atsiradimą asmens tikrinimą atlikusi institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo patikrinimo išvados priėmimo dienos privalo pranešti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavusiai institucijai.

3. Leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinamas motyvuotu šį leidimą išdavusios institucijos sprendimu ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio 2 dalyje numatytos informacijos, informacijos apie šio straipsnio 1 dalies 1 punkte numatytų aplinkybių atsiradimą gavimo dienos ar šio straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytos aplinkybės paaiškėjimo dienos. Atsiradus šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytai aplinkybei, sprendimas panaikinti asmeniui išduotą leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija nepriimamas – leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija laikomas negaliojančiu nuo darbo (tarnybos) santykių su paslapčių subjektu nutraukimo, renkamų arba skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laiko pasibaigimo dienos.

4. Leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinusi institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio leidimo panaikinimo dienos apie tai informuoja Valstybės saugumo departamentą, asmens tikrinimą atlikusią instituciją ir asmenį, kuriam toks leidimas panaikintas. Leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinus šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytu atveju, asmuo apie tai neinformuojamas.

5. Sprendimas dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinimo gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

6. Leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinimas ar jo galiojimo termino pasibaigimas neatleidžia asmens nuo pareigos neatskleisti sužinotos įslaptintos informacijos.

22 straipsnis. Asmens, kuriam yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, pareigos

Asmuo, kuriam yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, privalo:

- 1) žinoti teisės aktų, reglamentuojančių įslaptintos informacijos apsaugą, reikalavimus ir juos vykdyti;
- 2) neatskleisti, neprarasti ir neperduoti patikėtos arba sužinotos įslaptintos informacijos pašaliniams asmenims, taip pat asmenims, kurie nors ir turi teisę dirbti su įslaptinta informacija, tačiau nėra įgalioti su ja susipažinti;
- 3) patikėtą ar tarnybos metu sužinotą įslaptintą informaciją saugoti visą tokios informacijos įslaptinimo terminą;
- 4) vadovautis principu „Būtina žinoti“;
- 5) užkirsti kelią neteisėtoms kitų asmenų veikoms, dėl kurių įslaptinta informacija gali būti atskleista, prarasta, pagrobta ar kitaip neteisėtai įgyta, ir apie šiuos faktus, kitas įslaptintos informacijos atskleidimo ar praradimo aplinkybes nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 1 darbo dieną nuo minėtų aplinkybių atsiradimo dienos, pranešti atsakingam asmeniui arba paslapčių subjekto vadovui;
- 6) apie patikėtos įslaptintos informacijos praradimą ar atskleidimą, taip pat įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimus nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 1 darbo dieną nuo minėtų aplinkybių atsiradimo dienos, pranešti atsakingam asmeniui;
- 7) nutraukdamas darbo (tarnybos) santykius, pereidamas į kitas pareigas, nesusijusias su įslaptintos informacijos naudojimu, grąžinti atsakingam asmeniui visą jam patikėtą įslaptintą informaciją;
- 8) teikti informaciją, žodinius ir rašytinius paaiškinimus asmenims, įgaliotiems vykdyti įslaptintos informacijos apsaugos kontrolę (priežiūrą);
- 9) per 10 darbo dienų pranešti atsakingam asmeniui apie asmens duomenų, pateiktų jį tikrinusioms institucijoms, pasikeitimą;
- 10) iki šio Įstatymo 18 straipsnio 6 dalyje nurodyto pakartotinio asmens tikrinimo pradžios, taip pat asmens tikrinimą atliekančioms institucijoms atliekant papildomą patikrinimą pateikti atsakingam asmeniui reikiamus dokumentus tikrinimui atlikti.

23 straipsnis. Atsakingo asmens funkcijos personalo patikimumo patikros ir instruktavimo srityje

Atsakingas asmuo:

- 1) organizuoja leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimą, tvarko jų apskaitą;
- 2) kontroliuoja (prižiūri), kad teisės aktų, reglamentuojančių įslaptintos informacijos apsaugą, reikalavimus vykdytų visi asmenys, dirbantys ar susipažįstantys su įslaptinta informacija;
- 3) informuoja asmenį tikrinančias institucijas apie asmens duomenų, galinčių turėti įtakos leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimui ar panaikinimui, pasikeitimą;
- 4) iki šio Įstatymo 18 straipsnio 6 dalyje nurodyto termino pradžios organizuoja pakartotinį asmens tikrinimą;
- 5) paima iš asmenų, kuriems išduodami leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikiama teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, nustatyto pavyzdžio rašytinius pasižadėjimus saugoti įslaptintą informaciją;
- 6) esant poreikiui pasirašytinai supažindina asmenis, kuriems išduoti leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, su detaliu įslaptintos informacijos, susijusios su paslapčių subjekto veikla, sąrašu;

7) kartą per metus informuoja asmenis, kuriems patikėta įslaptinta informacija, apie atsakomybę už neteisėtą disponavimą įslaptinta informacija, įslaptintos informacijos atskleidimą, praradimą, pagrobimą ar kitoki neteisėtą įgijimą;

8) kartą per metus asmenis, kurių darbas susijęs su įslaptintos informacijos naudojimu ar apsauga, pasirašytinai supažindina su įslaptintos informacijos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais.

PENKTASIS SKIRSNIS ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS ADMINISTRAVIMAS

24 straipsnis. Slaptumo žymos suteikimas dokumentui arba jo daliai

1. Paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo, paslapčių subjektui pavaldžios ar jo reguliavimo sričiai priskirtos įstaigos, įmonės vadovas įvertina dokumentą parengusio asmens siūlymą ir priima sprendimą dėl dokumento slaptumo žymos ir įslaptinimo termino suteikimo bei atsako už priimto sprendimo pagrįstumą.

2. Dokumentui nesuteikiama slaptumo žyma vien dėl jo tematikos arba dokumento, į kurį atsakoma, slaptumo žymos.

3. Dokumento slaptumo žyma nustatoma pagal aukščiausią dokumento tekste esančios informacijos slaptumo žymą.

4. Jei dokumentas susideda iš atskirų skirtingas slaptumo žymas turinčių dalių arba turi priedų, kurių slaptumo žymos skiriasi nuo jų lydimos dokumento slaptumo žymos, apie skirtingas dokumento dalių ir jo priedų slaptumo žymas turi būti aiškos nuorodos pačiame dokumente – dokumento tekste, priedų išvardijime arba dokumento dalių sąrašė (turinyje), taip pat prieš tokių dokumento teksto dalių pradžią arba ant dokumento priedų.

5. Jei dokumento dalys arba dokumento priedai yra neatsiejama dokumento dalis, toks dokumentas įtraukiamas į įslaptintų dokumentų apskaitą ir saugomas pagal aukščiausią dokumento dalies arba jo priedų turimą slaptumo žymą. Dokumento dalys arba jo priedai, kurie gali būti atskirti, platinami, įtraukiami į apskaitą ir saugomi pagal tokių dokumento dalių arba priedų turimą slaptumo žymą.

25 straipsnis. Įslaptintų dokumentų administravimo reikalavimai

1. Įslaptinti dokumentai, žymimi slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, administruojami taip:

1) saugomi ir tvarkomi I ar II klasės saugumo zonoje;
2) perduodami ir gaunami fiksuojant priemonėmis, kurios nustato įslaptintos informacijos gavėjo ar vykdytojo tapatybę;

3) registruojami;

4) kopijuojami, verčiami, daromi nuorašai, išrašai, informacija perkeliama į kitus dokumentus ar ĮIRIS rašytiniu paslapčių subjekto vadovo arba jo įgalioto asmens sprendimu, gavus įslaptintos informacijos rengėjo rašytinį sutikimą;

5) įslaptintos informacijos gavėjo perduodami kitam paslapčių subjektui tik esant rašytiniam informacijos rengėjo sutikimui;

6) privalo turėti prisegtus asmenų, susipažinusių su dokumento turiniu, sąrašus;

7) naikinami paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, surašant sunaikinimo aktą. Sunaikinus kito įslaptintos informacijos rengėjo parengtą dokumentą, informuojamas šį dokumentą parengęs įslaptintos informacijos rengėjas.

2. Įslaptinti dokumentai, žymimi slaptumo žyma „Slaptai“, administruojami taip:

1) saugomi ir tvarkomi I ar II klasės saugumo zonoje;

2) perduodami ir gaunami fiksuojant priemonėmis, kurios nustato įslaptintos informacijos gavėjo ar vykdytojo tapatybę;

3) registruojami;

4) kopijuojami, verčiami, daromi nuorašai, išrašai, informacija perkeliama į kitus dokumentus ar ĮRIS rašytiniu paslapčių subjekto vadovo arba jo įgalioto asmens sprendimu, jeigu dokumentas nėra pažymėtas nuoroda „Būtinas įslaptintos informacijos rengėjo sutikimas“;

5) įslaptintos informacijos gavėjo perduodami kitam paslapčių subjektui tik esant rašytiniam įslaptintos informacijos rengėjo sutikimui;

6) naikinami paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, surašant sunaikinimo aktą.

3. Įslaptinti dokumentai, žymimi slaptumo žyma „Konfidencialiai“, administruojami taip:

1) saugomi ir tvarkomi I ar II klasės saugumo zonoje;

2) perduodami ir gaunami fiksuojant priemonėmis, kurios nustato įslaptintos informacijos , gavėjo ar vykdytojo tapatybę;

3) registruojami;

4) kopijuojami, verčiami, daromi nuorašai, išrašai, informacija perkeliama į kitus dokumentus ar ĮRIS už dokumento užduoties vykdymo kontrolę atsakingo asmens sprendimu, jeigu dokumentas nėra pažymėtas nuoroda „Būtinas įslaptintos informacijos rengėjo sutikimas“;

5) naikinami paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, surašant sunaikinimo aktą. Dokumentų kopijos naikinamos paslapčių subjekto padalinio, atsakingo už užduoties vykdymą, vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu. Apie dokumento kopijos sunaikinimą pažymima dokumentų registruose, sunaikinimo aktas nerašomas.

4. Įslaptinti dokumentai, žymimi slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, administruojami taip:

1) saugomi ir tvarkomi administracinėje, II arba I klasės saugumo zonoje;

2) vykdytojo sprendimu kopijuojami, verčiami, daromi nuorašai, išrašai, informacija perkeliama į kitus dokumentus ar ĮRIS ir vadovaujantis principu „Būtina žinoti“ pateikiami kitiems asmenims susipažinti, jeigu dokumentas nėra pažymėtas nuoroda „Būtinas įslaptintos informacijos rengėjo sutikimas“.

5. Įslaptintų dokumentų skaitmeninių kopijų administravimui netaikomi šio straipsnio 1 dalies 3, 6, 7 punktų, 2 dalies 3, 6 punktų ir 3 dalies 3, 5 punktų reikalavimai.

6. Jeigu yra būtina susipažinimui su įslaptinta informacija, elektroninis įslaptintas dokumentas ar įslaptinto dokumento skaitmeninė kopija atsakingo asmens sprendimu išspausdinama. Spausdinant elektroninį įslaptintą dokumentą ar įslaptinto dokumento skaitmeninę kopiją, pažymėtą slaptumo žyma „Visiškai slaptai“ ar nuoroda „Būtinas įslaptintos informacijos rengėjo sutikimas“, nereikia gauti informacijos rengėjo sutikimo.

7. Įslaptinta informacija turi būti sunaikinama taip, kad nebūtų įmanoma atkurti įslaptintos informacijos ar jos dalies turinio.

26 straipsnis. Susipažinimas su įslaptinta informacija, kuria disponuoja kitas paslapčių subjektas

1. Asmeniui teisę susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ar „Konfidencialiai“, kuria disponuoja kitas paslapčių subjektas, vadovaudamasis principu „Būtina žinoti“, suteikia šia informacija disponuojančio paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Asmuo privalo pateikti institucijos, kurioje dirba, vadovo tikslinį siuntimą. Šiame siuntime turi būti patvirtinta, kad asmuo turi leidimą dirbti ar susipažinti su atitinkama slaptumo žyma pažymėta įslaptinta informacija, taip pat tiesioginių pareigų vykdymu pagrįstas poreikis susipažinti su konkrečia įslaptinta informacija ir nurodyta, su kokios apimties įslaptinta informacija asmeniui reikia susipažinti.

2. Įslaptinta informacija disponuojančio paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimas neleisti asmeniui susipažinti su siuntime nurodyta įslaptinta informacija per 1 mėnesį nuo minėto sprendimo gavimo dienos gali būti apskustas Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai.

27 straipsnis. Įslaptintos informacijos gabenimas už saugumo zonos ribų

1. Įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, turi gabenti ne mažiau kaip du neginkluoti kariniai ar diplomatiniai kurjeriai, ar paslapčių subjekto vadovo įgalioti asmenys arba vienas šaunamuoju ginklu ginkluotas karinis kurjeris ar paslapčių subjekto vadovo įgaliotas asmuo.

2. Įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žyma „Slaptai“, turi gabenti ne mažiau kaip du neginkluoti kariniai ar diplomatiniai, ar kurjerių pašto tarnybų kurjeriai, ar paslapčių subjekto vadovo įgalioti asmenys arba vienas šaunamuoju ginklu ginkluotas karinis ar kurjerių pašto tarnybų kurjeris, ar paslapčių subjekto įgaliotas asmuo.

3. Įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žyma „Konfidencialiai“, turi gabenti kariniai ar diplomatiniai, ar kurjerių pašto tarnybų kurjeriai arba paslapčių subjekto vadovo įgalioti asmenys.

4. Įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, turi gabenti kariniai ar diplomatiniai, ar kurjerių pašto tarnybų kurjeriai arba paslapčių subjekto vadovo įgalioti asmenys ar vykdytojai.

5. Įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“ ir „Slaptai“, užsienio valstybėse turi gabenti ne mažiau kaip du kariniai kurjeriai arba paslapčių subjekto vadovo įgalioti asmenys.

6. Įslaptintą informaciją į Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės užsienio valstybėse, Lietuvos Respublikos atstovybės prie tarptautinių organizacijų, konsulinės įstaigos, specialiąsias misijas ir iš jų turi gabenti diplomatiniai kurjeriai.

7. Asmenys, įgalioti gabenti įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“, privalo turėti leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima ne žemesne slaptumo žyma, negu gabenama įslaptinta informacija.

8. Įslaptintą informaciją gabenantys asmenys:

- 1) privalo užtikrinti gabenamų dokumentų, gaminių ir kitų objektų saugumą;
- 2) įslaptintą informaciją privalo gabenti taip, kad atsitiktiniai asmenys negalėtų nustatyti, jog gabenama įslaptinta informacija, ar susipažinti su tokios informacijos turiniu.

9. Įslaptintą informaciją gabenantiems asmenims draudžiama susipažinti su gabenama įslaptinta informacija.

28 straipsnis. Įslaptintos informacijos evakuacija arba sunaikinimas karo, nepaprastosios padėties ar ekstremaliųjų situacijų atveju

1. Paslapčių subjektai, tiekėjai turi patvirtinti įslaptintos informacijos evakuacijos arba sunaikinimo planus karo, nepaprastosios padėties ar ekstremaliųjų situacijų atveju.

2. Evakuacijos arba sunaikinimo planuose turi būti nustatyta įslaptintos informacijos evakuacijos arba sunaikinimo eilės tvarka iškilus realiai grėsmei, kad įslaptinta informacija gali būti prarasta, sugadinta ar atskleista. Pirmiausia evakuojama arba naikinama aukštesnę slaptumo žymą turinti įslaptinta informacija.

3. Įslaptintą informaciją naikinant karo, nepaprastosios padėties ar ekstremaliųjų situacijų atveju netaikomi šio Įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 7 punkto, 2 dalies 6 punkto ir 3 dalies 5 punkto reikalavimai.

29 straipsnis. Įslaptintų dokumentų projektų administravimo reikalavimai

1. Dokumentų projektai, kuriuose esanti informacija žymėtina slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“, rengiami ir laikomi II arba I klasės saugumo zonoje, dokumentų projektai, kuriuose esanti informacija žymėtina slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, – administracinėje, II arba I klasės saugumo zonoje. Dokumentų projektai tarnybos užduočių vykdymo, karinių operacijų, mokymų, pratybų metu paslapčių subjekto vadovo arba jo įgalioto asmens sprendimu gali būti rengiami ar laikomi ir kitose vietose, kurios nėra priskirtos saugumo zonai, kai jose taikomos fizinės apsaugos priemonės, užtikrinančios įslaptintos informacijos apsaugą.

2. Dokumentų projektai, kuriuose esanti informacija žymėtina slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“, perduodami ir gaunami fiksuojant priemones, kurios identifikuoja informacijos siuntėją ir gavėją. Šie įslaptintų dokumentų projektai kitiems paslapčių subjektams perduodami tik esant rašytiniam paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sutikimui.

3. Įslaptintų dokumentų projektai spausdinami, kopijuojami, verčiami, daromi nuorašai, išrašai, naikinami, informacija perkeliama į kitus dokumentus ar ĮIRIS dokumento projekto rengėjo sprendimu. Dokumentų projektai, kuriuose esanti informacija žymėtina slaptumo žymomis „Visiškai slapčiai“, „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“, spausdinami, kopijuojami, naikinami identifikuojant asmenį atlikusį nurodytą veiksmą.

30 straipsnis. Atsakingo asmens funkcijos įslaptintos informacijos administravimo srityje

Atsakingas asmuo:

- 1) organizuoja įslaptintos informacijos apskaitą ir kontroliuoja (prižiūri) jos apyvartą;
- 2) atrenka įslaptintą informaciją naikinti, išslaptinti arba pratęsti tokios informacijos įslaptinimo terminą;
- 3) perduoda įslaptintą informaciją vykdytojams ir paslapčių subjektams;
- 4) informuoja paslapčių subjektus apie įslaptintos informacijos slaptumo žymų keitimą, išslaptinimo ar įslaptinimo termino pratęsimą;
- 5) paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu supažindina kitų paslapčių subjektų įgaliotus asmenis su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slapčiai“, „Slaptai“ ar „Konfidencialiai“;
- 6) organizuoja įslaptintos informacijos inventorizaciją;
- 7) organizuoja įslaptintų dokumentų naikinimo procesą;
- 8) užtikrina, kad su įslaptinta informacija susipažintų tik atitinkamus leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar teisę dirbti arba susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“ turintys asmenys ir būtų griežtai laikomasi principo „Būtina žinoti“;
- 9) užtikrina, kad įslaptintos informacijos, su kuria asmuo dirba ar susipažįsta, slaptumo žyma nebūtų aukštesnė už nurodytą šiam asmeniui suteiktame leidime dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS FIZINĖ APSAUGA

31 straipsnis. Fizinės apsaugos įgyvendinimas

1. Paslapčių subjekto vadovas arba jo įgaliotas asmuo, tiekėjas, atsižvelgdamas į disponuojamos įslaptintos informacijos slaptumo žymą, jos formą ir apimtį, privalo patalpas, teritorijas, kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar ji saugoma, suskirstyti į saugumo zonas ir jose įdiegti fizinės apsaugos priemones, užtikrinančias įslaptintos informacijos apsaugą.

2. Tarnybos užduočių vykdymo, karinių operacijų, mokymų, pratybų metu paslapčių subjekto vadovo arba jo įgalioto asmens sprendimu galima dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija kitose vietose, kurios nėra priskirtos saugumo zonai, kai jose taikomos įslaptintos informacijos apsaugą užtikrinančios fizinės apsaugos priemonės.

3. Su įslaptinta informacija dirbti ar susipažinti galima tik tokiose patalpose, teritorijose ir kitose vietose, kurios yra pripažintos tinkamomis saugoti atitinkama slaptumo žyma pažymėtą įslaptintą informaciją ar su ja dirbti.

4. Patalpų, teritorijų ir kitų vietų įvertinimą atlieka ir jas pripažįsta tinkamomis saugoti įslaptintą informaciją ar su ja dirbti:

- 1) Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos, jei vertinamos krašto apsaugos sistemos institucijų ir jų tiekėjų patalpos ir teritorijos;
- 2) vidaus reikalų ministro įgalioti padaliniai, jei vertinamos vidaus reikalų sistemos institucijų ir jų tiekėjų patalpos ir teritorijos;
- 3) Valstybės saugumo departamentas, jei vertinamos kitų paslapčių subjektų ar jų tiekėjų patalpos ir teritorijos;

4) paslapčių subjekto vadovo įgalioti asmenys, jei vertinamos kitos vietos dėl jų pripažinimo tinkamomis dirbti, susipažinti su įslaptinta informacija tarnybos užduočių vykdymo, karinių operacijų, mokymų, pratybų metu.

5. Asmenys, vykdanys įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“, fizinę apsaugą, privalo turėti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima ne žemesne nei aukščiausia toje saugumo zonoje saugomos informacijos, prie kurios jie gali tiesiogiai prieiti, slaptumo žyma.

32 straipsnis. Fizinės apsaugos reikalavimai

1. Teritorijos ir patalpos, kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar ji saugoma, skirstomos į administracinę, II ir I klasių saugumo zonas.

2. Administracinei saugumo zonai keliama šie reikalavimai:

1) kontroliuojamas asmenų ir transporto priemonių patekimas ir judėjimas;
2) įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, išskyrus elektronines laikmenas, kuriose įslaptinta informacija laikoma užšifruota Nacionalinės komunikacijų apsaugos tarnybos patvirtintais kriptografiniais metodais ir produktais, laikoma metalinėse spintose arba seifuose.

3. II klasės saugumo zonai keliama šie reikalavimai:

1) į zoną patenkama tik per administracinę saugumo zoną;
2) kontroliuojamas asmenų patekimas ir judėjimas;
3) į zoną gali patekti tik asmenys, turintys leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima ne žemesne nei aukščiausia toje saugumo zonoje saugomos informacijos slaptumo žyma. Kitus asmenis turi lydėti atsakingas asmuo;

4) įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Slaptai“ arba „Visiškai slaptai“, turi būti laikoma seifuose. Įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“, laikoma rakinamose metalinėse spintose arba seifuose. Įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, laikoma rakinamuose biuro balduose, metalinėse spintose arba seifuose. Šie reikalavimai netaikomi elektroninėms laikmenoms, kuriose įslaptinta informacija laikoma užšifruota Nacionalinės komunikacijų apsaugos tarnybos patvirtintais kriptografiniais metodais ir produktais.

4. I klasės saugumo zonai keliama šie reikalavimai:

1) į zoną patenkama tik per administracinę arba II klasės saugumo zoną;
2) kontroliuojamas asmenų patekimas ir judėjimas;
3) į zoną gali patekti tik asmenys, turintys leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima ne žemesne nei aukščiausia toje saugumo zonoje saugomos informacijos slaptumo žyma. Kitus asmenis, užtikrinus, kad saugumo zonoje esanti įslaptinta informacija bus apsaugota nuo neteisėto atskleidimo ar praradimo, turi lydėti atsakingas asmuo;

4) į zoną negali būti įnešami vaizdo ar garso, informacijos fiksavimo ir perdavimo įrenginiai, elektroninės laikmenos, o darbo reikmėms skirti įrenginiai gali būti įnešami tik paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu;

5) jei zonoje saugoma informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, prieigose naudojamos vaizdo stebėjimo priemonės. Reikalavimas netaikomas, jei į zoną patenkama per II klasės saugumo zoną, kurios prieigose naudojamos vaizdo stebėjimo priemonės.

5. Paslapčių subjekto vadovo įgalioti asmenys turi teisę nustatyti asmenų, patenkančių į administracinę saugumo zoną, tapatybę, o įeinančių ir išėinančių iš I ar II saugumo zonos – tikrinti turimus daiktus.

6. Patalpos, teritorijos ar kitos vietos, kuriose karinių operacijų, mokymų, pratybų ir tarnybos užduočių vykdymo metu dirbama, susipažįstama su įslaptinta informacija, turi būti apsaugotos nuo neteisėto patekimo į jas, įslaptintos informacijos praradimo, pasiklausymo ar neteisėto susipažinimo su įslaptinta informacija. Tokiose vietose gali būti laikoma tik tokia įslaptinta informacija, kuri būtina karinių operacijų, mokymų, pratybų ir tarnybos užduotims vykdyti.

7. Vykstant posėdžiams ir pasitarimams, kurių metu naudojama įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“ ar „Slaptai“, be šiame straipsnyje numatytų fizinės apsaugos

reikalavimų, papildomai taikomos Vyriausybės nustatytos apsaugos nuo neteisėto informacijos fiksavimo ir perdavimo priemonės. Patalpų, teritorijų ir kitų vietų patikrinimą dėl jų apsaugos nuo neteisėto informacijos fiksavimo ir perdavimo atlieka šio Įstatymo 31 straipsnio 4 dalyje nurodytos institucijos.

33 straipsnis. Atsakingo asmens funkcijos įgyvendinant įslaptintos informacijos fizinę apsaugą

Atsakingas asmuo:

- 1) užtikrina, kad teritorijose, patalpose ir kitose vietose, kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar kuriose ji saugoma, būtų įdiegtos ir tinkamai veiktų reikiamos fizinės apsaugos priemonės;
- 2) rengia fizinės apsaugos procedūras reglamentuojančius dokumentus, kontroliuoja (prižiūri), kaip laikomasi nustatytų procedūrų, periodiškai atlieka taikomų fizinės apsaugos priemonių patikrinimus;
- 3) organizuoja darbuotojų mokymus įslaptintos informacijos apsaugos klausimais;
- 4) teikia paslapčių subjekto, tiekėjo vadovui ar jo įgaliotam asmeniui siūlymus dėl teritorijų ir patalpų suskirstymo į saugumo zonas;
- 5) praneša paslapčių subjekto, tiekėjo vadovui apie pastebėtus saugyklų, patalpų, seifų, metalinių spintų apsaugos priemonių bei instaliacijų pažeidimus ir imasi priemonių jiems pašalinti.

SEPTINTASIS SKIRSNIS ĮSLAPTINTŲ SANDORIŲ SAUGUMAS

34 straipsnis. Įslaptinti sandoriai

1. Paslapčių subjektai, atlikdami jiems pavestas funkcijas, turi teisę sudaryti įslaptintus sandorius. Paslapčių subjektai gali pavesti sudaryti įslaptintus sandorius savo padaliniais, paslapčių subjektui pavaldžioms ar jo reguliavimo sričiai priskirtoms įstaigoms, įmonėms, kuriems yra suteiktos perkančiosios organizacijos teisės.

2. Įslaptintas sandoris gali būti sudarytas tik su tiekėju, kuriam šio Įstatymo nustatyta tvarka yra išduotas tiekėjo patikimumo pažymėjimas, įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinanti pažyma ar tiekėjo leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

3. Tiekėjas, gavęs įslaptintą sandorį vykdančios perkančiosios organizacijos sutikimą, turi teisę įslaptinto sandorio dalies vykdymui pasitelkti prekių subtiekęją, paslaugų subteikėją, subrangovą, kuriems *mutatis mutandis* taikomos šio Įstatymo nuostatos tiekėjams. Reikalavimas gauti įslaptintą sandorį vykdančios perkančiosios organizacijos sutikimą netaikomas pasitelkiant prekių subtiekęją, paslaugų subteikėją, subrangovą įslaptinto sandorio dalims, kurias vykdant nebus susipažįstama su įslaptinta informacija, tokia informacija nebus patikėta, naudojama ar sukurama.

4. Tiekėjams, dalyvaujantiems užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų paskelbtose atrankose dėl įslaptinto sandorio sudarymo, jeigu užsienio valstybė, Europos Sąjunga arba tarptautinė organizacija reikalauja patvirtinti jų patikimumą, taikomi šio skirsnio reikalavimai.

5. Užsienio valstybėse, su kuriomis yra sudarytos tarptautinės sutartys dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos ar su kuriomis yra kečiamasi įslaptinta informacija vadovaujantis Europos Sąjungos ar NATO teisės aktais, veikiančios ir ten registruotos įmonės, įstaigos, organizacijos ar ūkine veikla užsiimančios tokių užsienio valstybių piliečiai gali dalyvauti Lietuvos Respublikos paslapčių subjektų paskelbtose atrankose sudaryti įslaptintą sandorį, kurį vykdant bus perduodama Lietuvos Respublikos įslaptinta informacija, jeigu įslaptintų sandorių saugumą užtikrinanti užsienio valstybės institucija patvirtina, kad atrankoje dalyvaujanti įmonė, įstaiga, organizacija ar fizinis asmuo yra patikimi ir atitinka tos užsienio valstybės reikalavimus, keliamus tiekėjams, sudarantiems atitinkamus įslaptintus sandorius.

6. Įslaptintas sandoris vienašališkai nutraukiamas, jeigu tiekėjas nevykdo nustatytų įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų ir tai kelia grėsmę, kad įslaptinta informacija gali būti prarasta ar neteisėtai atskleista.

7. Tiekėjas nėra laikomas įslaptintos informacijos rengėju. Visa įslaptinto sandorio metu sukurta informacija nuo jos sukūrimo momento yra laikoma Lietuvos Respublikos nuosavybe ir yra saugoma ir administruojama vadovaujantis šio Įstatymo nuostatomis.

8. Paslapčių subjektas, ketinantis sudaryti įslaptintą sandorį ar sudaręs įslaptintą sandorį, privalo:

1) paskirti asmenis, atsakingus už įslaptinto sandorio sudarymo ir vykdymo metu perduotos ar sandorio vykdymo metu sukurtos įslaptintos informacijos apsaugos ir įslaptinto sandorio reikalavimų vykdymo priežiūrą;

2) organizuoti įslaptintos informacijos perdavimą tiekėjui;

3) teikti tiekėjams būtiną metodinę pagalbą įslaptintos informacijos apsaugos klausimais;

4) patvirtinti įslaptinimo žinyną, jeigu įslaptinto sandorio vykdymo metu bus sukuriamą įslaptinta informacija;

5) prižiūrėti, kaip tiekėjas užtikrina perduotos ir sukurtos įslaptintos informacijos apsaugą;

6) apie tiekėjo padarytus įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimus, dėl kurių įslaptinta informacija buvo ar galėjo būti neteisėtai atskleista ar prarasta, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo minėtų aplinkybių nustatymo dienos, pranešti Valstybės saugumo departamentui ir įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančiai institucijai;

7) per 5 darbo dienas nuo įslaptinto sandorio sudarymo pranešti įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančiai institucijai apie tokio sandorio sudarymą ir nurodyti įslaptintos informacijos, kuri sandorio metu bus perduodama ar sukuriamą, aukščiausią slaptumo žymą.

9. Tiekėjas, ketinantis sudaryti įslaptintą sandorį ar sudaręs įslaptintą sandorį, privalo:

1) šio Įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių įslaptintos informacijos apsaugą, nustatyta tvarka organizuoti ir vykdyti patikėtos ar įslaptinto sandorio metu sukurtos įslaptintos informacijos apsaugą;

2) užtikrinti, kad su įslaptinta informacija dirbs ar susipažins tik leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, turintys asmenys ir tik vadovaujantis principu „Būtina žinoti“;

3) paskirti asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už įslaptintos informacijos apsaugą;

4) atsiradus šio Įstatymo 36 straipsnio 1 dalies 3–5 punktuose nurodytos informacijos pasikeitimams ar 38 straipsnio 1 dalies 1, 4, 5, 8, 9, 11 punktuose nurodytoms aplinkybėms, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas apie tai informuoti Valstybės saugumo departamentą ir įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančią instituciją;

5) įvykdžius įslaptintą sandorį ar jo vykdymą nutraukus prieš terminą, paslapčių subjektui perduoti visą gautą ar įslaptinto sandorio vykdymo metu sukurta įslaptintą informaciją ir, jeigu sandorio vykdymo metu buvo naudojama tiekėjui priklausanti IIRIS įslaptintai informacijai apdoroti ar perduoti, neatkuriamai ištrinti šią informaciją;

6) be paslapčių subjekto, su kuriuo buvo sudarytas įslaptintas sandoris, sutikimo neskelbti informacijos apie sudarytus ar vykdytus įslaptintus sandorius;

7) apie visus įvykusius įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimus, dėl kurių įslaptinta informacija buvo ar galėjo būti neteisėtai atskleista ar prarasta, arba kilus įtarimų, kad tokie pažeidimai buvo padaryti, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 1 darbo dieną nuo minėtų aplinkybių atsiradimo dienos, pranešti paslapčių subjekto atsakingam asmeniui, Valstybės saugumo departamentui ir įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančiai institucijai;

8) vykdyti įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančių institucijų teisėtus reikalavimus;

9) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas pranešti paslapčių subjekto atsakingam asmeniui ir įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančiai institucijai apie sutarties su įslaptinto sandorio dalį vykdančiu prekių subtiektėju, paslaugų subteiktėju, subrangovu nutraukimą, taip pat apie darbo santykių nutraukimą su darbuotojais, kuriems yra išduoti leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija

arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“.

35 straipsnis. Įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančios institucijos

1. Tiekėjų patikimumą ir atitiktį reikalavimams, keliamiems įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugai vertina ir įslaptintos informacijos apsaugos priežiūrą atlieka:

- 1) Valstybės saugumo departamentas, išskyrus šios dalies 2 ir 3 punktuose numatytus atvejus;
- 2) Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos – krašto apsaugos sistemos institucijoms sudarant ir vykdant įslaptintus sandorius;
- 3) vidaus reikalų ministro įgalioti padaliniai – vidaus reikalų sistemos institucijoms sudarant ir vykdant įslaptintus sandorius.

2. Įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančios institucijos pareigūnai, vykdydami įslaptintos informacijos apsaugos priežiūrą, turi šio Įstatymo 48 straipsnio 7 dalyje numatytas teises.

3. Įslaptintų sandorių saugumą užtikrinanti institucija privalo užtikrinti komercinių paslapčių, kurias ji sužinojo vykdydama tiekėjo patikimumo įvertinimą ar įslaptintos informacijos apsaugos priežiūrą įslaptintų sandorių metu, saugumą.

36 straipsnis. Tiekėjo patikimumo pažymėjimo ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančios pažymos išdavimas

1. Tiekėjai, siekiantys gauti tiekėjo patikimumo pažymėjimą, kreipdamiesi į įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančią instituciją, privalo pateikti:

- 1) prašymą inicijuoti tiekėjo tikrinimo procedūrą;
- 2) tiekėjo užpildytą įslaptintų sandorių saugumo klausimyną ir jo rašytinį sutikimą būti tikrinamam;
- 3) tiekėjo administracijos vadovo, vyriausiojo buhalterio arba buhalterinę apskaitą tvarkančio padalinio vadovo ar tikrinamo tiekėjo buhalterinę apskaitą tvarkančio kito tiekėjo darbuotojo, už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingų asmenų, juos pavauduojančių asmenų ir darbuotojų ar įgaliotų asmenų, kurie dalyvaus rengiant ir teikiant komercinius pasiūlymus paslapčių subjektams dėl įslaptintų sandorių sudarymo, užpildytus klausimynus, šių asmenų rašytinius sutikimus būti tikrinamiems;

4) informaciją, reikalingą patalpoms, kuriose numatoma dirbti su įslaptinta informacija ar tokią informaciją saugoti, įvertinti dėl jų pripažinimo tinkamomis dirbti su įslaptinta informacija ar tokią informaciją saugoti;

5) informaciją, reikalingą įteisinti ĮIRIS.

2. Tiekėjai, siekiantys gauti įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančią pažymą, kreipdamiesi į įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančią instituciją privalo pateikti šio straipsnio 1 dalies 1, 3, 4, 5 punktuose nurodytą informaciją.

3. Informacija, nurodyta šio straipsnio 1 dalies 4 punkte, neteikiama ir tiekėjo patalpos nėra tikrinamos, jeigu įslaptintas sandoris bus vykdomas paslapčių subjekto patalpose. Informacija, nurodyta šio straipsnio 1 dalies 5 punkte, neteikiama ir tiekėjo naudojamos ĮIRIS nėra tikrinamos, jeigu vykdomas įslaptintą sandorį bus naudojamos paslapčių subjektui priklausančios ĮIRIS arba ĮIRIS iš viso nebus naudojamos.

4. Tiekėjo patikimumo pažymėjimus ir įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančias pažymas, įvertinęs įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančios institucijos išvadą, išduoda Valstybės saugumo departamentas.

5. Tiekėjo patikimumo pažymėjimai išduodami terminuotam laikotarpiui:

- 1) 3 metams – suteikiantis teisę sudaryti įslaptintus sandorius, kurių metu bus susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, tokia informacija bus patikėta, naudojama ar sukuriama;

2) 5 metams – suteikiantis teisę sudaryti įslaptintus sandorius, kurių metu bus susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Slaptai“ ar „Konfidencialiai“, tokia informacija bus patikėta, naudojama ar sukuriamą.

6. Įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančios pažymos išduodamos 5 metams.

7. Tiekėjo darbuotojams išduoti leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija galioja iki tiekėjui išduoto tiekėjo patikimumo pažymėjimo galiojimo termino pabaigos, tačiau ne ilgiau, negu nustatyta šio Įstatymo 18 straipsnio 5 dalyje. Tiekėjo darbuotojams teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikiama ne ilgesniam terminui, negu galioja tiekėjui išduota įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinanti pažyma, arba iki darbo santykių nutraukimo.

37 straipsnis. Tiekėjo patikimumo ar atitikties įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimams įvertinimas

1. Vertinant tiekėjo, pretenduojančio gauti tiekėjo patikimumo pažymėjimą, patikimumą yra tikrinama:

- 1) tiekėjo kapitalo ir valdymo struktūra, kapitalo kilmė, savininkai ir teisinė registracija;
- 2) tiekėjo darbuotojų, savininkų ar valdymo organų narių padarytos nusikalstamos veikos;
- 3) tiekėjo verslo ryšiai, tiekėjo – juridinio asmens patronuojamosios įmonės, tiekėjo – juridinio asmens dalyvių, turinčių ne mažiau kaip 1/3 balsų dalyvių susirinkime, tiekėjo vadovo, tiekėjo valdymo organo narių, vyriausiojo buhalterio arba buhalterinę apskaitą tvarkančio padalinio vadovo ar buhalterinę apskaitą tvarkančio subjekto (asmens) (toliau – tiekėjas ar su juo susiję asmenys) ryšiai su asmenimis, turinčiais teistumą už nusikalstamas veikas, padarytas organizuotos grupės ar nusikalstamo susivienijimo, arba asmenimis, kuriems taikomos prevencinio poveikio priemonės pagal Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymą, ryšiai su užsienio valstybių saugumo ir (ar) žvalgybos tarnybomis, kurių veikla yra priešiška Lietuvos valstybės interesams;

4) įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų įgyvendinimas;

5) tiekėjo darbuotojų, kurie pretenduoja gauti leidimą dirbti arba susipažinti su įslaptinta informacija ar teisę dirbti arba susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, patikimumas.

2. Vertinant tiekėjo atitiktį reikalavimams, keliamiems įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugai, yra tikrinama:

1) įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų įgyvendinimas;

2) tiekėjo darbuotojų, kurie pretenduoja gauti teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, patikimumas.

3. Tiekėjo darbuotojus dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo arba dėl teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo tikrina ir jiems tokius leidimus išduoda arba teisę suteikia Valstybės saugumo departamentas.

4. Tiekėjo patalpas, kuriose numatoma dirbti su įslaptinta informacija ar tokią informaciją saugoti, vertina ir leidimą tokiose patalpose dirbti su įslaptinta informacija ar tokią informaciją saugoti išduoda šio Įstatymo 35 straipsnio 1 dalyje nurodytos institucijos.

5. Tiekėjo ĮIRIS, kuriose numatoma apdoroti įslaptintą informaciją ar kuriomis numatoma tokią informaciją perduoti, įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančios institucijos prašymu vertina ir leidimus naudoti ĮIRIS išduoda Saugumo priežiūros tarnybos funkcijas vykdanči institucija arba žinybinė saugumo priežiūros tarnyba.

6. Sprendimas dėl tiekėjo patikimumo pažymėjimo išdavimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo prašymo inicijuoti tiekėjo tikrinimo procedūrą dienos. Jeigu negauta iš institucijų ar specialistų tikrinimui reikalingos informacijos ar išvadų, šis terminas pratęsiamas Valstybės saugumo departamento vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, bet ne ilgiau kaip 1 mėnesiui. Tiekėjo atitiktis reikalavimams, keliamiems įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugai, privalo būti patikrinta ir sprendimas dėl pažymos išdavimo turi būti priimtas ne

vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo inicijuoti tiekėjo tikrinimo procedūrą dienos. Jeigu negauta iš institucijų ar specialistų tikrinimui reikalingos informacijos ar išvadų, šis terminas pratęsiamas Valstybės saugumo departamento vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, bet ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Jeigu nėra priimtas sprendimas dėl leidimo naudoti IIIRIS išdavimo, tiekėjo tikrinimo terminas gali būti pratęsiamas iki šio sprendimo priėmimo dienos.

7. Įslaptintų sandorių saugumą užtikrinanti institucija, atlikdama tiekėjo patikimumo ar atitikties įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimams vertinimą, turi teisę neatlygintinai gauti visą informaciją, susijusią su tiekėjo ir jo darbuotojų patikimumo įvertinimu, iš valstybės registrų (kadastrų), klasifikatorių ir kitų duomenų bankų, valstybės, savivaldybės institucijų, kitų įmonių, įstaigų, organizacijų, juridinių ir fizinių asmenų.

38 straipsnis. Tiekėjo patikimumo pažymėjimo ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančios pažymos neišdavimo sąlygos

1. Tiekėjo patikimumo pažymėjimas neišduodamas, jeigu patikrinimo metu nustatoma, kad:

1) tiekėjas yra registruotas ne Lietuvos Respublikoje;
2) tiekėjas, teikdamas šio Įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, pateikė suklaidotus, melagingus duomenis arba nuslėpė duomenis, galinčius turėti įtakos vertinant tiekėjo patikimumą;

3) tiekėjas veikia mažiau nei 6 mėnesius;

4) tiekėjas ar su juo susiję asmenys buvo nuteisti už nusikaltimus Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai, nepaisant to, ar teistumas išnyko, ar buvo panaikintas;

5) tiekėjo atžvilgiu per pastaruosius 5 metus buvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis nuosprendis už tyčines nusikalstamas veikas žmogaus gyvybei, nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, visuomenės saugumui, valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams, valdymo tvarkai arba su tiekėju susiję asmenys turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą už šias veikas;

6) turima duomenų, patvirtinančių, kad tiekėjas ar su juo susiję asmenys yra susiję su teroristų finansavimu;

7) turima duomenų, patvirtinančių, kad tiekėjas ar su juo susiję asmenys dėl Lietuvos Respublikai priešiško interesų yra bendradarbiavę, bendradarbiauja ar palaiko ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ir (ar) saugumo tarnyba arba su asmenimis, bendradarbiaujančiais ar palaikančiais ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ir (ar) saugumo tarnyba;

8) turima duomenų, patvirtinančių, kad tiekėjas ar su juo susiję asmenys atliko veiksmus, kurie prieštarauja Lietuvos Respublikos tarptautinėms sutartims, tarptautinėms sankcijoms, įgyvendinamoms pagal Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymą;

9) turima duomenų, patvirtinančių, kad tiekėjas, tiekėjo – juridinio asmens patronuojamoji įmonė, tiekėjo – juridinio asmens dalyvis, turintis ne mažiau kaip 1/3 balsų dalyvių susirinkime, per pastaruosius 3 metus buvo pažeidę Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatymo reikalavimus;

10) asmenys, nurodyti šio Įstatymo 36 straipsnio 1 dalies 3 punkte, neatitinka reikalavimų, keliamų išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikiant teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“ ir jų negalima pakeisti kitais asmenimis;

11) tiekėjo – juridinio asmens dalyvis, turintis ne mažiau kaip 1/3 balsų dalyvių susirinkime, yra registruotas ne Europos Sąjungos ar NATO valstybėse narėse, valstybėse, pasirašiusiose Europos ekonominės erdvės sutartį, arba valstybėse, su kuriomis Lietuvos Respublika nėra sudariusi sutarties dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos, ir Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija nepriėmė sprendimo dėl tokio tiekėjo patikimumo pažymėjimo išdavimo;

12) tiekėjas nėra įvykdęs įslaptintos informacijos apsaugos užtikrinimo reikalavimų;

13) tiekėjui dėl jo kaltės anksčiau buvo atsisakyta išduoti tiekėjo patikimumo pažymėjimą, buvo panaikintas išduotas tiekėjo patikimumo pažymėjimas ir nėra pašalintos tokio pažymėjimo neišdavimo arba panaikinimo priežastys;

14) tiekėjo patikimumo vertinimo metu surinkti faktai kelia abejonių dėl tiekėjo patikimumo užtikrinant įslaptintos informacijos saugumą.

2. Jeigu dėl nusikalstamų veikų, nurodytų šio straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punktuose, tiekėjui ar su juo susijusiems asmenims yra įteiktas pranešimas apie įtarimą atliekamame ikiteisminiame tyrime ar dėl tokių veikų yra surašytas kaltinamasis aktas, ar prokuroro pareiškimas teismui dėl proceso užbaigimo teismo baudžiamuoju įsakymu, ar dėl bylos nagrinėjimo pagreitinoto proceso tvarka, tiekėjo patikimumo įvertinimo procesas sustabdomas tol, kol ikiteisminis tyrimas nutraukiamas, įsiteisėja teismo nuosprendis, leidžiantis priimti sprendimą dėl tiekėjo patikimumo pažymėjimo išdavimo.

3. Įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinanti pažyma neišduodama, jeigu patikrinimo metu nustatoma, kad:

1) tiekėjas yra registruotas ne Lietuvos Respublikoje;

2) asmenys, nurodyti šio Įstatymo 36 straipsnio 1 dalies 3 punkte, neatitinka reikalavimų, keliamų suteikiant teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“ ir jų negalima pakeisti kitais asmenimis;

3) tiekėjas nėra įvykdęs įslaptintos informacijos apsaugos užtikrinimo reikalavimų.

4. Valstybės saugumo departamento sprendimai neišduoti tiekėjo patikimumo pažymėjimo ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančios pažymos gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

39 straipsnis. Tiekėjo patikimumo pažymėjimo ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančios pažymos panaikinimas ir įslaptinto sandorio nutraukimas

1. Išduotas tiekėjo patikimumo pažymėjimas ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinanti pažyma panaikinama ir sudarytas įslaptintas sandoris nutraukiamas, kai:

1) tiekėjas ar jo darbuotojas šiuurkščiai pažeidė nustatytus įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimus ir tai lėmė tiekėjui patikėtos įslaptintos informacijos neteisėtą atskleidimą ar praradimą arba sukėlė įslaptintos informacijos praradimo ar neteisėto atskleidimo grėsmę arba tiekėjas ar jo darbuotojas ne mažiau kaip du kartus pažeidė nustatytus įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimus;

2) paaiškėja bent viena šio Įstatymo 38 straipsnio 1 ar 3 dalyje nurodyta aplinkybė.

2. Valstybės saugumo departamentas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo informacijos apie šio straipsnio 1 dalyje numatytas aplinkybes gavimo ar paaiškėjimo dienos panaikina tiekėjo patikimumo pažymėjimą ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančią pažymą ir apie tai informuoja įslaptintą sandorį sudariusį paslapčių subjektą.

3. Įslaptintą sandorį sudaręs paslapčių subjektas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytos informacijos gavimo dienos nutraukia sudarytą įslaptintą sandorį.

4. Panaikinus tiekėjo patikimumo pažymėjimą ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančią pažymą, sudarytas įslaptintas sandoris gali būti nenutraukiamas (išskyrus atvejus, kai nustatomos šio Įstatymo 38 straipsnio 1 dalies 6, 7, 8, 9 punktuose nurodytos aplinkybės), jeigu sandoris jau baigiamas vykdyti ir žala dėl sandorio nutraukimo būtų neproporcingai didesnė negu galima grėsmė įslaptintai informacijai. Sprendimą leisti baigti vykdyti įslaptintą sandorį, susijusį su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“, „Konfidencialiai“, paslapčių subjekto teikimu priima Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija, o sandorį, susijusį su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, – įslaptintų sandorių saugumą užtikrinanti institucija.

5. Valstybės saugumo departamento sprendimai panaikinti išduotą tiekėjo patikimumo pažymėjimą ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančią pažymą gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

40 straipsnis. Įslaptintų sandorių sudarymas su fiziniu asmeniu

1. Įslaptintus sandorius sudaryti ir vykdyti gali fizinis asmuo, kuriam yra išduotas tiekėjo leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Tiekėjo leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduodamas, jeigu asmuo atitinka šiame Įstatyme nustatytas sąlygas leidimui dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduoti ar teisei dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikti.

2. Jeigu įslaptintas sandoris bus vykdomas fiziniam asmeniui priklausančiose patalpose ir (ar) įslaptintai informacijai apdoroti ar perduoti bus naudojamos fiziniam asmeniui priklausančios ĮRIS, taikomi šio Įstatymo 37 straipsnio 4 ir 5 dalių reikalavimai.

3. Tiekėjo leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduoda Valstybės saugumo departamentas.

4. Tiekėjo leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduodamas terminuotam laikotarpiui:

1) 3 metams – suteikiantis teisę sudaryti įslaptintus sandorius, kurių metu bus susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, ar tokia informacija bus sukuriama;

2) 5 metams – suteikiantis teisę sudaryti įslaptintus sandorius, kurių metu bus susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Slaptai“, „Konfidencialiai“, „Riboto naudojimo“, ar tokia informacija bus sukuriama.

5. Fiziniam asmeniui, sudariusiam įslaptintą sandorį, yra taikomi šio Įstatymo 34 straipsnio 9 dalies 1, 5–8 punktų reikalavimai.

6. Šio Įstatymo nustatyta tvarka panaikinus tiekėjo leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, su tokiu tiekėju sudaryti įslaptinti sandoriai nutraukiami.

7. Valstybės saugumo departamento sprendimas panaikinti tiekėjo leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS RYŠIŲ IR INFORMACINIŲ SISTEMŲ APSAUGA

41 straipsnis. Žinybinė saugumo priežiūros tarnyba

1. Paslapčių subjektai turi teisę paskirti ar įsteigti žinybines saugumo priežiūros tarnybas.

2. Saugumo priežiūros tarnybos funkcijas atliekanti institucija koordinuoja žinybinių saugumo priežiūros tarnybų veiklą, susijusią su ĮRIS apsaugos priežiūra ir leidimų naudoti ĮRIS išdavimu.

42 straipsnis. ĮRIS įteisinimas

1. Apdoroti ir perduoti įslaptintą informaciją galima tik įteisintomis ĮRIS. ĮRIS laikoma įteisinta, kai paslapčių subjektui, paslapčių subjektui pavaldžiai ar jo reguliavimo sričiai priskirtai įstaigai, įmonei, tiekėjui yra išduodamas leidimas naudoti ĮRIS. Leidimą naudoti ĮRIS išduoda Saugumo priežiūros tarnybos funkcijas atliekanti institucija ar žinybinė saugumo priežiūros tarnyba. Sprendimas dėl leidimo naudoti ĮRIS išdavimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo dokumentų, reikalingų leidimui gauti, gavimo Saugumo priežiūros tarnybos funkcijas atliekančioje institucijoje ar žinybinėje saugumo priežiūros tarnyboje dienos.

2. Jeigu nėra galimybių įslaptintą informaciją apdoroti ir perduoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytose įteisintose ĮRIS, paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu įslaptinta informacija apdorojama ir perduodama užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų, su kuriomis Lietuva yra pasirašiusi sutartis dėl įslaptintos informacijos

abipusės apsaugos, valdomomis IIRIS, kurios yra atitinkamai pripažintos tinkamomis apdoroti ir perduoti įslaptintą informaciją ir dėl kurių naudojimo yra sudaryti susitarimai.

43 straipsnis. IIRIS saugumo reikalavimai

1. IIRIS saugumui naudojamos apsaugos priemonės turi užtikrinti:
 - 1) apdorojamos ar perduodamos įslaptintos informacijos slaptumą;
 - 2) galimybę nustatyti IIRIS naudotojų tapatybę;
 - 3) apdorojamos ar perduodamos įslaptintos informacijos bei IIRIS paslaugų ir išteklių vientisumą ir prieinamumą teisėtiems naudotojams;
 - 4) tyčinių ar atsitiktinių IIRIS apdorojamos ar perduodamos įslaptintos informacijos ir IIRIS paslaugų bei išteklių slaptumo, vientisumo arba prieinamumo pažeidimų fiksavimą;
 - 5) IIRIS sujungimo kontrolę;
 - 6) IIRIS esančių apsaugos mechanizmų tinkamumo įvertinimą ir patikrinimą;
 - 7) IIRIS naudotojų veiksmų, susijusių su IIRIS paslaugų naudojimu ir elektroninių įslaptintų dokumentų tvarkymu, fiksavimą.
2. IIRIS turi būti įdiegti apsaugos mechanizmai ir saugumo valdymo procedūros, trukdančios atsirasti saugumo pažeidimams, aptinkančios atsiradusius saugumo pažeidimus, atkuriančios saugumo pažeidimų paveiktą įslaptintos informacijos ir IIRIS paslaugų bei išteklių slaptumą, vientisumą ir prieinamumą teisėtiems naudotojams.
3. Visi IIRIS įrengimo ir pakeitimo darbai turi būti atliekami dalyvaujant ir darbus prižiūrint atsakingam asmeniui. Asmenys, atliekantys IIRIS techninę priežiūrą, privalo turėti leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima aukščiausiu tokioje IIRIS apdorojamos ar perduodamos informacijos slaptumo žyma.

44 straipsnis. Įslaptintos informacijos perdavimas IIRIS

1. Perduodant įslaptintą informaciją IIRIS, turi būti užtikrintas perduodamos įslaptintos informacijos slaptumas, vientisumas, prieinamumas teisėtiems naudotojams.
2. IIRIS perduodant įslaptintą informaciją, jos slaptumas turi būti užtikrintas įgyvendinant telekomunikacijų apsaugos reikalavimus ir naudojant Nacionalinės komunikacijų apsaugos tarnybos patvirtintus kriptografinius metodus ir (ar) produktus.
3. Kriptografinės priemonės administruoja Nacionalinė šifrų paskirstymo tarnyba ir jos prižiūrimi paslapčių subjektai.
4. Įslaptintą informaciją draudžiama perduoti viešaisiais ryšių tinklais neužšifruotą, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nustatytus atvejus.
5. Jeigu paskelbus karo ar nepaprastąją padėtį nėra galimybių užšifruoti informaciją, o pristatymo greitis yra svarbesnis nei galimas tokios informacijos atskleidimo pavojus, paslapčių subjekto, paslapčių subjekto padalinio, paslapčių subjektui pavaldžios ar jo reguliavimo sričiai priskirtos įstaigos, įmonės, disponuojančios įslaptinta informacija, vadovo sprendimu įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Riboto naudojimo“, „Konfidencialiai“ ir „Slaptai“, perduodama viešaisiais ryšių tinklais neužšifruota.
6. Kriptografinių produktų, mechanizmų ir įslaptintos informacijos apsauga turi atitikti žalos, kurią gali sukelti įslaptintos informacijos neteisėtas atskleidimas, dydį.

45 straipsnis. Įslaptintai informacijai įrašyti skirtų laikmenų apsauga

Visos įslaptintai informacijai įrašyti skirtos laikmenos turi būti administruojamos pagal jose esančios aukščiausią slaptumo žymą žymimos informacijos apsaugos reikalavimus.

46 straipsnis. Atsakingo asmens funkcijos organizuojant IIRIS apsaugą

Atsakingas asmuo privalo:

- 1) užtikrinti apsaugos priemonių įdiegimą, veikimą ir priežiūrą darbo vietose, turinčiose IIRIS elementų;

2) užtikrinti, kad pasitelkiant IIRIS techninę priežiūrą vykdančius subjektus būtų sudaryti telekomunikacijų planai ir schemos ir juose nurodyta laidų, kabelių lokalizacijos vieta, jų skaičius, tipai, numeracija;

3) vadovaudamasis IIRIS saugumo reikalavimais, rengti, įgyvendinti ir kontroliuoti (prižiūrėti) paslapčių subjekto, tiekėjo IIRIS saugumo valdymo procedūras ir su jomis periodiškai supažindinti IIRIS administratorius ir naudotojus;

4) parengti dokumentus, reikalingus leidimui naudoti IIRIS gauti, organizuoti šio leidimo gavimą;

5) užtikrinti, kad IIRIS naudotąsi asmenys, turintys teisę susipažinti su IIRIS apdorojama ar perduodama įslaptinta informacija, taip pat kontroliuoti (prižiūrėti) IIRIS naudotojų veiksmus;

6) vykdyti IIRIS naudotojams suteiktą slaptažodžių ir (ar) naudotojų tapatybės nustatymo įrenginių administravimo kontrolę (priežiūrą);

7) organizuoti įslaptintai informacijai įrašyti skirtų laikmenų administravimą;

8) organizuoti ir tikrinti sisteminį rezervinį IIRIS informacijos kopijavimą ir atkūrimą;

9) tikrinti surinktą informaciją apie įvykius (procesų klaidas, neteisėtus naudotojus ir IIRIS veiklą);

10) pranešti paslapčių subjekto, tiekėjo vadovui ar jo įgaliotam asmeniui apie visus žinomus paslapčių subjekto, tiekėjo IIRIS apsaugos trūkumus, įvykusius pažeidimus ir imtis priemonių jiems pašalinti.

DEVINTASIS SKIRSNIS ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS APSAUGOS KONTROLĖ

47 straipsnis. Įslaptintos informacijos inventorizacija

1. Įslaptintos informacijos inventorizacijos tikslas – nustatyti, ar Lietuvos Respublikos įslaptinta informacija ir užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvai perduota įslaptinta informacija, kuria disponuoja paslapčių subjektas, nėra prarasta, sugadinta ar neteisėtai sunaikinta.

2. Įslaptintą informaciją inventorizuoja paslapčių subjekto vadovo įgalioti asmenys.

3. Įslaptinta informacija inventorizuojama tokiu periodiškumu:

1) įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“ ir „Slaptai“, – kartą per metus;

2) įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“, – kartą per 3 metus;

4. Įslaptintos informacijos, pažymėtos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, inventorizacijos periodiškumą nustato paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo.

5. Laikoma, kad įslaptinta informacija nėra prarasta, sugadinta, neteisėtai sunaikinta, jeigu:

1) įslaptintą informaciją galima pamatyti;

2) įslaptinta informacija yra perduota kitam paslapčių subjektui ar tiekėjui;

3) įslaptinta informacija yra išslaptinta ar sunaikinta.

6. Inventorizacijos išvados įforminamos aktu, kurį tvirtina paslapčių subjekto vadovas arba jo įgaliotas asmuo.

48 straipsnis. Įslaptintos informacijos apsaugos būklės tikrinimas

1. Įslaptintos informacijos apsaugos būklės tikrinimo tikslas – nustatyti, ar paslapčių subjektai, paslapčių subjektams pavaldžios ar jų reguliavimo sričiai priskirtos įstaigos, įmonės vykdo įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimus.

2. Lietuvos Respublikos įslaptintos informacijos apsaugos būklės tikrinimą atlieka:

1) Valstybės saugumo departamentas – paslapčių subjektuose;

2) paslapčių subjektai ar jų vadovų įgalioti asmenys – paslapčių subjektams pavaldžiose ar jų reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose, įmonėse, kurioms nesuteiktas paslapčių subjekto statusas ir kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar saugoma įslaptinta informacija.

3. Išaiškėjus ar kilus įtarimų, kad paslapčių subjektams pavaldžiose ar jų reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose, įmonėse, kurioms nesuteiktas paslapčių subjekto statusas ir kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar ji saugoma, yra nesilaikoma įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų, Valstybės saugumo departamentas turi teisę atlikti įslaptintos informacijos apsaugos būklės tikrinimą tokiose paslapčių subjektams pavaldžiose ar jų reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose, įmonėse.

4. Lietuvos Respublikai perduotos užsienio valstybių, Europos Sąjungos ir tarptautinių organizacijų įslaptintos informacijos apsaugos būklės tikrinimą atlieka Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija ir, vadovaujantis šio Įstatymo 13 straipsnio 5 dalimi, Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos įgaliotos institucijos.

5. Lietuvos Respublikos įslaptintos informacijos apsaugos būklė tikrinama ne rečiau kaip kartą per 4 metus, o Lietuvos Respublikai perduotos užsienio valstybių, Europos Sąjungos ir tarptautinių organizacijų įslaptintos informacijos apsaugos būklė – ne rečiau kaip kartą per 2 metus.

6. Asmenys, tikrinantys įslaptintos informacijos apsaugos būklę, privalo turėti leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima ne žemesne slaptumo žyma, negu disponuoja tikrinamasis paslapčių subjektas, įstaiga, įmonė.

7. Asmenys, tikrinantys įslaptintos informacijos apsaugos būklę, turi teisę:

1) patekti į teritorijas ir patalpas, kuriose įslaptinta informacija yra apdorojama, saugoma arba perduodama, ir įsinešti tikrinimui reikalingas technines priemones;

2) gauti tikrinimui atlikti reikiamą informaciją, prireikus gauti įslaptintos ir neįslaptintos informacijos kopijas, nuorašus, išrašus, daryti paslapčių subjekto elektroninėse laikmenose esančios informacijos kopijas;

3) iš asmenų reikalauti žodinių ir rašytinių paaiškinimų apie įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų vykdymą.

8. Įslaptintos informacijos apsaugos būklės tikrinimo rezultatai įforminami patikrinimo išvada, kurią tvirtina šio straipsnio 2 dalyje numatytų institucijų vadovai ar jų įgalioti asmenys.

9. Patikrinimo išvada pateikiama tikrintam subjektui, kuris, jeigu buvo nustatyta įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimų, privalo per patikrinimą atlikusios institucijos nustatytą terminą pašalinti nustatytus pažeidimus ir apie tai raštu pranešti patikrinimą atlikusiai institucijai.

49 straipsnis. Įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimų nustatymas

1. Jeigu kyla įtarimų ar išaiškėja, kad įslaptinta informacija prarasta ar neteisėtai atskleista, paslapčių subjekto vadovo pavedimu atliekamas tyrimas. Apie įtariamą ar paaiškėjusį įslaptintos informacijos praradimą ar neteisėtą atskleidimą pranešama įslaptintos informacijos rengėjui, o jeigu įtariama ar paaiškėja, kad prarasta ar neteisėtai atskleista Lietuvos Respublikai perduota užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų įslaptinta informacija, – ir Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai.

2. Asmenys, atliekantys tyrimą, turi šio Įstatymo 48 straipsnio 7 dalyje numatytas teises.

3. Jeigu tyrimo metu nustatoma nusikalstamos veikos, administracinio teisės pažeidimo arba tarnybinio nusižengimo (drausmės pažeidimo) požymių, tyrimo išvados pateikiamos atitinkamoms valstybės institucijoms, įgaliotoms atlikti ikiteisminį tyrimą, administracinio teisės pažeidimo tyrimą arba tarnybinio nusižengimo (drausmės pažeidimo) tyrimą. Jeigu tyrimo metu pasitvirtina, kad įslaptinta informacija yra prarasta ar neteisėtai atskleista, apie tai pranešama Valstybės saugumo departamentui.

4. Išaiškėjus įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimams, kurie gali lemti ar lėmė įslaptintos informacijos praradimą ar neteisėtą atskleidimą, paslapčių subjekto vadovas privalo imtis visų reikiamų priemonių, siekdamas užkirsti kelią neigiamų pasekmių atsiradimui, sumažinti galimas grėsmes ar padarytą žalą.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas, išskyrus 3 straipsnį, įsigalioja 2016 m. kovo 1 d.

3 straipsnis. Pasiūlymas Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2015 m. vasario 29 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

4 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

1. Iki šio įstatymo įsigaliojimo išduoti leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, įmonės patikimumą patvirtinantys pažymėjimai, tiekėjo leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, leidimai automatizuotai apdoroti ir perduoti įslaptintą informaciją automatizuoto duomenų apdorojimo sistemomis ir tinklais lieka galioti iki terminų, kuriems jie yra išduoti, pabaigos.

2. Iki šio įstatymo įsigaliojimo asmenims suteiktos teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“ lieka galioti ir asmenys iš naujo nėra tikrinami.

3. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėti asmenų, pretenduojančių gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, tikrinimai tęsiami ir leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduodami arba teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“ suteikiama pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusią tvarką.

4. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėti patikrinimai dėl įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo ar rangovo (subrangovo) leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo tęsiami ir pažymėjimai ar leidimai išduodami pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusią tvarką.

5. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtos leidimų automatizuotai apdoroti ir perduoti įslaptintą informaciją automatizuoto duomenų apdorojimo sistemomis ir tinklais išdavimo procedūros tęsiamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusią tvarką.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Juozas Olekas

Krašto apsaugos ministras

Teisės departamento
Teisėkūros skyriaus vedėja

Inga Šilinytė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽVALGYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1861 20 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2015 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Asmenys, atliekantys žvalgybos institucijų veiklos kontrolę, turi turėti leidimus dirbti ar susipažinti su valstybės paslaptį sudarančia informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“.“

2 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 32 straipsnio 2 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, jeigu pareigos susijusios su įslaptintos informacijos naudojimu;“.

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. kovo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Juozas Olekas
Krašto apsaugos ministras

Teisės departamento
Teisėkūros skyriaus vedėjas

Inga Šilinytė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽVALGYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1861 20 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2015 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Asmenys, atliekantys žvalgybos institucijų veiklos kontrolę, turi turėti leidimus dirbti ar susipažinti su valstybės paslaptį sudarančia informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“; ~~ir asmens patikimumo pažymėjimus, suteikiančius teisę dirbti ar susipažinti su užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų perduota įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymos „Visiškai slaptai“ atitikmeniu.“~~

2 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 32 straipsnio 2 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) atitikti teisės ~~aktuose nustatytus~~ reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ~~arba asmens patikimumo pažymėjimą~~, jeigu pareigos susijusios su įslaptintos informacijos naudojimu;“.

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. kovo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Jozas Olekas
Kosovo apsaugos ministras

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ, ATLIEKAMŲ GYNYBOS IR SAUGUMO SRITYJE, ĮSTATYMO
NR. XI-1491 32 IR 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2015 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 32 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) su įslaptinta informacija susijusių pirkimų atvejais nustatyti, kad nebus kviečiami pateikti pasiūlymų kandidatai, kurie yra registruoti ir veikia valstybėse, su kuriomis Lietuvos Respublika nėra sudariusi dvišalių sutarčių dėl abipusės informacijos apsaugos, išskyrus Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 4 straipsnyje nustatytus atvejus, taip pat kandidatai, kurie neturi Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatyme nustatyto tiekėjo patikimumo pažymėjimo ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančios pažymos.“

2 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Perkančioji organizacija pirkimo dokumentuose reikalaudama, kad tiekėjas įrodytų, jog šio straipsnio 2 dalies 5 punkte nurodytų aplinkybių nėra, kaip įrodymą priima tiekėjo patikimumo pažymėjimą, įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančią pažymą ar tiekėjo leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

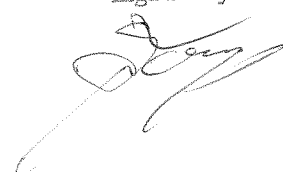
Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. kovo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Juozas Olekas
Krašto apsaugos ministras

Teisės departamento
Teisėkūros skyriaus vedėjas

Inga Šilinytė

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ, ATLIEKAMŲ GYNYBOS IR SAUGUMO SRITYJE, ĮSTATYMO
NR. XI-1491 32 IR 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2015 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 32 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) su įslaptinta informacija susijusių pirkimų atvejais nustatyti, kad nebus kviečiami pateikti pasiūlymų kandidatai, kurie yra registruoti ir veikia valstybėse, su kuriomis Lietuvos Respublika nėra sudariusi dvišalių sutarčių dėl abipusės informacijos apsaugos, išskyrus Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 4 straipsnyje nustatytus atvejus, taip pat kandidatai, kurie neturi Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatyme nustatyto ~~įmonės~~ **tieskėjo** patikimumo pažymėjimo **ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančios pažymos, suteikiančio teisę susipažinti ir dirbti su atitinkama slaptumo žyma žymima informacija.**“

2 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Perkančioji organizacija pirkimo dokumentuose reikalaujama, kad tiekėjas įrodytų, jog šio straipsnio 2 dalies 5 punkte nurodytų aplinkybių nėra, kaip įrodymą priima ~~įmonės~~ **tieskėjo patikimumo patikimumą patvirtinantį** pažymėjimą, **įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančią pažymą ar tieskėjo leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar asmens patikimumo pažymėjimą.**“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. kovo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Juozas Olekas
Krašto apsaugos ministras

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316 9, 18, 18¹, 18³, 19 IR 20
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2015 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Jei valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme yra nustatytas specialus reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, kandidatūra patikrinama iki asmens, pripažinto laimėjusiu konkursą, priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas arba iki asmens priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas, į kurias šio Įstatymo nustatyta tvarka priimama be konkurso. Į valstybės tarnautojo pareigas asmuo yra priimamas gavus kompetentingos valstybės institucijos išvadą, kad šiam asmeniui gali būti išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.“

2 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Karjeros valstybės tarnautojas šio straipsnio 1–8 dalyse nurodytais atvejais ir sąlygomis į pareigas, kurių pareigybės aprašyme yra nustatytas specialus reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, perkeliamas tik tada, kai yra kompetentingos valstybės institucijos išvada, kad šiam asmeniui gali būti išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.“

3 straipsnis. 18¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18¹ straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Statutinis valstybės tarnautojas šiame straipsnyje nurodytais atvejais ir sąlygomis į pareigas, kurių pareigybės aprašyme yra nustatytas specialus reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, perkeliamas tik tada, kai yra kompetentingos valstybės institucijos išvada, kad šiam asmeniui gali būti išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.“

4 straipsnis. 18³ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 18³ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Valstybės tarnautojui, kurio pareigybės aprašyme yra nustatytas specialus reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, uždraudus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ir paslapčių subjekto vadovui ar jo įgaliotam asmeniui nusprendus, kad tas valstybės tarnautojas negali vykdyti pavestų funkcijų nesinaudodamas įslaptinta informacija, šis tarnautojas gali būti laikinai perkeltas į kitas valstybės tarnautojo pareigas, kurių pareigybės aprašyme nėra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija:

1) karjeros valstybės tarnautojas – į to paties lygio ar žemesnės karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo pareigas;

2) politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas – į to paties lygio ar žemesnės politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas;

3) įstaigos vadovas – į to paties lygio ar žemesnės karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo pareigas;

4) statutinis valstybės tarnautojas – į to paties lygio ar žemesnės statutinio, karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo pareigas.“

2. Pakeisti 18³ straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Valstybės tarnautojas į kitas pareigas laikinai perkeliamas ne ilgesniam kaip Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 19 straipsnio 8 dalyje nustatytam asmens kandidatūros tikrinimo laikotarpiui.“

5 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Karjeros valstybės tarnautojas arba statutinis valstybės tarnautojas į šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pareigas, kurių pareigybės aprašyme yra nustatytas specialus reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, perkeliamas tik tada, kai yra kompetentingos valstybės institucijos išvada, kad šiam asmeniui gali būti išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.“

6 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Valstybės tarnautojas ir įstaigos vadovas į šio straipsnio 1, 2 ir 4 dalyse nurodytas pareigas, kurių pareigybės aprašyme yra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, perkeliamas tik tada, kai yra kompetentingos valstybės institucijos išvada, kad šiam asmeniui gali būti išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.“

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

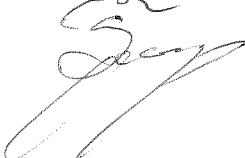
Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. kovo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Juozas Olekas
Krašto apsaugos ministras

Teisės departamento
Teisėkūros skyriaus vedėja

Inga Šilinytė

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316 9, 18, 18¹, 18³, 19 IR 20
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2015 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Jei valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme yra nustatytas specialus reikalavimas atitikti ~~teisės aktuose nustatytus~~ reikalavimus, būtinus išduodant ~~asmens patikimumo pažymėjimą~~ arba leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, kandidatūra ~~teisės aktu nustatyta tvarka~~ patikrinama iki asmens, pripažinto laimėjusiu konkursą, priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas arba iki asmens priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas, į kurias šio Įstatymo nustatyta tvarka priimama be konkurso. Į valstybės tarnautojo pareigas asmuo yra priimamas gavus kompetentingos valstybės institucijos išvadą, kad šiam asmeniui gali būti išduotas ~~asmens patikimumo pažymėjimas~~ arba leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.“

2 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Karjeros valstybės tarnautojas šio straipsnio 1–8 dalyse nurodytais atvejais ir sąlygomis į pareigas, kurių pareigybės aprašyme yra nustatytas specialus reikalavimas atitikti ~~teisės aktuose nustatytus~~ reikalavimus, būtinus išduodant ~~asmens patikimumo pažymėjimą~~ arba leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, perkeliamas tik tada, kai yra kompetentingos valstybės institucijos išvada, kad šiam asmeniui gali būti išduotas ~~asmens patikimumo pažymėjimas~~ arba leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.“

3 straipsnis. 18¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18¹ straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Statutinis valstybės tarnautojas šiame straipsnyje nurodytais atvejais ir sąlygomis į pareigas, kurių pareigybės aprašyme yra nustatytas specialus reikalavimas atitikti ~~teisės aktuose nustatytus~~ reikalavimus, būtinus išduodant ~~asmens patikimumo pažymėjimą~~ arba leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, perkeliamas tik tada, kai yra kompetentingos valstybės institucijos išvada, kad šiam asmeniui gali būti išduotas ~~asmens patikimumo pažymėjimas~~ arba leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.“

4 straipsnis. 18³ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 18³ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Valstybės tarnautojui, kurio pareigybės aprašyme yra nustatytas specialus reikalavimas atitikti ~~teisės aktuose nustatytus~~ reikalavimus, būtinus išduodant ~~asmens patikimumo pažymėjimą~~ arba leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, uždraudus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ir paslapčių subjekto vadovui ar jo įgaliotam asmeniui nusprendus, kad tas valstybės tarnautojas negali vykdyti pavestų funkcijų nesinaudodamas įslaptinta informacija, šis tarnautojas gali būti laikinai perkeltas į kitas valstybės tarnautojo pareigas, kurių pareigybės aprašyme nėra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti ~~teisės aktuose nustatytus~~ reikalavimus, būtinus išduodant ~~asmens patikimumo pažymėjimą~~ arba leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija:

1) karjeros valstybės tarnautojas – į to paties lygio ar žemesnės karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo pareigas;

2) politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas – į to paties lygio ar žemesnės politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas;

3) įstaigos vadovas – į to paties lygio ar žemesnės karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo pareigas;

4) statutinis valstybės tarnautojas – į to paties lygio ar žemesnės statutinio, karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo pareigas.“

2. Pakeisti 18³ straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Valstybės tarnautojas į kitas pareigas laikinai perkeliamas ne ilgesniam kaip Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 47 19 straipsnio 7 8 dalyje nustatytam asmens kandidatūros tikrinimo laikotarpiui.“

5 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Karjeros valstybės tarnautojas arba statutinis valstybės tarnautojas į šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pareigas, kurių pareigybės aprašyme yra nustatytas specialus reikalavimas atitikti ~~teisės aktuose nustatytus~~ reikalavimus, būtinus išduodant ~~asmens patikimumo pažymėjimą arba leidimą~~ dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, perkeliamas tik tada, kai yra kompetentingos valstybės institucijos išvada, kad šiam asmeniui gali būti išduotas ~~asmens patikimumo pažymėjimas arba leidimas~~ dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.“

6 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Valstybės tarnautojas ir įstaigos vadovas į šio straipsnio 1, 2 ir 4 dalyse nurodytas pareigas, kurių pareigybės aprašyme yra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti ~~teisės aktuose nustatytus~~ reikalavimus, būtinus išduodant ~~asmens patikimumo pažymėjimą arba leidimą~~ dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, perkeliamas tik tada, kai yra kompetentingos valstybės institucijos išvada, kad šiam asmeniui gali būti išduotas ~~asmens patikimumo pažymėjimas arba leidimas~~ dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.“

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. kovo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Juozas Olekas
Krašto apsaugos ministras

15-0326-03-4

LIETUVOS RESPUBLIKOS
TEISMŲ ĮSTATYMO NR. I-480 51 IR 53² STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2015 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 51 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Apylinkės teismo teisėju gali būti skiriamas nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos pilietis, turintis aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą – teisės bakalauro ir teisės magistro kvalifikacinius laipsnius arba teisininko profesinį kvalifikacinį laipsnį (vienpakopį teisinį universitetinį išsilavinimą), atitinkantis įstatymų nustatytus reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, pateikęs sveikatos pažymėjimą, turintis ne mažesnę kaip penkerių metų teisinio darbo stažą ir išlaikęs pretendento į teisėjus egzaminą. Nuo pretendento į teisėjus egzamino atleidžiamas teisės krypties socialinių mokslų daktaras ir habilituotas daktaras, asmuo, turintis ne mažesnę kaip penkerių metų teisėjo darbo stažą, jeigu nuo darbo teisėju pabaigos praėjo ne daugiau kaip penkeri metai.“

2 straipsnis. 53² straipsnio pakeitimas1. Pakeisti 53² straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Nacionalinė teismų administracija patikrina pretendento į teisėjus pateiktus dokumentus. Siekdama nustatyti, ar pretendentas į teisėjus atitinka reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, Nacionalinė teismų administracija kreipiasi į Valstybės saugumo departamentą prašydama Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka ir terminais patikrinti asmens kandidatūrą.“

2. Pakeisti 53² straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Nustačiusi, kad pateikti dokumentai nepatvirtina, kad pretendentas į teisėjus atitinka šio Įstatymo 51 straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus, arba jei Valstybės saugumo departamentas pateikia išvadą, kad pretendentas į teisėjus neatitinka reikalavimų, būtinų išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, Nacionalinė teismų administracija motyvuotu sprendimu grąžina šiuos dokumentus juos pateikusiam pretendentui į teisėjus. Šis Nacionalinės teismų administracijos sprendimas gali būti skundžiamas teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. kovo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Juozas Olekas
Krašto apsaugos ministras

Teisės departamento
Teisėkūros skyriaus vedėja

Inga Šilinytė

56

LIETUVOS RESPUBLIKOS
TEISMŲ ĮSTATYMO NR. I-480 51 IR 53² STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2015 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 51 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Apylinkės teismo teisėju gali būti skiriamas nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos pilietis, turintis aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą – teisės bakalauro ir teisės magistro kvalifikacinius laipsnius arba teisininko profesinį kvalifikacinį laipsnį (vienpakopį teisinį universitetinį išsilavinimą), atitinkantis įstatymų nustatytus reikalavimus, būtinus išduodant ~~asmens patikimumo pažymėjimą~~ arba leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, pateikęs sveikatos pažymėjimą, turintis ne mažesnę kaip penkerių metų teisinio darbo stažą ir išlaikęs pretendentų į teisėjus egzaminą. Nuo pretendentų į teisėjus egzaminu atleidžiamas teisės krypties socialinių mokslų daktaras ir habilituotas daktaras, asmuo, turintis ne mažesnę kaip penkerių metų teisėjo darbo stažą, jeigu nuo darbo teisėju pabaigos praėjo ne daugiau kaip penkeri metai.“

2 straipsnis. 53² straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 53² straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Nacionalinė teismų administracija patikrina pretendento į teisėjus pateiktus dokumentus. Siekdama nustatyti, ar pretendentas į teisėjus atitinka reikalavimus, būtinus išduodant ~~asmens patikimumo pažymėjimą~~ arba leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, Nacionalinė teismų administracija kreipiasi į Valstybės saugumo departamentą prašydama Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka ir terminais patikrinti asmens kandidatūrą.“

2. Pakeisti 53² straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Nustačiusi, kad pateikti dokumentai nepatvirtina, kad pretendentas į teisėjus atitinka šio Įstatymo 51 straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus, arba jei Valstybės saugumo departamentas pateikia išvadą, kad pretendentas į teisėjus neatitinka reikalavimų, būtinų išduodant ~~asmens patikimumo pažymėjimą~~ arba leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, Nacionalinė teismų administracija motyvuotu sprendimu grąžina šiuos dokumentus juos pateikusiam pretendentui į teisėjus. Šis Nacionalinės teismų administracijos sprendimas gali būti skundžiamas teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. kovo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Juozas Olekas
Krašto apsaugos ministras

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAUGIŲJŲ DOKUMENTŲ IR SAUGIŲJŲ DOKUMENTŲ BLANKŲ GAMYBOS
ĮSTATYMO NR. IX-1601 3 IR 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2015 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 3 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) jeigu licencijuojama veikla susijusi su įslaptintos informacijos naudojimu, teikia įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančiai institucijai informaciją apie gamintojus, kad būtų atliktas patikrinimas dėl tiekėjo patikimumo pažymėjimo ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančios pažymos išdavimo;“.

2 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Jei saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamyba yra susijusi su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Konfidencialiai“, „Slaptai“ ar „Visiškai slaptai“, gamintojas privalo gauti tiekėjo patikimumo pažymėjimą. Gamintojas, registruotas užsienio valstybėje, privalo pateikti užsakovui tos valstybės išduotus dokumentus, kuriais patvirtinamas šio gamintojo patikimumas saugoti įslaptintą informaciją gaminant saugiuosius dokumentus ir saugiuosius dokumentų blankus.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. kovo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Jozas Olekas
Krišto apsaugos ministras

Teisės departamento
Teisėkūros skyriaus vedėja

Inga Šilinytė

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAUGIŲJŲ DOKUMENTŲ IR SAUGIŲJŲ DOKUMENTŲ BLANKŲ GAMYBOS
ĮSTATYMO NR. IX-1601 3 IR 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2015 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 3 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) jeigu licencijuojama veikla susijusi su įslaptintos informacijos naudojimu, teikia įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančiai institucijai informaciją apie gamintojus, kad būtų atliktas patikrinimas dėl įmonės patikimumą patvirtinančio **tiekėjo patikimumo** pažymėjimo ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį **patvirtinančios pažymos** išdavimo ir gautas Valstybės saugumo departamento sutikimas dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, išduoda gamintojo darbuotojams leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija;“.

2 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Jei saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamyba yra susijusi su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Konfidencialiai“, „Slaptai“ ar „Visiškai slaptai“, gamintojas teisės aktų nustatyta tvarka privalo gauti įmonės patikimumą patvirtinantį **tiekėjo patikimumo** pažymėjimą. Gamintojas, registruotas užsienio valstybėje, privalo pateikti užsakovui tos valstybės teisės aktų nustatyta tvarka išduotus dokumentus, kuriais patvirtinamas šio gamintojo patikimumas saugoti įslaptintą informaciją gaminant saugiuosius dokumentus ir sagiuosius dokumentų blankus.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. kovo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Juozas Olekas
Krašto apsaugos ministras

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
POLIGRAFO NAUDOJIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1906 2, 8 IR 10 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2015 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 5 dalį.

2 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) turėti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.“

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„10 straipsnis. Tyrimo ar jo atsisakymo pasekmės

Tyrimo išvada yra naudojama kaip papildoma informacija, apibūdinanti tiriamą asmenį ir jo aplinką. Jeigu asmens tyrimo išvada yra neigiama, taip pat asmeniui atsisakius tirtis poligrafu, atsižvelgiant į visą turimą informaciją apie tiriamą asmenį ir jo aplinką, jam leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija neišduodamas ar panaikinamas Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatyme nustatytais atvejais ir tvarka.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. kovo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Juozas Olekas
Krašto apsaugos ministras

Teisės departamento
teisėkūros skyriaus vedėja

Inga Šilinytė

LIETUVOS RESPUBLIKOS
POLIGRAFO NAUDOJIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1906 2, 8 IR 10 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2015 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 5 dalį.

~~5. Įslaptinta informacija~~ — informacija, apibrėžta Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje.

2 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) turėti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ir (ar) asmens patikimumo pažymėjimą.“

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„10 straipsnis. Tyrimo ar jo atsisakymo pasekmės

1. Tyrimo išvada yra naudojama kaip papildoma informacija, apibūdinanti tiriamą asmenį ir jo aplinką. Jeigu asmens tyrimo išvada yra neigiama, taip pat asmeniui atsisakius tirtis poligrafu, atsižvelgiant į visą turimą informaciją apie tiriamą asmenį ir jo aplinką, ~~jam šiam asmeniui gali būti neišduodamas ar panaikinamas~~ leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija **neišduodamas ar panaikinamas Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatyme nustatytais atvejais ir tvarka.**

2. ~~Sprendimas dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija neišdavimo ar panaikinimo gali būti skundžiamas Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka.~~

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. kovo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Juozas Olekas
Krašto apsaugos ministras

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINĖS KRAŠTO APSAUGOS TARNYBOS STATUTO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2015 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) atitinka reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, – kai pagal jo pareigas tokį leidimą būtina turėti;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. kovo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Jacek Olekas
Krašto apsaugos ministras

Teisės departamento
Teisėkūros skyriaus vedėja

Inga Šilinytė

LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINĖS KRAŠTO APSAUGOS TARNYBOS STATUTO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2015 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) atitinka ~~teisės aktuose nustatytus~~ reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba ~~asmens patikimumo pažymėjimą~~, – kai pagal jo pareigas tokį leidimą arba ~~pažymėjimą~~ būtina turėti;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2016 m. kovo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Juozas Olekas
Krašto apsaugos ministras

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai

2015-10-30 Nr. (1.SC.) 2T-1435

Kopija

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1443 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją įvertino Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir su juo susijusius įstatymų pakeitimo projektus, patikslintus po 2015 m. spalio 13 d. ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarimo ir teikia šias pastabas:

1. Įvertinus siūlomas teisinio reguliavimo priemones, o taip pat Įstatymo projekto aiškinamajame rašte pateiktus argumentus, darytina išvada, kad siekiama riboti viešinimą informacijos, kuri šiuo metu formaliai neatitinka Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo (toliau – VTPĮ) 7 straipsnio 2 dalyje numatytų tarnybos paslapčių kategorijų. Tačiau šio tikslo siekiama kuriant naują informacijos rūšį („neviešintina tarnybinė informacija“), kuri (pagal Įstatymo projekte pateikiamą apibrėžtį) būtų sunkiai atribojama nuo tarnybos paslapties. Manytina, kad įstatymo projekto aiškinamajame rašte turėtų būti išsamiau pagrįsta, kodėl yra pasirinktos būtent tokios teisinio reguliavimo priemonės (o ne, pvz., išplečiant informacijos, sudarančios tarnybos paslaptį, apimtį) ir nurodytos konkrečios priežastys, lėmusios siūlomo teisinio reguliavimo būtinumą.

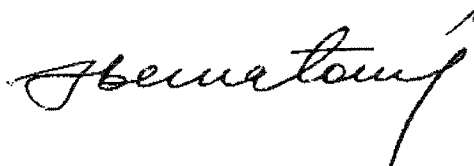
2. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad nors Įstatymo projekte numatoma, jog neviešintina tarnybinė informacija negali būti atskleista, t. y., nustatomas informacijos viešinimo ribojimas, tačiau kartu nėra siūlomos jokios nuostatos, susijusios su atsakomybės taikymu pažeidus šį ribojimą. Be to, nėra aišku ir tai, kaip siūlomas teisinis reguliavimas derėtų su konstituciniu viešo bylų nagrinėjimo principu, kadangi įstatymai nenumato šio principo išimčių tais atvejais, jeigu byloje būtų informacijos, kuri pripažinta tarnybine neviešintina informacija.

3. Abejotina, ar Įstatymo projekto 11 straipsnio 1 dalies formuluotė „atsižvelgiant į informacijos turinį“ galėtų būti laikoma objektyviai įvertintinu kriterijumi, kuriuo remiantis informacija galėtų būti pripažįstama neviešintina tarnybine informacija. Tokia nuostata gali būti

skirtingai interpretuojama ir sukurti prielaidas informaciją pripažinti neviešintina tarnybine informacija nepagrįstai.

[statymo projekto 11 straipsnyje siūloma teisinis reguliavimas kelia abejonių ir žmogaus teisių ir laisvių apsaugos aspektu. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (toliau – Konstitucinis Teismas) yra konstatavęs, kad įstatymų leidėjas turi įstatymu apibrėžti informacijos, kurią skleisti yra draudžiama arba kurios sklaidimas yra ribojamas, turinį, taip pat būdus, kuriais tam tikros informacijos neleidžiama skleisti, bei kitas atitinkamos informacijos sklaidimo sąlygas, jeigu tai bent kaip riboja informacijos laisvę; jis taip pat turi įstatymu nustatyti: atsakomybę už minėtų draudimų ir ribojimų nepaisymą, įskaitant atsakomybę už informacijos, kurią skleisti draudžiama, sklaidimą; subjektus, turinčius įgaliojimus prižiūrėti, kaip laikomasi įstatymų nustatytų draudimų ir (arba) ribojimų skleisti tam tikrą informaciją; subjektus, taikančius atsakomybę už įstatymų nustatytų draudimų ir (arba) ribojimų skleisti tam tikrą informaciją nepaisymą; veiksmingas informacijos laisvės teismo gynimo priemonės (Konstitucinio Teismo 2007 m. gegužės 15 d. nutarimas).

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1443 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINĖS KRAŠTO APSAUGOS TARNYBOS STATUTO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS POLIGRAFO NAUDOJIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1906 2, 8 IR 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGIŲJŲ DOKUMENTŲ IR SAUGIŲJŲ DOKUMENTŲ BLANKŲ GAMYBOS ĮSTATYMO NR. IX-1601 3 IR 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO NR. I-480 51 IR 53² STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316 9, 18, 18¹, 18³, 19 IR 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ, ATLIEKAMŲ GYNYBOS IR SAUGUMO SRITYJE, ĮSTATYMO NR. XI-1491 32 IR 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽVALGYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1861 20 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (Nr. 15-0322-02-I, 15-0323-02-I, 15-0324-02-I, 15-0325-02-N, 15-0326-02-I, 15-0327-02-I, 15-0328-02-I, 15-0329-02-I)
(Nr. 15-8351(2))**

2015-10-02 Nr. NV-3181
Vilnius

Įvertinę patikslintų, atsižvelgiant į anksčiau teiktas pastabas, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas), Lietuvos Respublikos civilinės krašto apsaugos tarnybos statuto 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos poligrafo naudojimo įstatymo Nr. VIII-1906 2, 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo Nr. IX-1601 3 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 51 ir 53² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 9, 18, 18¹, 18³, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 20 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto ir juos lydinčio Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto atitiktą įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atkreiptinas dėmesys, kad norminio pobūdžio teisės akte negali būti tokių subjektyvaus vertinimo reikalaujančių formuluočių kaip „gali būti“, „turi teisę“, kadangi toks teisinis reguliavimas neatitiktų Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 2 punkte įtvirtinto objektyvumo principo, kuriuo siekiama užtikrinti asmenų teisėtą lūkesčių apsaugą ir išvengti galimai subjektyvių sprendimų, todėl pakartotinai siūlytina patikslinti Projektu keičiamu Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo (toliau – Įstatymas) 7 straipsnio 1-3 dalyse, 11 straipsnio 1 dalyje, 41 straipsnio 1 dalyje, 48 straipsnio 3 dalyje vartojamas atitinkamas formuluotes.

2. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2015 m. rugpjūčio 26 d. išvados Nr. NV-2785 (toliau – Išvada) 20 punkte pateiktą pastabą, siūlytina patikslinti Įstatymo 2 straipsnio 18 dalį, o atsižvelgiant į Išvados 21 punkto pastebėjimą, tikslintina Įstatymo 14 straipsnio 3 dalis.

3. Įstatymo 26 straipsnio 2 dalyje nurodytinas atskaitos momentas, nuo kurio skaičiuotinas šioje nuostatoje minimas 1 mėnesio apskundimo terminas.

4. Pastebėtina, kad nėra įvertintos Išvados 32, 39 punktuose, 50 punkto antroje pastraipoje pateiktos pastabos.

2-ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Ieva Peciukonienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1443 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA

Suinteresuotos institucijos ir asmenys, į kurių pastabas ir pasiūlymus neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies	Suinteresuotų institucijų ir asmenų pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba tik iš dalies atsižvelgta į suinteresuotų institucijų ir asmenų pastabas ir pasiūlymus
<p>Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas, 2015-06-10 Nr. 18-5425</p>	<p>1. VSD nepitaria neviešintinos tarnybinės informacijos instituto įvedimui (Projekto 7 straipsnio 4 dalis ir 11 straipsnis).</p> <p>Projekte neviešintina tarnybine informacija siūloma pripažinti informaciją, kuri atitinka vieną iš tarnybos paslapčių kategorijų (7 straipsnio 2 dalis), tačiau pagal savo turinį nereikalauja tarnybos paslapties apsaugos lygio. Materialusis tokios informacijos požymis apibrėžiamas taip - tokios informacijos atskleidimas gali pakenkti valstybės institucijos interesams, tačiau lygiai toks pat požymis nurodomas „tarnybos paslapties“ sąvokoje (2 straipsnio 22 dalis). Dėl šios priežasties kyla pagrįsta abejonė, kad vykdytojui bus neaišku kuomet dėti žymą „Riboto naudojimo“, o kada „Tarnybiniam naudojimui“. Taip pat, darytina prielaida, kad informacija, kuriai turėtų būti suteiktas tarnybos paslapties statusas, bus neįslaptinama tik dėl to, kad neviešintinos tarnybinės informacijos apsaugai nekeliami jokie apsaugos reikalavimai (RIS, siuntimo, apskaitos, susipažindinimo ir kt.), išskyrus reikalavimą tokios informacijos neviešinti.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad įvedus naują žymėjimą</p>	<p>IŠ DALIES ATSIŽVELGTA</p> <p>Atsižvelgiant į pastabą, Projekte papildytas įstatymo paskirties aprašymas, siūloma numatyti, kad paslapčių subjektai tvirtintų detalius neviešinamos tarnybinės informacijos sąrašus, ir žyma „Tarnybiniam naudojimui“ žymėtų tik tokiuose sąrašuose esančią informaciją.</p> <p>Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo (toliau – Įstatymas) 7 straipsnio 3 dalyje yra norma, leidžianti, įvertinus informacijos turinį ir galimos žalos dydį, valstybės paslapčiai priskiriamai informacijai suteikti tarnybos paslapties žymą. Be to, dalis valstybės paslapčių sąrašė numatytos įslaptintinos informacijos yra numatyta ir tarnybos paslapčių sąrašė, taigi informacijos įslaptinimo žyma priklauso ne tik nuo informacijos pobūdžio, bet ir nuo konkrečios informacijos svarbos. Informacijos turinys ir galimos žalos dydis ją paviešinus vertinimas ir dabar, todėl tai paslapčių subjektams nebūtų nauja.</p> <p>Tarnybos paslapties kategorijai priskiriama informacija neretai apibūdinama kaip „suvestiniai detalizuoti duomenys“, „detalūs duomenys“ ir pan. Šių požymių nebuvimas leistų manyti, kad tokios tarnybos paslapties kategorijai</p>

62

	<p>neįslaptintai informacija žymėti, išsikreipia Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo paskirtis, kuris reglamentuoja tik įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimus.</p> <p>Diskutuotina koks būtų „neviešintinos tarnybinės informacijos“ santykis su Visuomenės informavimo įstatymo ir Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybės įstaigų įstatymo taikymu.</p>	<p>priskiriamai informacijai nereikia tarnybos paslapties apsaugos lygio, bet užtenka riboti susipažinimą su ja ir jos viešinimą.</p> <p>Manytina, kad įteisinus šios žymos taikymą, Įstatymo paskirtis nebus iškreipta – projekte nesukuriama visiškai nauja informacijos „Tarnybiniam naudojimui“ kategorija, kuri būtų apibrėžiama naujais kokybiniais požymiais ar apimtų naujo turinio informaciją. Neviešintina tarnybinė informacija kiekvienu atveju bus susijusi ir kils iš tarnybos paslapties kategorijų sąrašo, ryšys su Įstatymo reguliuojamais santykiais visuomet bus. Be to, neviešintinos tarnybinės informacijos apsaugos pagrindų nustatymą siūloma įtvirtinti ir Įstatymo paskirtyje.</p> <p>Visuomenės informavimo ir Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybės įstaigų įstatymai reguliuoja viešosios informacijos teikimo, o ne jos apsaugos klausimus, be to, juose neteiktina informacija neįvardijama, bet duodama nuoroda į kitus įstatymus.</p>
	<p>2. VSD prieštarauja reikalavimo, vykdyti visų asmenų, įskaitant valstybės tarnautojus, pretenduojančių gauti teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, patikrinimą dėl atitikimo tokios teisės suteikimo reikalavimams, įvedimui (VTPĮ projekto 17 straipsnis).</p> <p>Iš 28 Europos Sąjungos valstybių narių tik 3 (įskaitant Lietuvą) taiko reikalavimą tikrinti asmenis dėl susipažinimo su „Riboto naudojimo“ informacija.</p> <p>Lietuva negali užtikrinti vienodų apsaugos standartų taikymo „Riboto naudojimo“ įslaptintai informacijai, kai tokia informacija perduodama užsienio valstybei ar kuomet Lietuvos institucijų pirkimuose dalyvauja užsienio ūkio subjektai.</p>	<p>IŠ DALIES ATSIŽVELGTA</p> <p>Atsižvelgiant į pastabą bei siekiant mažinti administracinę naštą numatoma, kad asmenis, pretenduojančius įgyti teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, tikrins patys paslapčių subjektai. Taip pat siūloma netikrinti asmenų pakartotinai juos perkeltant į kitas pareigas ar jiems keičiant darbą.</p> <p>Nėra pagrįstai objektyvių skirtumų ir priežasčių, kodėl pagal Įstatymą vieni asmenys (dirbantys pagal darbo sutartis), suteikiant jiems teisę dirbti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“ yra tikrinami, o kiti (valstybės tarnautojai) – ne. Be to, nėra teisinga sulyginti atrankos ir priėmimo į tarnybą sąlygų, keliamų asmenims, kuriems yra nustatytas reikalavimas dirbti su įslaptinta</p>

	<p>Be to, kyla ypač daug sunkumų sudarant sutartis dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos su valstybėmis, kurių nacionaliniai teisės aktai nenumato minėto reikalavimo.</p> <p>Nuo 2012 m. įsigaliojus VTPĮ pakeitimams, kurie numatė, kad rangovų darbuotojų tikrinimą dėl teisės dirbti ar susipažinti su „Riboto naudojimo“ informacija suteikimo, VSD atliko 3093 asmenų patikrinimus dėl susipažinimo su „Riboto naudojimo“ informacija. Nebuvo nei vienos neigiamos išvados, kuomet VSD prieštaravo, kad asmeniui būtų nesuteikta teisė dirbti ar susipažinti su „Riboto naudojimo“ informacija. Atsižvelgiant į tai, turime pagrindo manyti, kad valstybės tarnautojų tikrinimas dėl tokios teisės suteikimo neturės jokios pridėtinės vertės, bet pareikalaus neproporcingai didelių administracinių sąnaudų. Be to, šiuo metu valstybės tarnautojams yra taikomas neprikaištingos reputacijos reikalavimas.</p>	<p>informacija su sąlygomis, keliamomis asmenims, kuriems toks reikalavimas netaikomas. Valstybė, suteikdama asmeniui teisę susipažinti su tarnybos paslaptimi, turi turėti galimybę patikrinti ne tik jo tinkamumą konkrečioms pareigoms, bet ir jo lojalumą bei patikimumą.</p> <p>NATO saugumo politikoje ir aiškinamuosiuose dokumentuose yra nustatyta, kad darbui su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“ patikimumo pažymėjimai tiek įmonėms, tiek ir asmenims gali būti neišduodami, išskyrus tuos atvejus, jei valstybė nusprendžia kitaip.</p>
	<p>7. Projekte reikia numatyti supaprastintas administravimo procedūras ir apsaugos priemones taikomas „Riboto naudojimo“ informacijos saugumui užtikrinti.</p>	<p>IŠ DALIES ATSIŽVELGTA</p> <p>Atsižvelgiant į pastabą mažinamos tam tikros apsaugos priemonės, taikomos „Riboto naudojimo“ informacijos saugumui užtikrinti, pavyzdžiui, įslaptintiems sandoriams, susijusiems su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, nebus taikomi įmonių patikimumo reikalavimai, šia žyma pažymėtos įslaptintos informacijos inventorizavimo periodiškumas bus nustatomas paslapčių subjekto sprendimu. Dalis administravimo procedūrų lengvinimo ir apsaugos priemonių mažinimo bus pasiekta rengiamus įgyvendinamuosius teisės aktus taikant prie NATO nustatytų reikalavimų, pavyzdžiui, nustatant mažesnius reikalavimus, keliamus ryšių ir informacinėms sistemoms, kuriomis apdorojama „Riboto naudojimo“ įslaptinta informacija.</p>
Lietuvos Respublikos	2. Siūlome papildyti Projekto 18 straipsnio 2 dalį nauju 21	IŠ DALIES ATSIŽVELGTA

vidaus ministerija, 2015-06-19 Nr. 1D-5537	reikalų punktu ir jį išdėstyti taip: „21) nepagristai atsisakė būti ištirtas poligrafu arba tyrimo poligrafu išvada yra neigiama“.	<p>Atsižvelgiant į pastabas Projekto 19 straipsnio 5 dalyje numatoma, kad asmeniui atsisakius tirtis poligrafu, asmens tikrinimo procedūra stabdoma (ne ilgesniam nei 20 darbo dienų terminui), o asmeniui per šį terminą neatvykus tirtis poligrafu, tikrinimo procedūra nutraukiama ir leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija neišduodamas.</p> <p>Atsižvelgiant į Poligrafo naudojimo įstatymo nuostatas, kad tyrimo poligrafu išvada yra naudojama kaip papildoma informacija, apibūdinanti tiriamą asmenį ir jo aplinką, o leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija gali būti neišduodamas ar panaikinamas tik atsižvelgiant į visą turimą informaciją apie tiriamą asmenį ir jo aplinką, manytina, kad asmens atsisakymas tirtis poligrafu ar neigiama tyrimo poligrafu išvada negali būti laikoma savarankišku pagrindu panaikinti asmens leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Pagrindas panaikinti asmens leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija visuomet turi būti prieš tyrimą poligrafu arba prieš atsisakymą tirtis turima (surinkta) kita informacija apie asmenį, kuri, viena vertus, sukelia pagrįstas abejones dėl asmens tinkamumo dirbti su įslaptinta informacija, kita vertus, nėra pakankama tam, kad būtų galima daryti vienareikšmišką išvadą apie asmens savybių nesuderinamumą su teise dirbti su tokia informacija. Toks traktavimas atitiktų ir Konstitucinio Teismo 2011 m. liepos 7 d. nutarimo nuostatą, pagal kurią asmens (ir siekiančio eiti pareigas valstybės tarnyboje, ir jas jau einančio) patikimumo patikros santykių teisinis reglamentavimas turi būti toks, kad mažareikšmiai, atsitiktiniai ir pan. faktai ir aplinkybės netaptų pagrindu konstatuoti asmens, siekiančio eiti arba einančio pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje, nepatikimumo, juo labiau kad asmens nepatikimumas nebūtų konstatuojamas</p>
---	--	--

<p>Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, 2015-06-19 Nr. 1D-5517(3)</p>	<p>25. Projekto 17 straipsnio 2 dalį siūlytina papildyti naujais pagrindais, nustatytais projekto 18 straipsnio 2 dalies 10, 14, 15, 19 ir 20 punktuose, 20 straipsnio 1 dalies 2 punkte. Pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą praktikoje susiduriama su tokiomis situacijomis, kai Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau šioje pastaboje – VSAT) pareigūnui negalima inicijuoti teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, panaikinimo, kai vykdant kriminalinę žvalgybą nustatoma, jog VSAT pareigūnas palaiko ryšius su asmeniu, kuriam taikomos prevencinio poveikio priemonės pagal Organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymą (toliau – ONUĮ), arba yra nustatomos VSAT pareigūno savybės, kita veikla ar ryšiai arba kitos su asmeniu susijusios aplinkybės ar faktai, dėl kurių VSAT pareigūnas negali būti laikomas patikimu, ir kyla grėsmė patikėtos įslaptintos informacijos saugumui. Pavyzdžiui, vykdant kriminalinę žvalgybą, nustatoma, kad VSAT pareigūnas perduoda kontrabandininkams informaciją apie pasienio sargybų išdėstymą, judėjimo maršrutus, įvairių valstybės sienos apsaugos sistemų technines galimybes, tačiau dėl tam tikrų priežasčių kontrabandininkai savo sumanymų neįgyvendina, nusikaltimas nepadaromas, bet akivaizdu, kad žala VSAT padaryta, o pasitikėjimas tokiu VSAT pareigūnu prarandamas. Taip pat pažymėtina, kad pagal projekto 17 straipsnyje siūlomą teisinį reguliavimą negalima būtų panaikinti teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, VSAT pareigūnui ar policijos pareigūnui, jeigu jam jau būnant pareigūnu būtų pritaikytos ONUĮ numatytos prevencinio poveikio priemonės. Taigi, atsižvelgus į tai, kas</p>	<p>remiantis vien prielaidomis.</p> <p>IŠ DALIES ATSIŽVELGTA</p> <p>Atsižvelgiant į pastabą yra tikslinami teisės dirbti ar susipažinti su įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, nesuteikimo ir panaikinimo kriterijai, kurie suteiks daugiau galimybių patikrinti asmens lojalumą ir patikimumą.</p> <p>Atsižvelgus į visus siūlymus, reikalavimai teisei dirbti ar susipažinti su informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“ iš esmės būtų beveik prilyginti reikalavimams leidimui dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija gauti. Atsižvelgiant į informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, turinį ir galimos žalos ją neteisėtai atskleidus ar praradus dydį, nėra būtina numatyti tokius aukštus asmenų patikimumo ir lojalumo vertinimo kriterijus. Siūlomi pakeitimai sukeltų nepagrįstai didelių procedūrinių ir administracinių sunkumų.</p>
---	--	---

	<p>išdėstyta, akivaizdu, jog teisinis reguliavimas, kiek tai susiję su <i>teisės dirbti ar susipažinti su įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, nesuteikimo ir panaikinimo sąlygomis</i>, tobulintinas, suteikiant daugiau svertų korupcijos kontrolę ir prevenciją įgyvendinančioms institucijoms. Pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą imuniteto funkcijas vykdantys padaliniai negali turėti įtakos pareigūnų teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, panaikinimui.</p>	
	<p>27. Atsižvelgiant į tai, kad Konstitucinis Teismas 2007 m. gegužės 15 d. nutarime konstatavo, kad „asmeniui, praradusiam valstybės pasitikėjimą, teisė susipažinti ar dirbti su informacija, sudarančia valstybės paslaptį, turi būti atimama“, siūlytina papildyti projekto 17 straipsnio 2 dalį naujų 4 punktu ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„4) nustatomos ar per pastaruosius 3 metus buvo nustatytos asmens savybės, kita veikla ar ryšiai, ar kitos su asmeniu susijusios aplinkybės, dėl kurių valstybė negali patikėti asmeniui įslaptintos informacijos“.</p>	<p>NEATSIŽVELGTA</p> <p>Pasiūlymui nepritartina dėl šių priežasčių:</p> <p>1. Atsižvelgiant į informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, turinį ir galimos žalos ją neteisėtai atskleidus ar praradus dydį, šios informacijos apsaugai ir su ja susipažistantiems asmenims keliami patikimumo ir lojalumo reikalavimai yra žemesni. Siūlomas papildymas vertintinas kaip neproporcingas saugotinos įslaptintos informacijos svarbai;</p> <p>2. Siūloma formuluotė yra abstrakti ir nepakankamai apibrėžta. Tokiu papildymu nustatytas reikalavimas galėtų būti prilyginamas ar net laikytinas griežtesniu nei reikalavimai nustatyti leidimui dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija gauti;</p> <p>3. Teisę dirbti ar susipažinti su informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteiks patys paslapčių subjektai, todėl šios normos interpretavimas bei galimų aplinkybių vertinimas būtų labai skirtingas;</p> <p>4. Paslapčių subjektams būtų neaišku, kokią pagal šį punktą informaciją apie asmenį jie turėtų surinkti, prieš suteikdami jam teisę dirbti ar susipažinti su informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“ ir kaip ją turėtų vertinti.</p>

<p>Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisija, 2015-07-15 Nr. 59-307</p>	<p>Komisijos pirmininkė J. Raguckienė ir Komisijos narys Ž. Pacevičius pateikė poziciją, jog atsižvelgiant į tai, kad Komisijos statusas nėra keičiamas (ji sudaroma iš aukščiausių šalies vadovų deleguojamų asmenų), jos funkcijos neturi būti mažinamos.</p>	<p>IŠ DALIES ATSIŽVELGTA</p> <p>Atsižvelgiant į pastabą, Projekto 13 straipsnio 3 dalies 5 punkte numatoma, kad kitos institucijos savo parengtus ir Vyriausybei teikiamus teisės aktų projektus, susijusius su įslaptintos informacijos apsauga, turės derinti su Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija. Tokios pareigos nebuvo.</p> <p>Paslapčių subjektams ar tiekėjams privalomus atskirų įslaptintos informacijos apsaugos sričių ir įslaptintos informacijos apsaugos kontrolės reikalavimus siūloma tvirtinti ne Komisijos sprendimais, bet Vyriausybės nutarimais. Privalomas teisės normas būtų pavedama nustatyti įprastam teisėkūros subjektui – Vyriausybei, o Vyriausybės darbo reglamente numatyta projektų rengimo ir derinimo procedūra užtikrins aukštesnę teisės aktų kokybę ir suderinamumą su suinteresuotomis institucijomis.</p>
	<p>Komisijos narys V. Dmitrijevas pateikė poziciją, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Įstatymo projekto 11 straipsnyje nustatyta neviešintinos tarnybinės informacijos apsauga yra ne šio Įstatymo dalykas. Informacija, kuri pagal Įstatymo projektą būtų laikoma neviešintina, apsauga yra numatyta Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme; – Kyla abejonių dėl visų asmenų, pretenduojančių gauti teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, privalomo tikrinimo tikslingumo. Ir šiuo metu tikrinimo procedūros pernelyg apkrauna tarnybų darbą. Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas praeityje yra prieštaravęs siūlymui tikrinti visus asmenis dėl minėtos teisės suteikimo; – siūlo papildyti Įstatymo 15¹ straipsnį nustatant, kad tikrinimo procedūra taikoma ir kariams; – Įstatymo projekte nustatyto Komisijos funkcijos nėra suderintos tarpusavyje. Nustatyta Komisijos funkcija teikti 	<p>IŠ DALIES ATSIŽVELGTA</p> <p>Atsižvelgiant į pastabą Projekto 13 straipsnio 3 dalies 5 punkte numatoma, kad Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija teikia išvadas dėl kitų institucijų parengtų ir Vyriausybei teikiamų teisės aktų projektų, susijusių su įslaptintos informacijos apsauga. Vadovaujantis Projekto 2 straipsnio 2 dalimi, pagal kurią darbuotojais Projekte laikomi visi asmenys, kuriuos su paslapčių subjektu sieja tarnybos ar darbo santykiai, Projekto 17 straipsnyje numatytas tikrinimas bus taikomas ir kariams.</p> <p>Valstybės tarnybos įstatymas numato tik bendrus valstybės tarnautojo veiklos principus ir pareigas: teikti informaciją apie savo tarnybą, su tarnyba susijusią informaciją naudoti tik tarnybos tikslais. Tuo tarpu Projekte neviešintinos tarnybinės informacijos apsaugos reguliavimo tikslas yra platesnis – siekiama ne tik numatyti griežtesnius tokios informacijos administravimo reikalavimus, palyginti</p>

	<p>rekomendacijas ir išaiškinimus dėl teisės aktų, reglamentuojančių įslaptintos informacijos apsaugą, nors Komisijos dalyvavimas priimant, svarstant ar rengiant tokius aktus yra apribotas, t. y. Komisijai numatyta teikti išaiškinimus dėl teisės aktų, kurių rengimo procese ji nedalyvavo. Kaip alternatyvą Komisijos narys siūlo nustatyti reguliavimą, pagal kurį teisės aktų projektai būtų teikiami Lietuvos Respublikos Vyriausybei tik po to, kai bus suderinti su Komisija.</p>	<p>su įprasta tarnybine informacija, bet ir sudaryti teises prielaidas tokią informaciją apsaugoti atsisakant ją skelbti viešai. Be to, tokia neviešintina informacija tiesiogiai bus susijusi su Įstatyme numatytu įslaptinamos informacijos kategorijų sąrašu.</p> <p>Nėra pagrįstai objektyvių skirtumų ir priežasčių, kodėl pagal Įstatymą vieni asmenys (dirbantys pagal darbo sutartis) suteikiant jiems teisę dirbti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, yra tikrinami, o kiti (valstybės tarnautojai) – ne. Be to, nėra teisinga sulygtinti atrankos ir priėmimo į tarnybą sąlygų, keliamų asmenims, kuriems yra nustatytas reikalavimas dirbti su įslaptinta informacija, su sąlygomis, keliamomis tiems asmenims, kuriems toks reikalavimas netaikomas. Valstybė, suteikdama asmeniui teisę susipažinti su tarnybos paslaptimi, turi turėti galimybę patikrinti ne tik jo tinkamumą konkrečioms pareigoms, bet ir jo lojalumą bei patikimumą.</p>
	<p>Komisijos narių K. Budrio ir I. Pukanasytės pozicija:</p> <p>Nėra tikslinga keisti (mažinti) Komisijos funkcijų. Pagal pateiktą Įstatymo projektą:</p> <ul style="list-style-type: none"> – su Komisija nebūtų derinami teisės aktų, reglamentuojančių įslaptintos informacijos apsaugą, projektai, tačiau Komisija būtų įgaliota tuos teisės aktus aiškinti ir teikti rekomendacijas dėl jų įgyvendinimo. Manytina, kad Komisija turi būti įtraukta į teisės aktų, reglamentuojančių įslaptintos informacijos apsaugą, projektų vertinimo procesą ir tai numatanti nuostata turėtų atsirasti Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatyme, nes pagal Vyriausybės darbo reglamentą teisės aktų, reglamentuojančių įslaptintos informacijos apsaugą, projektų neprivaloma derinti su Komisija; – esant ar atsiradus (pvz. dėl technologinio progreso) 	<p>IŠ DALIES ATSIŽVELGTA</p> <p>Atsižvelgiant į pastabą Projekto 13 straipsnio 3 dalies 5 punkte numatoma, kad Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija teikia išvadas dėl kitų institucijų parengtų ir Vyriausybei teikiamų teisės aktų projektų, susijusių su įslaptintos informacijos apsauga. Taip pat 8 straipsnio 4 dalyje numatoma, kad valstybės paslaptį sudarančios informacijos įslaptinimo terminą paslapčių subjekto teikimu pratęsia Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija.</p> <p>Vyriausybės darbo reglamente numatyta projektų rengimo ir derinimo procedūra užtikrins aukštesnę teisės aktų kokybę ir suderinamumą su suinteresuotomis institucijomis, tiek nustatant asmens privalomas teisės normas, tiek ir naikinant galimas teisinio reguliavimo spragas.</p> <p>Manytina, kad vadovaujantis teisėkūros aiškumo principu</p>

	<p>tam tikroms teisinio reguliavimo spragoms, Komisija negalėtų nustatyti privalomų reikalavimų paslapčių subjektams atskirose įslaptintos informacijos apsaugos srityse;</p> <p>– Komisija nebūtų įgaliota nustatyti privalomų dokumentų (klausimynų asmenims, pretenduojantiems gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, įmonėms, pretenduojančioms gauti įmonės patikimumo pažymėjimą, įslaptinimo žinyno, leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ir kt.) formų. Jei tokių dokumentų formas tvirtintų Vyriausybė, prireikus, jų nebūtų įmanoma operatyviai pakeisti;</p> <p>– Sprendimus dėl valstybės paslaptį sudarančios informacijos įslaptinimo termino pratęsimo priimtų paslapčių subjektai. Esant paslapčių subjekto interesui, įslaptinta informacija galėtų būti niekada neišslaptinama, kadangi tokie sprendimai nebus vertinami nepriklausomos institucijos (Komisijos). Pagal šiuo metu galiojančias Įstatymo nuostatas tokius sprendimus priima Komisija.</p>	<p>įvairūs klausimynai, leidimų ir pažymėjimų formos turėtų būti tvirtinamos kaip teisės akto, nustatančio su šiais klausimynais ir formomis susijusį privalomą teisinį reguliavimą, priedai. Tai yra įprasta teisėkūros praktika ir šių priedų keitimas visuomet bus susijęs su pagrindinio teisinio reguliavimo keitimu.</p>
<p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamentas, 2015-10-02 Nr. NV-3181</p>	<p>1. Atkreiptinas dėmesys, kad norminio pobūdžio teisės akte negali būti tokių subjektyvaus vertinimo reikalaujančių formuluočių kaip „gali būti“, „turi teisę“, kadangi toks teisinis reguliavimas neatitiktų Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 2 punkte įtvirtinto objektyvumo principo, kuriuo siekiama užtikrinti asmenų teisėtų lūkesčių apsaugą ir išvengti galimai subjektyvių sprendimų, todėl pakartotinai siūlytina patikslinti Projektu keičiamu Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo (toliau – Įstatymas) 7 straipsnio 1-3 dalyse, 11 straipsnio 1 dalyje, 41 straipsnio 1 dalyje, 48 straipsnio 3 dalyje vartojamas atitinkamas formuluotes.</p>	<p>NEATSIZVELGTA</p> <p>1) Atsižvelgiant į įprastą tiek Lietuvos Respublikos paslapčių subjektų, tiek kitų šalių ar NATO ir ES veiklos praktiką Projekto 7 straipsnio 1–3 dalyse, 11 straipsnio 1 dalyje paslapčių subjektams paliekama diskrecija vertinti informaciją savo nuožiūra ir apsispręsti dėl jos įslaptinimo reikalingumo ir apsaugos lygio.</p> <p>2) Projekto 41 straipsnio 1 dalyje numatyta teisė paslapčių subjektui paskirti ar įsteigti žinybines saugumo priežiūros tarnybas. Paslapčių subjektas, atsižvelgdamas į savo turimų įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų skaičių, jų parametrus, vartotojų skaičių ir kt., vertins, ar yra poreikis steigti savo žinybinę saugumo</p>

		<p>priežiūros tarnybą, ar su įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų priežiūra susijusias funkcijas patikėti Saugumo priežiūros tarnybos funkcijas atliekančiai institucijai.</p> <p>3) Projekto 48 straipsnio 3 dalyje Valstybės saugumo departamentui paliekama diskrecija nuspręsti, ar yra poreikis atlikti įslaptintos informacijos apsaugos būklės tikrinimą paslapčių subjektams pavaldžiose ar jų reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose ar įmonėse. Įpareigojimas privalomai atlikti būklės tikrinimus visose paslapčių subjektams pavaldžiose ar jų reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose ar įmonėse nėra tikslingas.</p>
<p>Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, 2015-10-16 Nr. 2R-5959 (3.2.E)</p>	<p>2015 m. spalio 13 d. Ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarime buvo svarstytas Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 pakeitimo įstatymo projektas (Nr. 15-0322-02-I) (toliau – Projektas) (darbotvarkės 9 klausimas).</p> <p>Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija), teikdama išvadą Projektui, 2015 m. rugpjūčio 24 d. rašto Nr. 2R-4865(3.2.E) 3 pastaboje pasiūlė atsisakyti Projekto 19 straipsnio 11 dalies, kurioje nurodyta, kad asmenų tikrinimą atliekančios institucijos asmens duomenis tvarko automatinio būdu, neatliekant Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – ADTAĮ) nustatytos išankstinės patikros. Pažymėtina, kad ADTAĮ 33 straipsnyje, reglamentuojančiame klausimus, susijusius su išankstine patikra, nėra numatyta išimtis, kad asmenų tikrinimą pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymą atliekančios institucijos, automatinio būdu tvarkydamos ypatingus asmens duomenis, galėtų apie tai nepranešti Inspekcijai, kuri atlieka išankstinę</p>	<p>NEATSIZVELGTA</p> <p>Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 1 straipsnio 6 dalis nustato, kad, tvarkant asmens duomenis valstybės saugumo, gynybos tikslais, šis įstatymas taikomas tiek, kiek kiti įstatymai nenustato kitaip.</p> <p>Valstybės saugumo interesus yra įvertinti asmens patikimumą ir lojalumą Lietuvos valstybei prieš suteikiant jam teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Asmens patikimumas ir lojalumas Lietuvos valstybei vertinamas vadovaujantis Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymu, kuris nustato specialias asmenis tikrinančių institucijų teises gauti, rinkti ir tvarkyti asmens duomenis, įskaitant ir ypatingus asmens duomenis. Projekte numčius išimtį, jog asmenų tikrinimą atliekančios institucijos asmens duomenis tvarko automatinio būdu, neatliekant Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme nustatytos išankstinės patikros, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 33 straipsnis, reglamentuojantis klausimus, susijusius su išankstine patikra, nebus taikomas.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, jog Asmens duomenų teisinės apsaugos</p>

	<p>patikrą. Atkreipiame dėmesį, kad atliekant išankstinę patikrą asmenys, kurių atžvilgiu atliekamas tikrinimas, ar jų asmens duomenys Inspekcijai nėra atskleidžiami. Pagal Išankstinės patikros atlikimo taisyklių, patvirtintų Inspekcijos direktoriaus 2006 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. 1T-6, 11 punktą atliekant išankstinę patikrą nagrinėjama pranešime dėl išankstinės patikros ir pateiktuose dokumentuose nurodyta informacija, siekiant išsiaiškinti, ar asmens duomenys bus tvarkomi teisėtai ir nepažeidžiant ADTAĮ nustatytų asmens duomenų tvarkymo reikalavimų, duomenų subjektų teisių, taip pat ar duomenų valdytojo numatomos įgyvendinti organizacinės ir techninės duomenų saugumo priemonės yra tinkamos.</p> <p>Projekto derinimo pažymoje dėl šios Inspekcijos pastabos nėra pateikta argumentų, kodėl ADTAĮ 33 straipsnyje numatyta išankstinė patikra asmenų tikrinimą pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymą atliekančių institucijų atžvilgiu neturėtų būti atliekama. Atsižvelgdama į tai, Inspekcija pakartotinai siūlo atsisakyti Projekto 19 straipsnio 11 dalies.</p> <p>Tuo atveju, jei Projekto 19 straipsnio 11 dalies nebūtų atsisakyta, kartu su Projektu Vyriausybei turi būti teikiamas ir ADTAĮ 33 straipsnio pakeitimas, kuriame būtų numatyta, kad asmenų tikrinimą pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymą atliekančios institucijos, automatinio būdu tvarkydamos tikrinamų asmenų ypatingus asmens duomenis, apie tai Inspekcijai nepraneša.</p>	<p>įstatymo 1 straipsnio 6 dalyje jau numatyta, kad tvarkant asmens duomenis valstybės saugumo, gynybos tikslais, šis įstatymas taikomas tiek, kiek kiti įstatymai nenustato kitaip, papildomos išimties numatymas Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 33 straipsnyje nėra reikalingas.</p>
<p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Nacionalinio saugumo ir krizių valdymo</p>	<p>Atkreiptinas dėmesys, kad teikiant Projektą neatsižvelgta į VSD, kaip institucijos įgyvendinančios ir kontroliuojančios įslaptintos informacijos apsaugos veiksmus, esmines pastabas.</p>	<p>IŠ DALIES ATSIŽVELGTA</p> <p>Kai kurios Valstybės saugumo departamento pastabos buvo svarstytos Vyriausybės pasitarime ir buvo nuspręsta priimti projekto rengėjų poziciją dėl jų.</p>

skyriaus pažyma, 2015-10-30 Nr. NV-3485		
Teisingumo ministerija, 2015-10-30 Nr. (1.36.) 2T-1435	<p>2. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad nors Įstatymo projekte numatoma, jog neviešintina tarnybinė informacija negali būti atskleista, t. y., nustatomas informacijos viešinimo ribojimas, tačiau kartu nėra siūlomos jokios nuostatos, susijusios su atsakomybės taikymu pažeidus šį ribojimą. Be to, nėra aišku ir tai, kaip siūlomas teisinis reguliavimas derėtų su konstituciniu viešo bylų nagrinėjimo principu, kadangi įstatymai nenumato šio principo išimčių tais atvejais, jeigu byloje būtų informacijos, kuri pripažinta tarnybine neviešintina informacija.</p>	<p>NEATSIŽVELGTA</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad neviešintinos tarnybinės informacijos paviešinimas sukeltų mažesnę žalą valstybės institucijoms, negu paviešinus tarnybos paslaptį, nėra tikslinga taikyti tapačių jos apsaugos priemonių. Asmeniui, neteisėtai atskleidusiam neviešintinę tarnybinę informaciją, būtų taikoma tarnybinė atsakomybė. Viešo bylų nagrinėjimo principo išimčių tesiminį nagrinėjimą reguliuojančiuose teisės aktuose nesiūloma, teisme ši informacija būtų svarstoma viešai.</p>
	<p>3. Abejotina, ar Įstatymo projekto 11 straipsnio 1 dalies formuluotė „atsižvelgiant į informacijos turinį“ galėtų būti laikoma objektyviai įvertintinu kriterijumi, kuriuo remiantis informacija galėtų būti pripažįstama neviešintina tarnybine informacija. Tokia nuostata gali būti skirtingai interpretuojama ir sukurti prielaidas informaciją pripažinti neviešintina tarnybine informacija nepagrįstai.</p>	<p>IŠ DALIES ATSIŽVELGTA</p> <p>Atsižvelgiant į pastabą pakeista Projekto 11 straipsnio 1 dalies formuluotė.</p> <p>Ar konkreti informacija turėtų būti saugoma kaip tarnybos paslaptis, ar jai galėtų būti suteikta ši nauja žyma, sprestų paslapčių subjektas. Toks informacijos vertinimas ir žemesnio apsaugos lygio nustatymas paslapčių subjektams nebūtų naujas (7 straipsnio 3 dalis). Be to, dalis valstybės paslapčių sąrašė numatytos įslaptintinos informacijos yra numatyta ir tarnybos paslapčių sąrašė ir tik nuo paslapčių subjekto priklauso, kaip bus įvertinta informacijos svarba ir kokia įslaptinimo žyma bus suteikta. Vadinas, subjektyvi diskrecija vertinant informaciją yra neišvengiama.</p> <p>Mažinant grėsmę, kad žyma „Tarnybiniam naudojimui“ nebūtų naudojama nepagrįstai, Projekte numatytas reikalavimas paslapčių subjektams patvirtinti detalius neviešintinos tarnybinės informacijos sąrašus, kurie kartu su detaliais įslaptinamos informacijos sąrašais leis aiškiai praktikoje atskirti neviešintinę tarnybinę informaciją nuo</p>

		tarnybos paslapties.
	<p>4. Įstatymo projekto 11 straipsnyje siūloma teisinis reguliavimas kelia abejonių ir žmogaus teisių ir laisvių apsaugos aspektu. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (toliau – Konstitucinis Teismas) yra konstatavęs, kad įstatymų leidėjas turi įstatymu apibrėžti informacijos, kurią skleisti yra draudžiama arba kurios skleidimas yra ribojamas, turinį, taip pat būdus, kuriais tam tikros informacijos neleidžiama skleisti, bei kitas atitinkamos informacijos skleidimo sąlygas, jeigu tai bent kaip riboja informacijos laisvę; jis taip pat turi įstatymu nustatyti: atsakomybę už minėtų draudimų ir ribojimų nepaisymą, įskaitant atsakomybę už informacijos, kurią skleisti draudžiama, skleidimą; subjektus, turinčius įgaliojimus prižiūrėti, kaip laikomasi įstatymų nustatytų draudimų ir (arba) ribojimų skleisti tam tikrą informaciją; subjektus, taikančius atsakomybę už įstatymų nustatytų draudimų ir (arba) ribojimų skleisti tam tikrą informaciją nepaisymą; veiksmingas informacijos laisvės teisinio gynimo priemonės (Konstitucinio Teismo 2007 m. gegužės 15 d. nutarimas).</p>	<p>NEATSIZVELGTA</p> <p>Tiek pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją, tiek pagal tarptautinius aktus laisvė gauti ir skleisti informaciją gali būti ribojama įstatymu, jei tai būtina siekiant apsaugoti reikšmingus teisinius gėrius. Neviešintinos tarnybinės informacijos apsaugos reguliavimą siūloma numatyti įstatymais, kuriuose apibrėžiama:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) informacijos, kuri gali būti pripažįstama neviešintina tarnybine informacija, kategorijos; 2) aiškūs subjektai, kurie priims sprendimą suteikti tokią žymą, ir žymos suteikimo mechanizmas; 2) draudimo skleisti būdai – negali būti skelbiama bet kokiais būdais asmenims, kuriems pagal pareigas nereikia su ja susipažinti; 3) atsakomybė bei kontrolė (numatyta bendruosiuose institucijų veiklą reguliuojančiuose įstatymuose); <p>Apribojimais viešinti informaciją siekiama ginti tokias vertybes kaip valstybės saugumas, viešosios tvarkos interesai ir pan. Todėl manytina, kad siūlomas teisinis reguliavimas nepažeistų Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir tarptautinių teisės aktų reikalavimų.</p>

 Juozas Olekas
 Krašto apsaugos ministras

80

9

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

2015-11-30

Dėl Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 pakeitimo įstatymo projekto ir su juo susijusių įstatymų pakeitimo projektų (Nr. 15-0322...0329-01-I) (15-8351)(4)

04-9-

3

Pranešėjas: krašto apsaugos ministras J.Olekas

Dalyvauja: KAM Administracijos departamento patarėjas D.Valatkevičius

Klausimo kuratorius:

Posėdžių rengimo skyriaus patarėja

E. Karaliūtė

 2015-08-10

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p>2015-08-18 / 2015-10-13</p> <p>(data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <p>KAM prašymu klausimo nustatyti "atidėti". (2015-08-19 2015-08-19)</p> <hr/> <p>1. Pasiūlyti Krašto apsaugos ministerijai:</p> <p>1.1. projektą suderinti su Europos teisės departamentu prie Teisingumo ministerijos;</p> <p>1.2. įvertinti Teisingumo ministerijos, Valstybės saugumo departamento, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos, Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento ir Nacionalinio saugumo ir krizių valdymo skyriaus pastabas.</p> <p>2. Patikslintą projektą svarstyti Vyriausybės pasitarime. (2015-08-19)</p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p>	<p>Papildoma informacija</p>

prie 27 klausimo (LRV pos.)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai

2015-11-11 Nr. (1.36) ET-1491

Kopija

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL IŠVADOS LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1443 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PAKEITIMO ĮSTATYMŲ PROJEKTAMS

Teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – VTPĮ projektas), patikslintą po 2015 m. spalio 13 d. ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarimo ir kartu teikiamus su VTPĮ projektu susijusius įstatymų projektus (toliau visi kartu – įstatymų projektai), informuoja, kad pastabų ir pasiūlymų įstatymų projektams neturi.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

monitorybės tarnybos darbuotojai
juratė peciukonytė
marius rakstelis
viktoras domarkas

Jūratė Peciukonytė, (8 5) 219 1880, el. p. jurate.peciukonyte@tm.lt
Marius Rakstelis, (8 5) 266 2874, el. p. marius.rakstelis@tm.lt
Viktoras Domarkas, (8 5) 266 2911, el. p. viktoras.dpmarkas@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

